

EVROPSKÁ UNIE

EVROPSKÝ PARLAMENT

RADA

**Štrasburk 13. prosince 2023
(OR. en)**

**2022/0047 (COD)
LEX 2283**

**PE-CONS 49/1/23
REV 1**

**TELECOM 237
COMPET 781
MI 650
DATAPROTECT 205
JAI 1045
PI 116
CODEC 1418**

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
O HARMONIZOVANÝCH PRAVIDLECH PRO SPRÁVEDLIVÝ PŘÍSTUP K DATŮM
A JEJICH VYUŽÍVÁNÍ A O ZMĚNĚ NAŘÍZENÍ (EU) 2017/2394
A SMĚRNICE (EU) 2020/1828 (NAŘÍZENÍ O DATECH)**

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
(EU) 2023/...**

ze dne 13. prosince 2023

**o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům
a jejich využívání a o změně nařízení (EU) 2017/2394
a směrnice (EU) 2020/1828 (nařízení o datech)**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po předložení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky¹,

¹ Úř. věst. C 402, 19.10.2022, s. 5.

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem³,

¹ Úř. věst. C 365, 23.9.2022, s. 18.

² Úř. věst. C 375, 30.9.2022, s. 112.

³ Postoj Evropského parlamentu ze dne 9. listopadu 2023 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 27. listopadu 2023.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V posledních letech měly technologie založené na datech transformační účinky na všechna hospodářská odvětví. Zejména šíření výrobků připojených k internetu zvýšilo objem a potenciální hodnotu dat pro spotřebitele, podniky a společnost. Vysoce kvalitní a interoperabilní data z různých oblastí zvyšují konkurenceschopnost a inovace a zajišťují udržitelný hospodářský růst. Stejná data mohou být použita a opětovně použita pro různé účely a v neomezené míře, aniž by došlo ke ztrátě kvality nebo kvantity.
- (2) Překážky ve sdílení dat brání optimální alokaci dat ve prospěch společnosti. Mezi tyto překážky patří nedostatečná motivace držitelů dat k tomu, aby dobrovolně uzavírali dohody o sdílení dat, nejistota ohledně práv a povinností v souvislosti s daty, náklady na zadávání zakázek týkajících se technických rozhraní a na implementaci těchto rozhraní, vysoká míra roztržitosti informací v datových silech, špatná správa metadat, chybějící normy pro sémantickou a technickou interoperabilitu, překážky bránící přístupu k datům, nedostatek společných postupů sdílení dat a zneužívání smluvní nerovnosti, pokud jde o přístup k datům a jejich využívání.

- (3) V odvětvích, která se vyznačují přítomností mikropodniků a malých a středních podniků ve smyslu článku 2 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES¹ (dále jen „malé a střední podniky“), často chybí digitální kapacity a dovednosti pro shromažďování, analýzu a využívání dat a přístup je často omezen, pokud jej drží jeden subjekt v systému, nebo z důvodu nedostatečné interoperability mezi daty, mezi datovými službami nebo přeshraničně.
- (4) Aby bylo možné reagovat na potřeby digitální ekonomiky a odstranit překážky bránící dobrému fungování vnitřního trhu s daty, je nezbytné stanovit harmonizovaný rámec, který specifikuje, kdo má právo využívat data z výrobků nebo ze souvisejících služeb, za jakých podmínek a na jakém základě. Členské státy by proto neměly přijímat ani zachovávat dodatečné vnitrostátní požadavky týkající se záležitostí spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení, pokud to v něm není výslovně stanoveno, neboť by to ovlivnilo jeho přímé a jednotné uplatňování. Kromě toho by opatřeními na unijní úrovni neměly být dotčeny povinnosti a závazky vyplývající z mezinárodních obchodních dohod uzavřených Unií.

¹ Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (5) Toto nařízení zajišťuje, aby uživatelé připojeného výrobku nebo související služby v Unii měli včasný přístup k datům vytvářeným používáním daného připojeného výrobku nebo související služby a aby tito uživatelé mohli data využívat, a to i sdílením s třetími stranami podle vlastního výběru. Ukládá držitelům dat povinnost za určitých okolností data zpřístupnit uživatelům a třetím stranám, které si uživatel zvolí. Rovněž zajišťuje, aby držitelé dat zpřístupnili data příjemcům dat v Unii za spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek a transparentním způsobem. V celkovém rámci sdílení dat jsou klíčová pravidla soukromého práva. Toto nařízení proto upravuje pravidla smluvního práva a zamezuje zneužívání smluvní nerovnováhy, která brání spravedlivému přístupu k datům a jejich využívání. Toto nařízení rovněž zajišťuje, aby držitelé dat v případě výjimečné potřeby zpřístupnili subjektům veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektům Unie data, která jsou nezbytná pro plnění konkrétního úkolu prováděného ve veřejném zájmu. Kromě toho se toto nařízení snaží usnadnit změnu poskytovatele služeb zpracování dat a posílit interoperabilitu dat a mechanismů a služeb sdílení dat v Unii. Toto nařízení by nemělo být vykládáno tak, že uznává nebo uděluje držitelům dat jakékoli nové právo využívat data vytvořená používáním připojeného výrobku nebo související služby.

- (6) Vytváření dat je výsledkem činnosti nejméně dvou subjektů, konkrétně návrháře nebo výrobce připojeného výrobku, jenž může být v mnoha případech také poskytovatelem souvisejících služeb, a uživatele připojeného výrobku nebo související služby. To vyvolává otázky týkající se spravedlnosti v digitální ekonomice, neboť data zaznamenaná připojenými výrobky nebo souvisejícími službami představují důležitý vstup pro poprodejní, doplňkové a jiné služby. Aby bylo možné dosáhnout významných hospodářských přínosů dat, včetně přínosů prostřednictvím sdílení dat na základě dobrovolných dohod a rozvoje tvorby hodnot založené na datech ze strany podniků v Unii, je vhodnější obecný přístup k přidělování přístupových a uživatelských práv k datům než udělování výlučných práv na přístup a užívání. Toto nařízení stanoví horizontální pravidla, na která by mohly navazovat unijní nebo vnitrostátní právo zaměřené na konkrétní situace v příslušných odvětvích.

- (7) Základní právo na ochranu osobních údajů je chráněno zejména nařízeními Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679¹ a (EU) 2018/1725². Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES³ navíc chrání soukromý život a důvěrný charakter sdělení, mimo jiné prostřednictvím podmínek pro uchovávání jakýchkoli osobních a neosobních údajů v koncových zařízeních a přístup k těmto údajům z takových zařízení. Uvedené legislativní akty Unie poskytují základ pro udržitelné a odpovědné zpracování dat, včetně případů, kdy datové soubory zahrnují kombinaci osobních a neosobních údajů. Toto nařízení doplňuje právo Unie v oblasti ochrany osobních údajů a soukromí, zejména nařízení (EU) 2016/679 a (EU) 2018/1725 a směrnici 2002/58/ES, aniž je jím toto právo dotčeno. Žádné ustanovení tohoto nařízení by nemělo být uplatňováno ani vykládáno způsobem, který by zmenšil nebo omezil právo na ochranu osobních údajů nebo právo na soukromí a důvěrný charakter sdělení.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37).

Veškeré zpracování osobních údajů podle tohoto nařízení by mělo být v souladu s právem Unie na ochranu údajů, včetně požadavku platného právního základu pro zpracování podle článku 6 nařízení (EU) 2016/679, a tam, kde je to relevantní, podmínek stanovených v článku 9 uvedeného nařízení a čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/58/ES. Toto nařízení nepředstavuje právní základ pro shromažďování nebo vytváření osobních údajů ze strany držitele dat. Toto nařízení však ukládá držitelům dat povinnost zpřístupnit na žádost uživatele osobní údaje uživatelům nebo třetím stranám podle volby uživatele. Tento přístup by měl být poskytnut k osobním údajům, které držitel dat zpracovává na základě kteréhokoli z právních základů uvedených v článku 6 nařízení (EU) 2016/679. Pokud uživatel subjektem údajů není, nevytváří toto nařízení právní základ, který by umožňoval poskytnutí přístupu k osobním údajům nebo jejich zpřístupnění třetí straně, a nemělo by být chápáno tak, že držiteli dat uděluje nové právo využívat osobní údaje vytvořené používáním připojeného výrobku nebo související služby. V těchto případech by mohlo být v zájmu uživatele umožnit splnění požadavků článku 6 nařízení (EU) 2016/679. Vzhledem k tomu, že by tímto nařízením neměla být nepříznivě dotčena práva na ochranu údajů subjektů údajů, může držitel dat v těchto případech vyhovět žádostem mimo jiné tím, že osobní údaje anonymizuje nebo, v případě, že snadno dostupná data obsahují osobní údaje několika subjektů údajů, předá pouze osobní údaje týkající se daného uživatele.

- (8) Zásady minimalizace údajů a záměrné a standardní ochrany údajů mají zásadní význam, pokud zpracování představuje významná rizika pro základní práva fyzických osob. S ohledem na současný stav techniky by všechny strany podílející se na sdílení dat, včetně sdílení dat spadajícího do oblasti působnosti tohoto nařízení, měly zavést technická a organizační opatření na ochranu těchto práv. Tato opatření zahrnují nejenom pseudonymizaci a šifrování, ale také používání stále dostupnějších technologií, které umožňují vkládat do dat algoritmy a umožňují získat cenné poznatky bez přenosu mezi stranami nebo bez zbytečného kopírování samotných nezpracovaných nebo strukturovaných dat.
- (9) Nestanoví-li toto nařízení jinak, není jím dotčeno vnitrostátní závazkové právo, včetně pravidel pro uzavírání, platnost nebo účinky smluv, nebo pravidel upravujících důsledky ukončení smlouvy. Toto nařízení doplňuje právo Unie, jehož cílem je podpora zájmů spotřebitelů, zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitelů a ochrana jejich zdraví, bezpečnosti a hospodářských zájmů, zejména směrnici Rady 93/13/EHS¹, a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES² a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU³, aniž je jím toto právo dotčeno.

¹ Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, 21.4.1993, s. 29).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) (Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22).

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

- (10) Tímto nařízením nejsou dotčeny unijní ani vnitrostátní právní akty, které upravují sdílení dat, přístup k nim a jejich využívání pro účely prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů nebo pro celní a daňové účely, bez ohledu na právní základ podle Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), na němž byly přijaty, ani jím není dotčena mezinárodní spolupráce v této oblasti, zejména na základě Úmluvy Rady Evropy o počítačové kriminalitě (ETS č. 185), uzavřené v Budapešti dne 23. listopadu 2001. Tyto akty zahrnují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/784¹, (EU) 2022/2065² a (EU) 2023/1543³ a směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1544⁴. Toto nařízení se nevztahuje na shromažďování, sdílení a využívání dat nebo přístup k datům podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/847⁵ a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849⁶. Toto nařízení se nevztahuje na oblasti, které nespádají do oblasti působnosti práva Unie, a v žádném případě jím nejsou dotčeny pravomoci členských států v oblasti veřejné bezpečnosti, obrany nebo národní bezpečnosti, celní a daňové správy nebo zdraví a bezpečnosti občanů, a to bez ohledu na typ subjektu pověřeného členskými státy plnit úkoly související s těmito pravomocemi.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/784 ze dne 29. dubna 2021 o potírání šíření teroristického obsahu online (Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 79).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (akt o digitálních službách) (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1).

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1543 ze dne 12. července 2023 o evropském vydávacím příkazu a evropském uchovávacím příkazu pro elektronické důkazy v trestním řízení a pro výkon trestu odnětí svobody po skončení trestního řízení (Úř. věst. L 191, 28.7.2023, s. 118).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1544 ze dne 12. července 2023, kterou se stanoví harmonizovaná pravidla pro určování určených provozoven a jmenování zástupců za účelem shromažďování elektronických důkazů v trestním řízení (Úř. věst. L 191, 28.7.2023, s. 181).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/847 ze dne 20. května 2015 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků a o zrušení nařízení (ES) č. 1781/2006 (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 1).

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 73).

- (11) Právo Unie stanovující požadavky na fyzickou konstrukci a data výrobků, které mají být uvedeny na trh Unie, by nemělo být tímto nařízením dotčeno, pokud to v tomto nařízení není výslovně stanoveno.
- (12) Toto nařízení doplňuje právo Unie, jehož cílem je stanovit požadavky na přístupnost u některých výrobků a služeb, zejména směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882¹, a toto právo jím není nijak dotčeno.
- (13) Tímto nařízením nejsou dotčeny unijní ani vnitrostátní právní akty na ochranu práv duševního vlastnictví, včetně směrnic Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES², 2004/48/ES³ a (EU) 2019/790⁴.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ze dne 17. dubna 2019 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 70).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10).

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 45).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES (Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 92).

- (14) Toto nařízení by se mělo vztahovat na připojené výrobky, které prostřednictvím svých součástí nebo operačních systémů získávají, vytvářejí nebo shromažďují data o své výkonnosti, použití nebo prostředí a které jsou schopny tato data předávat prostřednictvím služby elektronických komunikací, fyzického připojení nebo přístupu na zařízení, často označovaných jako internet věcí, a to s výjimkou prototypů. Příklady těchto služeb elektronických komunikací zahrnují zejména pozemní telefonní sítě, televizní kabelové sítě, satelitní sítě a bezdrátové komunikační sítě krátkého dosahu. Připojené výrobky se nacházejí ve všech aspektech hospodářství a společnosti, včetně soukromé, občanské nebo obchodní infrastruktury, vozidel, zdravotnického vybavení a vybavení zaměřeného na životní styl, lodí, letadel, vybavení pro domácnost a spotřebního zboží, zdravotnických prostředků nebo zemědělských a průmyslových strojů. Volba, kterou činí výrobci při navrhování výrobku, a případně unijní nebo vnitrostátní právo zaměřené na potřeby a cíle daného odvětví nebo relevantní rozhodnutí příslušných orgánů pro hospodářskou soutěž by měly určit, která data je připojený výrobek schopen zpřístupnit.

- (15) Data představují digitalizaci činností a událostí uživatele, a proto by k nim měl uživatel mít přístup. Pravidla pro přístup k datům z připojených výrobků a souvisejících služeb a jejich využívání podle tohoto nařízení se týkají dat z výrobků i dat ze souvisejících služeb. Data z připojených výrobků jsou data vytvořená používáním připojeného výrobku, která výrobce navrhl tak, aby je uživatel, držitel dat nebo třetí strana, případně včetně výrobce, mohli z výrobku získat. Data ze souvisejících služeb jsou data, která rovněž představují digitalizaci činností nebo událostí uživatele souvisejících s připojeným výrobkem a která jsou vytvořena v průběhu poskytování související služby poskytovatelem. Data vytvořená používáním připojeného výrobku nebo související služby je třeba chápat tak, že zahrnují záměrně zaznamenaná data nebo data, která nepřímo vyplývají z činnosti uživatele, jako jsou data o prostředí nebo interakcích připojeného výrobku. Měla by sem patřit data o používání připojeného výrobku vytvořená uživatelským rozhraním nebo prostřednictvím související služby a neměla by se omezovat pouze na informace o tom, že připojený výrobek byl použit, nýbrž by měla zahrnovat veškerá data, která připojený výrobek v důsledku jeho použití vytvořil, jako jsou data automaticky vytvořená senzory a data zaznamenaná vestavěnými aplikacemi, včetně aplikací informujících o stavu a poruchách hardwaru. Rovněž by sem měla patřit data vytvořená připojeným výrobkem nebo související službou v době nečinnosti uživatele, například když se uživatel rozhodne připojený výrobek po určitou dobu nepoužívat a ponechá jej v pohotovostním režimu, nebo dokonce vypnutý, neboť stav připojeného výrobku nebo jeho součástí, například jeho baterií, se může měnit, když je připojený výrobek v pohotovostním režimu nebo vypnutý. Do oblasti působnosti tohoto nařízení spadají data, která nebyla podstatným způsobem upravena, tedy data v nezpracované podobě, známá také jako zdrojová nebo primární data, která odkazují na datové body, které jsou vytvořeny automaticky bez jakékoli další formy zpracování, jakož i data, která byla předzpracována za účelem jejich srozumitelnosti a využití před dalším zpracováním a analýzou.

Taková data zahrnují data shromážděná z jednoho senzoru nebo z propojené skupiny senzorů za účelem zajištění srozumitelnosti shromážděných dat pro širší případy použití tím, že se určí fyzikální veličina nebo vlastnost nebo změna fyzikální veličiny, jako je teplota, tlak, průtok, zvuk, hodnota pH, hladina kapaliny, poloha, zrychlení nebo rychlost. Pojem „předzpracovaná data“ by neměl být vykládán tak, že ukládá držitel dat povinnost značně investovat do čištění a transformace dat. Aby bylo možné data, která mají být zpřístupněna, využívat, kombinovat s jinými daty, jako jsou data roztříděná a klasifikovaná s jinými datovými body, které se jich týkají, nebo přeformátovat do běžně používaného formátu, měla by obsahovat příslušná metadata, včetně jejich základního kontextu a časového razítka. Taková data jsou pro uživatele potenciálně cenná a podporují inovace a rozvoj digitálních a jiných služeb na ochranu životního prostředí, zdraví a oběhového hospodářství, mimo jiné tím, že usnadňují údržbu a opravy dotčených připojených výrobků. Naopak informace získané nebo odvozené z těchto dat, jež jsou výsledkem dodatečných investic do přidělování hodnot nebo poznatků z dat, zejména prostřednictvím komplexních proprietárních algoritmů, včetně algoritmů, které jsou součástí proprietárního softwaru, by neměly být považovány za informace spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení, a proto by se na ně neměla vztahovat povinnost držitele dat zpřístupnit je uživateli nebo příjemci dat, pokud se uživatel a držitel dat nedohodnou jinak. Tato data by mohla zahrnovat zejména informace získané fúzí senzorů, při níž jsou za pomoci komplexních proprietárních algoritmů získávána nebo odvozována data z více senzorů, a shromážděná v připojeném výrobku, a na které by se mohla vztahovat práva duševního vlastnictví.

- (16) Toto nařízení umožňuje uživatelům připojených výrobků využívat poprodejní, doplňkové a jiné služby, a to na základě dat shromážděných senzory zabudovanými v těchto výrobcích, přičemž shromažďování těchto dat může přispět ke zlepšení výkonnosti připojených výrobků. Je důležité rozlišovat mezi trhy pro poskytování těchto připojených výrobků vybavených senzory a souvisejících služeb a trhy s nesouvisejícím softwarem a obsahem, jako je textový, zvukový nebo audiovizuální obsah, na který se často vztahují práva duševního vlastnictví. Toto nařízení by se tudíž nemělo vztahovat na data, která tyto připojené produkty vybavené senzory vytvářejí, když uživatel nahrává, přenáší, zobrazuje nebo přehrává obsah, ani na samotný obsah, na který se často vztahují práva duševního vlastnictví, mimo jiné pro použití on-line službou. Rovněž by se nemělo vztahovat na data, která byla získána či vytvořena připojeným výrobkem nebo k nimž byl z tohoto výrobku získán přístup nebo která do něj byla přenesena za účelem jejich uložení nebo jiného druhu zpracování jménem jiných stran, které nejsou uživateli, například v případě serverů nebo cloudové infrastruktury, které jejich vlastníci provozují výhradně jménem třetích stran, mimo jiné pro použití on-line službou.

- (17) Je nezbytné stanovit pravidla pro výrobky, jež jsou v době koupě, pronájmu nebo leasingu připojeny k související službě, a to takovým způsobem, že by její neexistence bránila připojenému výrobku v plnění jedné nebo více jeho funkcí, nebo u nichž jsou související služby připojeny výrobcem nebo třetí stranou dodatečně **za** účelem rozšíření nebo přizpůsobení funkčnosti připojeného výrobku. Tyto související služby zahrnují výměnu dat mezi připojeným výrobkem a poskytovatelem služeb a je třeba je chápat jako služby úzce spjaté s fungováním funkcí připojeného výrobku, jako jsou služby, které případně zasílají připojenému výrobku příkazy, které mohou ovlivnit jeho činnost nebo chování. Služby, které na fungování připojeného výrobku nemají vliv a jejichž poskytovatel tomuto připojenému výrobku data nebo příkazy nezasílá, by neměly být považovány za související služby. Mezi tyto služby by mohly patřit například pomocné poradenské, analytické nebo finanční služby nebo pravidelné opravy a údržba. Související služby mohou být nabízeny v rámci smlouvy o koupi, pronájmu nebo leasingu. Související služby by rovněž mohly být poskytovány u výrobků stejného typu a uživatelé by mohli jejich poskytování důvodně očekávat vzhledem k povaze připojeného výrobku a s přihlédnutím k jakémukoli veřejnému prohlášení učiněnému prodávajícím, nájemcem, pronajímatelem nebo jinými osobami v předchozích článcích řetězce transakcí, včetně výrobce, nebo jejich jménem. Tyto související služby mohou pro uživatele samy vytvářet hodnotná data nezávisle na schopnosti připojeného výrobku, s nímž jsou propojeny. Toto nařízení by se mělo rovněž vztahovat na související službu, kterou neposkytuje samotný prodávající, nájemce nebo pronajímatel, nýbrž třetí strana. V případě pochybností o tom, zda je poskytovaná služba součástí smlouvy o koupi, pronájmu nebo leasingu, by se mělo použít toto nařízení. Napájení ani zajištění připojení nelze vykládat jako související služby podle tohoto nařízení.

- (18) Uživatelem připojeného výrobku by se měla rozumět fyzická nebo právnická osoba, například podnik, spotřebitel nebo subjekt veřejného sektoru, které jsou buď vlastníkem připojeného výrobku, získali určitá dočasná práva, například prostřednictvím nájemní nebo leasingové smlouvy, na přístup k datům získaným z připojeného výrobku nebo na využívání těchto dat, nebo které jsou příjemcem souvisejících služeb pro připojený výrobek. Tato přístupová práva by, pokud se jedná o osobní údaje vytvářené připojeným výrobkem nebo v průběhu poskytování související služby, neměla žádným způsobem měnit práva subjektů údajů, které mohou být v interakci s tímto výrobkem nebo související službou, ani do těchto práv zasahovat. Uživatel nese rizika a požívá výhod plynoucích z používání připojeného výrobku a měl by mít rovněž přístup k datům, která tento výrobek vytváří. Uživatel by proto měl mít právo těžit z dat vytvořených tímto připojeným výrobkem a jakoukoli související službou. Vlastník, nájemce nebo leasingový nájemce by měl být rovněž považován za uživatele, včetně případů, kdy lze za uživatele považovat několik subjektů. V případě více uživatelů může každý z nich přispívat k vytváření dat jiným způsobem a může mít zájem o několik forem jejich využití, například o správu vozového parku pro leasingovou společnost nebo o řešení v oblasti mobility pro fyzické osoby využívající službu sdílení automobilů.

- (19) Datovou gramotností se rozumí dovednosti, znalosti a porozumění, které uživatelům, spotřebitelům a podnikům, zejména malým a středním podnikům spadajícím do oblasti působnosti tohoto nařízení, umožňují získat povědomí o potenciální hodnotě dat, která vytvořili, vytvářejí a sdílejí, a že jsou motivováni k nabízení a poskytování přístupu k datům v souladu s příslušnými právními předpisy. Datová gramotnost by se neměla omezovat pouze na učení se o nástrojích a technologiích a jejím cílem by mělo být vybavit občany a podniky schopností požívat výhod inkluzivního a spravedlivého trhu s daty, a posílit tak jejich postavení. Rozšíření opatření v oblasti datové gramotnosti a zavedení vhodných následných opatření by mohlo přispět ke zlepšení pracovních podmínek a v konečném důsledku k pokračování v konsolidaci a inovaci ekonomiky založené na datech v Unii. Příslušné orgány by měly podporovat nástroje a přijmout opatření ke zvýšení datové gramotnosti uživatelů a subjektů spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení, jakož i povědomí o jejich právech a povinnostech z něj vyplývajících.

- (20) Ne všechna data vytvořená připojenými výrobky nebo souvisejícími službami jsou v praxi uživatelům těchto výrobků nebo souvisejících služeb snadno dostupná a často existují omezené možnosti týkající se přenositelnosti dat vytvářených výrobky připojenými k internetu. Uživatelé nejsou schopni získat data nezbytná k využití služeb poskytovatelů oprav a jiných služeb, a podniky nejsou schopny zavádět inovativní, vhodné a účinnější služby. V mnoha odvětvích jsou výrobci díky kontrole, kterou mají nad technickým návrhem připojených výrobků nebo souvisejících služeb, schopni určit, jaká data se vytvářejí a jak k nim lze získat přístup, i když na tato data nemají žádné zákonné právo. Je proto nezbytné zajistit, aby připojené výrobky byly navrhovány a vyráběny a související služby byly navrhovány a poskytovány takovým způsobem, aby data z připojených výrobků nebo ze souvisejících služeb včetně relevantních metadat nezbytných pro interpretaci a využívání těchto dat, mimo jiné za účelem jejich získání, využití nebo sdílení, byla uživateli vždy snadno dostupná, a to bezplatně, v komplexním, strukturovaném, běžně používaném a strojově čitelném formátu. Data z výrobků a data ze souvisejících služeb, která držitel dat legálně získá nebo může legálně získat z připojeného výrobku nebo ze související služby, například prostřednictvím návrhu připojeného výrobku, smlouvy držitele dat s uživatelem o poskytování souvisejících služeb nebo technických prostředků připojeného výrobku pro přístup k datům, a to bez nepřiměřeného úsilí, se označují jako „snadno dostupná data“. Snadno dostupná data nezahrnují data vytvářená používáním připojeného výrobku, pokud návrh připojeného výrobku nepředpokládá, že by tato data měla být uchovávána nebo přenášena mimo součást, v níž jsou vytvářena, nebo mimo připojený výrobek jako celek.

Toto nařízení by proto nemělo být chápáno tak, že ukládá povinnost uchovávat data v centrální výpočetní jednotce připojeného výrobku. Neexistence takové povinnosti by neměla výrobci nebo držitelé dat bránit v tom, aby se s uživatelem dobrovolně dohodli na provedení takových úprav. Povinnostmi týkajícími se návrhu uvedenými v tomto nařízení rovněž není dotčena zásada minimalizace údajů stanovená v čl. 5 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679 a tyto povinnosti by neměly být chápány tak, že ukládají povinnost navrhovat připojené výrobky a související služby tak, aby uchovávaly nebo jinak zpracovávaly jiné osobní údaje než ty, které jsou nezbytné ke splnění účelů, pro které jsou zpracovávány. Unijní nebo vnitrostátní právo by mohlo být zavedeno s cílem vymezit další specifické aspekty, jako data z výrobku, která by měla být přístupná z připojených výrobků nebo souvisejících služeb, neboť tato data mohou být nezbytná pro účinný provoz, opravu nebo údržbu těchto připojených výrobků či souvisejících služeb. Pokud následné aktualizace nebo změny připojeného výrobku nebo související služby provedené výrobcem nebo jinou stranou povedou k rozšíření přístupných dat nebo omezení původně přístupných dat, uživatel by měl být v souvislosti s takovou aktualizací či změnou o této skutečnosti informován.

- (21) Jestliže je za uživatele považováno několik osob nebo subjektů, například v případě spoluvlastnictví nebo pokud vlastník, nájemce nebo leasingový nájemce sdílí práva na přístup k datům nebo na jejich využívání, měl by návrh připojeného výrobku nebo související služby nebo příslušného rozhraní umožnit každému uživateli přístup k datům, která vytváří. Uživatelé připojených výrobků, které vytvářejí data, obvykle vyžadují zřízení uživatelského účtu. Takový uživatelský účet umožňuje identifikaci uživatele držitelem dat, kterým může být i výrobce. Zároveň slouží jako způsob komunikace, jakož i za účelem podávání a zpracování žádostí o přístup k datům. Pokud několik výrobců nebo poskytovatelů souvisejících služeb prodalo, pronajalo nebo pronajalo formou leasingu připojené výrobky nebo poskytlo související služby integrované dohromady stejnému uživateli, měl by se tento uživatel obrátit na každou ze stran, s níž uzavřel smlouvu. Výrobci nebo návrháři připojeného výrobku, který je obvykle používán několika osobami, by měli zavést nezbytné mechanismy, které v příslušných případech umožní používat oddělené uživatelské účty pro jednotlivé osoby nebo stejný účet pro několik osob. Řešení týkající se účtů by měla uživatelům umožnit vymazat jejich účty i data s nimi související a mohla by uživatelům umožnit ukončit přístup k datům, jejich využívání nebo sdílení nebo podat žádost o takové ukončení, zejména pokud jde o situace, kdy dojde ke změně vlastnictví nebo používání připojeného produktu. Přístup by měl být uživateli poskytnut na základě jednoduchého mechanismu žádostí, které umožňují automatické vyřízení a nevyžadují přezkoumání nebo povolení ze strany výrobce nebo držitele dat. To znamená, že data by měla být zpřístupněna pouze tehdy, pokud si to uživatel skutečně přeje. Není-li automatické vyřízení žádosti o přístup k datům možné, například prostřednictvím uživatelského účtu nebo doprovodné mobilní aplikace poskytnuté s připojeným výrobkem nebo související službou, měl by výrobce uživatele informovat o tom, jak může k datům získat přístup.

- (22) Připojené výrobky mohou být navrženy tak, aby určitá data byla přístupná přímo z paměti zařízení nebo ze vzdáleného serveru, na který jsou data přenášena. Přístup k paměti zařízení může být umožněn prostřednictvím kabelových nebo bezdrátových místních sítí připojených k veřejně dostupné službě elektronických komunikací nebo mobilní síti. Server může být součástí místní serverové kapacity výrobce nebo třetí strany nebo poskytovatele cloudových služeb. Zpracovatelé dat ve smyslu čl. 4 bodu 8 nařízení (EU) 2016/679 se nepovažují za držitele dat. Mohou však být správcem ve smyslu čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 výslovně pověřeni zpřístupněním dat. Připojené výrobky mohou být navrženy tak, aby uživateli nebo třetí straně umožnily zpracovávat data na připojeném výrobku, výpočetní instanci výrobce nebo v prostředí informačních a komunikačních technologií (IKT), které si uživatel nebo třetí strana zvolí.

- (23) Virtuální asistenti hrají stále významnější úlohu při digitalizaci spotřebitelského a profesního prostředí a slouží jako snadno použitelné rozhraní pro přehrávání obsahu, získávání informací nebo aktivaci výrobků připojených k internetu. Virtuální asistenti mohou fungovat jako jediná brána například v inteligentním domácím prostředí a zaznamenávat značné množství příslušných dat o tom, jak uživatelé interagují s výrobky připojenými k internetu, včetně výrobků vyrobených jinými stranami, a mohou nahradit používání rozhraní poskytovaných výrobcem, jako jsou dotykové obrazovky nebo aplikace pro chytré telefony. Uživatel může chtít tato data zpřístupnit výrobcům, kteří jsou třetími stranami, a umožnit nové chytré služby. Na virtuální asistenty by se měla vztahovat práva na přístup k datům stanovená v tomto nařízení. Práva na přístup k datům podle tohoto nařízení by se měla vztahovat i na data vytvářená, když uživatel interaguje s připojeným výrobkem prostřednictvím virtuálního asistenta poskytnutého jiným subjektem, než je výrobce připojeného výrobku. Toto nařízení by se však mělo vztahovat pouze na data pocházející z interakce mezi uživatelem a připojeným výrobkem nebo související službou prostřednictvím virtuálního asistenta. Na data vytvořená virtuálním asistentem, která nesouvisejí s používáním připojeného výrobku nebo související služby, se toto nařízení nevztahuje.

- (24) Před uzavřením smlouvy o koupi, pronájmu nebo leasingu připojeného výrobku by měl prodejce, pronajímatel nebo poskytovatel leasingu, jimiž může být i výrobce, uživateli poskytnout jasným a srozumitelným způsobem informace o datech, která je tento připojený výrobek schopen vytvářet, včetně typu, formátu a odhadovaného objemu těchto dat. Zahrnuty by mohly být informace o datových strukturách, datových formátech, slovnících, klasifikačních systémech, taxonomiích a seznamech kódů, jsou-li k dispozici, jakož i jasné a dostatečné informace týkající se výkonu práv uživatele o tom, jak lze data uchovávat, vyhledávat nebo jak k nim získat přístup, včetně podmínek používání a kvality služeb rozhraní pro programování aplikací nebo případně informace o poskytování sad pro vývoj softwaru. Tato povinnost zajišťuje transparentnost vytvořených dat z výrobku a zlepšuje snadný přístup pro uživatele. Povinnost poskytovat informace by mohla být splněna například tak, že bude na internetu udržován stabilní jednotný lokátor zdroje (URL), který lze šířit jako internetový odkaz nebo kód QR s odkazem na příslušné informace, jež by mohl prodejce, pronajímatel nebo poskytovatel leasingu, jimiž může být i výrobce, poskytnout uživateli před uzavřením smlouvy o koupi, pronájmu nebo leasingu připojeného výrobku. V každém případě je nezbytné zajistit, aby uživatel mohl informace uchovávat způsobem, který je přístupný pro budoucí využití a který umožňuje reprodukci uložených informací v nezměněném stavu. Od držitele dat nelze očekávat, že bude data uchovávat bez časového omezení s ohledem na potřeby uživatele připojeného výrobku, měl by však zavést přiměřenou politiku uchovávání dat, která je v příslušných případech v souladu se zásadou omezení uložení podle čl. 5 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) 2016/679 a která umožní účinné uplatňování práv na přístup k datům stanovených v tomto nařízení. Povinností poskytovat informace není dotčena povinnost správce poskytovat informace subjektu údajů podle článků 12, 13 a 14 nařízení (EU) 2016/679. Povinnost poskytnout informace před uzavřením smlouvy o poskytování související služby by měl mít potenciální držitel dat, a to nezávisle na tom, zda tento potenciální držitel dat uzavře smlouvu o koupi, pronájmu nebo leasingu připojeného výrobku. Pokud se informace během doby životnosti připojeného výrobku nebo smluvního období související služby změní, včetně případů, kdy má dojít ke změně původně stanoveného účelu použití těchto dat, měly by být uživateli rovněž sděleny.

- (25) Toto nařízení by nemělo být chápáno tak, že držitelům dat uděluje jakékoli nové právo využívat data z výrobků nebo data ze souvisejících služeb. Pokud je držitelem dat výrobce připojeného výrobku, měla by být základem pro použití neosobních údajů výrobcem smlouva mezi ním a uživatelem. Taková smlouva by měla být součástí dohody o poskytování související služby, která může být poskytována společně se smlouvou o koupi, pronájmu nebo leasingu týkající se připojeného výrobku. Jakékoli smluvní ujednání, které stanoví, že držitel dat může data z výrobku nebo data ze související služby používat, by mělo být pro uživatele transparentní, a to i pokud jde o účely, pro které držitel dat hodlá data použít. Mezi tyto účely by mohlo patřit zlepšení fungování připojeného výrobku nebo souvisejících služeb, vývoj nových výrobků nebo služeb nebo agregace dat s cílem zpřístupnit výsledná data třetím stranám, pokud taková odvozená data neumožňují identifikaci konkrétních dat předaných držiteli dat z připojeného výrobku nebo neumožňují třetí straně tato data odvodit z datového souboru. Veškeré změny ve smlouvě by měly podléhat informovanému souhlasu uživatele. Toto nařízení nebrání stranám, aby se dohodly na smluvních ujednáních, jejichž účinkem je vyloučit nebo omezit použití neosobních údajů nebo některých jejich kategorií držitelem dat. Nebrání ani stranám, aby se dohodly na zpřístupnění dat z výrobků nebo dat ze souvisejících služeb třetím stranám, a to buď přímo, nebo případně nepřímo prostřednictvím jiného držitele dat. Kromě toho toto nařízení nebrání odvětvovým regulačním požadavkům podle práva Unie nebo vnitrostátního práva slučitelného s právem Unie v tom, aby vyloučily nebo omezily použití některých takových dat držitelem dat z jasně vymezených důvodů veřejného pořádku. Dále nebrání uživatelům v tom, aby v případě vztahů mezi podniky zpřístupnili data třetím stranám nebo držitelům dat na základě jakéhokoli smluvního ujednání, které není protiprávní, včetně souhlasu s omezením nebo omezením dalšího sdílení těchto dat, nebo aby jim byla poskytnuta přiměřená kompenzace, například výměnou za to, že se vzdají svého práva na používání nebo sdílení takových dat. Pojem „držitel dat“ obecně nezahrnuje subjekty veřejného sektoru; může však zahrnovat veřejné podniky.

- (26) Aby se podpořil vznik likvidních, spravedlivých a účinných trhů s neosobními údaji, měli by mít uživatelé připojených výrobků možnost sdílet data s ostatními, a to i pro komerční účely, při vynaložení minimálního právního a technického úsilí. Pro podniky je v současné době často obtížné odůvodnit náklady na zaměstnance nebo výpočetní techniku, které jsou nezbytné pro přípravu souborů neosobních údajů nebo datových produktů, a nabídnout je potenciálním protistranám prostřednictvím služeb zprostředkování dat, včetně datových tržišť. Značná překážka pro sdílení neosobních údajů ze strany podniků tak vyplývá z nedostatečné předvídatelnosti ekonomické návratnosti investic do kurátorství a zpřístupňování datových souborů nebo datových produktů. S cílem umožnit vznik likvidních, spravedlivých a účinných trhů s neosobními údaji v Unii, musí být vyjasněna strana, která má právo tyto údaje nabízet na trhu. Uživatelé by proto měli mít právo sdílet neosobní údaje s příjemci dat pro komerční a nekomerční účely. Toto sdílení údajů by mohlo být prováděno přímo uživatelem, a to na základě jeho žádosti, prostřednictvím držitele dat nebo prostřednictvím služeb zprostředkování dat. Služby zprostředkování dat, jak jsou upraveny nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868¹, by mohly usnadnit ekonomiku založenou na datech tím, že vytvoří obchodní vztahy mezi uživateli, příjemci dat a třetími stranami, a mohou podporovat uživatele při výkonu jejich práva na využívání dat, například zajištěním anonymizace osobních údajů nebo agregací přístupu k datům od více jednotlivých uživatelů. Pokud jsou data vyňata z povinnosti držitele dat zpřístupnit je uživatelům nebo třetím stranám, mohl by být rozsah těchto dat upřesněn ve smlouvách mezi uživatelem a držitelem dat o poskytování související služby, aby uživatelé mohli snadno určit, která data jsou pro ně k dispozici pro sdílení s příjemci dat nebo třetími stranami. Držitelé dat by neměli zpřístupnit neosobní údaje z produktu třetím stranám pro jiné komerční nebo nekomerční účely, než je plnění jejich smlouvy s uživatelem, aniž by tím byly dotčeny právní požadavky na zpřístupnění dat držitelem dat podle unijního nebo vnitrostátního práva. V příslušných případech by měli držitelé dat smluvně zavázat třetí strany, aby dále nesdílely data, která od nich obdržely.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat) (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 1).

- (27) V odvětvích, která se vyznačují koncentrací malého počtu výrobců dodávajících připojené výrobky koncovým uživatelům, mohou mít uživatelé k dispozici pouze omezené možnosti, pokud jde o přístup k datům, jejich využívání a sdílení. Za těchto okolností mohou být smlouvy nedostatečné k dosažení cíle spočívajícího v posílení postavení uživatelů, a pro uživatele je tak obtížnější získat hodnotu z dat vytvářených připojeným výrobkem, který si zakoupili, pronajali nebo pronajali formou leasingu. V důsledku toho existují pro inovativní menší podniky v Unii jen omezené možnosti nabízet řešení založená na datech konkurenčním způsobem a pro rozmanitou ekonomiku založenou na datech. Toto nařízení by proto mělo vycházet z nedávného vývoje v konkrétních odvětvích, jako je kodex chování o sdílení zemědělských dat na základě smlouvy. K řešení potřeb a cílů specifických pro jednotlivá odvětví mohou být přijaty příslušné unijní nebo vnitrostátní právní předpisy. Držitelé dat by dále neměli používat žádná snadno dostupná data, která jsou neosobními údaji, k získání poznatků o ekonomické situaci uživatele nebo o jeho aktivech či výrobních metodách nebo o využívání těchto dat uživatelem jakýmkoli jiným způsobem, jenž by mohl narušit obchodní postavení uživatele na trzích, na nichž působí. To by mohlo zahrnovat využití znalostí o celkové výkonnosti podniku nebo zemědělského podniku v rámci vyjednávání smluv s uživatelem o možném nabytí výrobků nebo zemědělských produktů uživatele ke škodě uživatele nebo využití těchto informací k zanesení v souhrnné podobě do větších databází o určitých trzích, například do databází výnosů plodin pro nadcházející sklizeň, neboť takové využití by mohlo uživatele nepřímo negativně ovlivnit. Uživatel by měl mít k dispozici nezbytné technické rozhraní pro správu povolení, pokud možno s podrobnými možnostmi povolení, například „povolit jednou“ nebo „povolit při používání této aplikace nebo služby“, včetně možnosti povolení odebrat.

- (28) Ve smlouvách mezi držitelem dat a spotřebitelem jakožto uživatelem připojeného výrobku nebo související služby vytvářejících data se uplatní spotřebitelské právo Unie, zejména směrnice 93/13/EHS a 2005/29/ES, aby se zajistilo, že se na spotřebitele nebudou vztahovat nepřiměřená smluvní ujednání. Pro účely tohoto nařízení by nepřiměřená smluvní ujednání jednostranně uložená danému podniku neměla být pro tento podnik závazná.
- (29) Držitelé dat mohou požadovat vhodnou identifikaci uživatele, aby ověřili jeho oprávnění k přístupu k datům. V případě osobních údajů zpracovávaných zpracovatelem jménem správce by měli držitelé dat zajistit, aby zpracovatel žádost o přístup obdržel a vyřídil.
- (30) Uživatel by měl mít možnost používat data k jakémukoli zákonnému účelu. To zahrnuje poskytnutí dat, která uživatel obdržel při výkonu svých práv podle tohoto nařízení, třetí straně nabízející poprodejní službu, která může soutěžit se službou poskytovanou držitelem dat, nebo tím pověřit držitele dat. Výše uvedenou žádost by měl podat uživatel nebo oprávněná třetí strana jednající jménem uživatele, včetně poskytovatele oprávněné služby zprostředkování dat. Držitelé dat by měli zajistit, aby data zpřístupněná třetí straně byla stejně přesná, úplná, spolehlivá, relevantní a aktuální jako data z používání připojeného výrobku nebo související služby, k nimž může být sám držitel dat schopen nebo oprávněn získat přístup. Při nakládání s daty by měla být dodržována veškerá práva duševního vlastnictví. Je důležité zachovat pobídky k investování do výrobků, jejichž funkce jsou založené na využívání dat ze senzorů zabudovaných do těchto výrobků.

- (31) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943¹ stanoví, že získání, využití nebo zpřístupnění obchodního tajemství se považuje za oprávněné, mimo jiné pokud toto získání, využití nebo zpřístupnění požaduje nebo povoluje unijní nebo vnitrostátní právo. Ačkoli toto nařízení vyžaduje, aby držitelé dat zpřístupnili určitá data uživatelům nebo třetím stranám podle volby uživatele, a to i v případě, že tato data splňují podmínky pro ochranu obchodního tajemství, mělo by být vykládáno tak, aby byla zachována ochrana obchodního tajemství podle směrnice (EU) 2016/943. V této souvislosti by držitelé dat měli mít možnost požadovat, aby uživatelé nebo třetí strany podle volby uživatele zachovávali důvěrnost dat považovaných za obchodní tajemství. Za tímto účelem by měli držitelé dat určit obchodní tajemství před zpřístupněním dat a měli by mít možnost dohodnout se s uživateli nebo třetími stranami podle volby uživatele na opatřeních nezbytných k zachování důvěrnosti tohoto tajemství, včetně použití vzorových smluvních ujednání, dohod o důvěrnosti, přísných přístupových protokolů, technických norem a uplatňování kodexů chování. Kromě využívání vzorových smluvních ujednání, které má vypracovat a doporučit Komise, by k dosažení cíle tohoto nařízení mohlo přispět zavedení kodexů chování a technických norem týkajících se ochrany obchodního tajemství při nakládání s daty a mělo by být podporováno. Pokud dohoda o nezbytných opatřeních neexistuje nebo pokud uživatel nebo třetí strany podle volby uživatele dohodnutá opatření neprovádějí nebo narušují důvěrnost obchodního tajemství, měl by mít držitel dat možnost dočasně odmítnout nebo pozastavit sdílení dat označených jako obchodní tajemství.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním (Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1).

V takových případech by měl držitel dat neprodleně toto rozhodnutí sdělit písemně uživateli nebo třetí straně a oznámit příslušnému orgánu členského státu, v němž je držitel dat usazen, že sdílení dat dočasně odmítl nebo pozastavil, a určit, která opatření nebyla dohodnuta nebo provedena a případně u kterých obchodních tajemství byla narušena jejich důvěrnost. Držitelé dat v zásadě nemohou odmítnout žádost o přístup k datům podle tohoto nařízení pouze na základě toho, že některá data jsou považována za obchodní tajemství, neboť by to oslabilo zamýšlené účinky tohoto nařízení. Za výjimečných okolností však může držitel dat, který je vlastníkem obchodního tajemství, v jednotlivých případech žádost o konkrétní data odmítnout, je-li schopen uživateli nebo třetí straně prokázat, že navzdory technickým a organizačním opatřením přijatým uživatelem nebo třetí stranou je velmi pravděpodobné, že v důsledku vyzrazení tohoto obchodního tajemství vzniknou vážné hospodářské škody. „Vážné hospodářské škody“ znamenají vážné a nenapravitelné hospodářské ztráty. Držitel dat by měl uživateli nebo třetí straně své odmítnutí řádně a neprodleně písemně odůvodnit a informovat v tomto smyslu příslušný orgán. Toto odůvodnění by mělo vycházet z objektivních skutečností a prokázat konkrétní riziko vážných hospodářských škod očekávaných v důsledku vyzrazení konkrétních dat, jakož i důvody, proč opatření přijatá na ochranu požadovaných dat nejsou považována za dostatečná. V této souvislosti lze zohlednit možný negativní dopad na kybernetickou bezpečnost. Pokud si uživatel nebo třetí strana přejí napadnout rozhodnutí držitele dat odmítnout, dočasně odmítnout nebo pozastavit sdílení dat, mohou podat stížnost příslušnému orgánu, který by měl bez zbytečného odkladu rozhodnout, zda a za jakých podmínek by mělo být sdílení dat zahájeno nebo obnoveno, nebo se s držitelem dat dohodnout, že věc postoupí subjektu pro řešení sporů, a to aniž je dotčeno právo domáhat se nápravy u soudu členského státu. Výjimky z práv na přístup k datům v tomto nařízení by v žádném případě neměly omezit práva subjektů údajů na přístup k datům a práva na přenositelnost dat podle nařízení (EU) 2016/679.

- (32) Cílem tohoto nařízení je nejen podpořit vývoj nových inovativních připojených výrobků nebo souvisejících služeb a stimulovat inovace na poprodejních trzích, ale také stimulovat vývoj zcela nových služeb využívajících dotčená data, a to i na základě dat z různých připojených výrobků nebo souvisejících služeb. Cílem tohoto nařízení je rovněž zabránit oslabení motivace investovat do typu připojeného výrobku, z něhož jsou data získávána, například použitím dat k vývoji konkurenčního připojeného výrobku, jenž je uživateli považován za zaměnitelný nebo nahraditelný, zejména na základě jeho vlastností, ceny a zamýšleného použití. Toto nařízení nestanoví žádný zákaz vývoje související služby za použití dat získaných podle tohoto nařízení, neboť by to mělo nežádoucí odrazující účinek na inovace. Zákaz používání dat, k nimž byl získán přístup na základě tohoto nařízení, pro vývoj konkurenčního připojeného výrobku chrání inovační úsilí držitelů dat. To, zda připojený výrobek konkuruje připojenému výrobku, z něhož data pocházejí, závisí na tom, zda si oba připojené výrobky konkurují na stejném výrobním trhu. To lze určit na základě zavedených zásad práva Unie v oblasti hospodářské soutěže pro vymezení relevantního výrobního trhu. Nicméně, mezi další zákonné účely využití dat by mohlo patřit reverzní inženýrství za předpokladu, že je v souladu s požadavky stanovenými v tomto nařízení a v unijním nebo vnitrostátním právu. Může se jednat o účely opravy nebo prodloužení životnosti připojeného výrobku nebo poskytování poprodejních služeb pro připojené výrobky.

- (33) Třetí stranou, které se data zpřístupňují, může být fyzická nebo právnická osoba, jako je spotřebitel, podnik, nezisková výzkumná organizace nebo subjekt jednající v rámci profesní činnosti. Při zpřístupňování dat třetí straně by držitel dat neměl zneužívat svého postavení k získání konkurenční výhody na trzích, na nichž mohou být držitel dat a třetí strana přímými konkurenty. Držitel dat by proto neměl používat žádná snadno dostupná data k získání poznatků o hospodářské situaci třetí strany nebo o jejích aktivech či výrobních metodách nebo o využívání těchto dat touto třetí stranou jakýmkoli jiným způsobem, jenž by mohl narušit obchodní postavení třetí strany na trzích, na nichž působí. Uživatel by měl mít možnost sdílet neosobní údaje s třetími stranami pro komerční účely. Po dohodě s uživatelem a s výhradou ustanovení tohoto nařízení by třetí strany měly mít možnost převést práva na přístup k datům udělená uživatelem dalším třetím stranám, a to i za kompenzaci. Zprostředkovatelé dat mezi podniky a systémy pro správu osobních informací (PIMS), jež jsou v nařízení (EU) 2022/868 označovány jako služby zprostředkování dat, mohou podporovat uživatele nebo třetí strany při navazování obchodních vztahů s neurčeným počtem potenciálních protistran pro jakýkoli zákonný účel spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení. Mohli by hrát zásadní úlohu při agregaci přístupu k datům, která by mohla usnadňovat analýzy dat velkého objemu nebo strojové učení, za předpokladu, že uživatelé budou mít i nadále plnou kontrolu nad tím, zda poskytnou svá data k takové agregaci, a nad obchodními podmínkami, za nichž mají být jejich data používána.

- (34) Používáním připojeného výrobku nebo související služby mohou být, zejména je-li uživatelem fyzická osoba, vytvářena data, která se týkají subjektu údajů. Zpracování těchto dat podléhá pravidlům stanoveným v nařízení (EU) 2016/679, včetně případů, kdy jsou osobní a neosobní údaje v datovém souboru neoddělitelně propojeny. Subjektem údajů může být uživatel nebo jiná fyzická osoba. Osobní údaje může požadovat pouze správce nebo subjekt údajů. Uživatel, který je subjektem údajů, je za určitých okolností podle nařízení (EU) 2016/679 oprávněn k přístupu k osobním údajům, které se jej týkají, a tato práva nejsou tímto nařízením dotčena. Podle tohoto nařízení má uživatel, který je fyzickou osobou, dále právo na přístup ke všem údajům vytvořeným připojeným výrobkem, bez ohledu na to, zda jsou osobní či neosobní. Pokud uživatel není subjektem údajů, ale podnikem, včetně samostatného obchodníka, avšak nikoli v případě, že připojený výrobek používá společná domácnost, považuje se uživatel za správce. Takový uživatel, který má jako správce v úmyslu požádat o osobní údaje vytvořené používáním připojeného výrobku nebo související služby, proto musí mít právní základ pro zpracování údajů, jak vyžaduje čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, jako je souhlas subjektu údajů nebo splnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů. Tento uživatel by měl zajistit, aby byl subjekt údajů náležitě informován o konkrétních, výslovně vyjádřených a legitimních účelech zpracování těchto údajů a o tom, jak může subjekt údajů účinně vykonávat svá práva. Pokud jsou držitel dat a uživatel společnými správci ve smyslu článku 26 nařízení (EU) 2016/679, jsou povinni transparentním ujednáním vymezit své podíly na odpovědnosti za plnění příslušných povinností podle uvedeného nařízení. Přitom se rozumí, že tento uživatel se poté, co byla data zpřístupněna, může stát držitelem dat, pokud splňuje kritéria podle tohoto nařízení, a tudíž se na něj budou vztahovat povinnosti zpřístupnit data podle tohoto nařízení.

- (35) Data z výrobku nebo data ze související služby by měla být zpřístupněna třetí straně pouze na žádost uživatele. Toto nařízení proto doplňuje právo subjektů údajů, stanovené v článku 20 nařízení (EU) 2016/679, získat osobní údaje, které se jich týkají, ve strukturovaném, běžně používaném a strojově čitelném formátu, jakož i právo předat tyto údaje jiným správcům, pokud jsou zpracovávány automatizovanými postupy na základě čl. 6 odst. 1 písm. a) nebo čl. 9 odst. 2 písm. a) nebo na základě smlouvy podle čl. 6 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení. Subjekty údajů mají též právo na to, aby osobní údaje byly předány přímo jedním správcem jinému správci, ale pouze pokud je to technicky možné. Článek 20 nařízení (EU) 2016/679 upřesňuje, že se to týká údajů poskytnutých subjektem údajů, ale neuvádí, zda to vyžaduje aktivní jednání na straně subjektu údajů, nebo zda se to vztahuje i na situace, kdy jsou připojený výrobek nebo související služba koncipovány tak, aby pasivně sledovaly chování subjektu údajů nebo jiné informace týkající se subjektu údajů. Práva podle tohoto nařízení doplňují právo získat a předat osobní údaje podle článku 20 nařízení (EU) 2016/679 několika způsoby. Toto nařízení uděluje uživatelům právo na přístup k datům z výrobku nebo ze související služby, bez ohledu na to, zda se jedná o osobní údaje nebo zda se jedná o aktivně poskytnutá nebo pasivně pozorovaná data, a bez ohledu na právní základ zpracování, a právo zpřístupnit tato data třetí straně. Na rozdíl od článku 20 nařízení (EU) 2016/679 toto nařízení ukládá a zajišťuje technickou proveditelnost přístupu třetích stran pro všechny druhy dat spadajících do jeho oblasti působnosti bez ohledu na to, zda jsou osobní či neosobní povahy, čímž zajišťuje, aby technické překážky již neznemožňovaly přístup k těmto datům nebo v něm nebránily. Umožňuje rovněž držitelům dat stanovit přiměřenou kompenzaci, kterou musí uhradit třetí strany, nikoli však uživatel, za náklady vzniklé při poskytování přímého přístupu k datům vytvořeným připojeným výrobkem uživatele. Pokud se držitel dat a třetí strana nemohou dohodnout na podmínkách takového přímého přístupu, subjektu údajů by v žádném případě nemělo být bráněno ve výkonu práv stanovených v nařízení (EU) 2016/679, včetně práva na přenositelnost údajů, tím, že bude usilovat o nápravu v souladu s uvedeným nařízením. V této souvislosti se má za to, že v souladu s nařízením (EU) 2016/679 smlouva neumožňuje držiteli dat nebo třetí straně zpracovávat zvláštní kategorie osobních údajů.

- (36) Přístup k veškerým datům uloženým v koncovém zařízení a z takového zařízení přístupným podléhá směrnici 2002/58/ES a vyžaduje souhlas účastníka nebo uživatele ve smyslu uvedené směrnice, pokud to není nezbytně nutné pro poskytování služby informační společnosti výslovně požadované uživatelem nebo účastníkem nebo pouze pro účely přenosu sdělení. Směrnice 2002/58/ES chrání integritu koncového zařízení uživatele, pokud jde o využívání funkcí zpracování a uchovávání a shromažďování informací. Zařízení internetu věcí se považuje za koncové zařízení, pokud je přímo nebo nepřímo připojené k veřejné komunikační síti.
- (37) Aby se zabránilo využívání uživatelů, měly by třetí strany, kterým byla data na žádost uživatele zpřístupněna, zpracovávat tato data pouze pro účely dohodnuté s uživatelem a sdílet je s jinou třetí stranou pouze tehdy, pokud s tímto sdílením uživatel souhlasí.

- (38) V souladu se zásadou minimalizace údajů by třetí strany měly mít přístup pouze k informacím, které jsou nezbytné pro poskytování služby požadované uživatelem. Po obdržení přístupu k datům by třetí strana měla tato data zpracovávat pro účely dohodnuté s uživatelem, aniž by do toho zasahoval držitel dat. Pro uživatele by mělo být stejně snadné odmítnout nebo ukončit přístup třetí strany k datům jako povolit přístup. Třetí strany ani držitelé dat by neměli uživatelům nepřiměřeně ztěžovat volbu nebo výkon práv, například tím, že by uživatelům nabízeli volbu jiným než neutrálním způsobem, nebo uživatele jakýmkoli způsobem nutili, klamali nebo manipulovali nebo oslabovali či narušovali autonomii, rozhodování nebo volbu uživatele, a to ani prostřednictvím digitálního rozhraní s uživatelem nebo jeho částí. V této souvislosti by třetí strany nebo držitelé dat neměli při navrhování svých digitálních rozhraní spoléhat na tzv. temné vzorce („*dark patterns*“). Temné vzorce jsou techniky navrhování, které klamou spotřebitele nebo je nutí k rozhodnutím, která pro ně mají negativní důsledky. Tyto manipulační techniky lze použít k přesvědčování uživatelů, zejména zranitelných spotřebitelů, k tomu, aby se dopouštěli nežádoucího chování, ke klamání uživatelů tím, že je nabádají k rozhodnutím o transakcích souvisejících se zpřístupněním dat nebo k nepřiměřenému ovlivňování rozhodování uživatelů služby způsobem, který oslabuje nebo narušuje jejich autonomii, rozhodování a volbu. Běžné a legitimní obchodní praktiky, které jsou v souladu s právem Unie, by samy o sobě neměly být považovány za temné vzorce. Třetí strany a držitelé dat by měli dodržovat své povinnosti podle příslušného práva Unie, zejména požadavky stanovené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES¹ a 2000/31/ES² a ve směrnici 2005/29/ES a 2011/83/EU.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES ze dne 16. února 1998 o ochraně spotřebitelů při označování cen výrobků nabízených spotřebiteli (Úř. věst. L 80, 18.3.1998, s. 27).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) (Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1).

- (39) Třetí strany by se rovněž měly zdržet používání dat spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení k profilování fyzických osob, pokud tyto činnosti zpracování nejsou nezbytně nutné pro poskytování služby požadované uživatelem, a to i v souvislosti s automatizovaným rozhodováním. Požadavek vymazat data, pokud již nejsou potřeba pro účel dohodnutý s uživatelem a nebylo-li v souvislosti s neosobními údaji dohodnuto jinak, doplňuje právo subjektu údajů na výmaz podle článku 17 nařízení (EU) 2016/679. Je-li třetí strana poskytovatelem služby zprostředkování dat, použijí se záruky pro subjekt údajů stanovené v nařízení (EU) 2022/868. Třetí strana může data použít k vývoji nového a inovativního připojeného výrobku nebo související služby, nikoli však k vývoji konkurenčního připojeného výrobku.

- (40) Začínající podniky, malé podniky a podniky, které jsou považovány za střední podniky podle článku 2 přílohy doporučení 2003/361/ES, a podniky z tradičních odvětví s méně rozvinutými digitálními kapacitami mají potíže získat přístup k příslušným datům. Cílem tohoto nařízení je usnadnit těmto subjektům přístup k datům a zároveň zajistit, aby odpovídající povinnosti byly z hlediska oblasti působnosti co nejpřiměřenější, aby se zabránilo přesahu. V digitální ekonomice se zároveň objevil malý počet velmi velkých podniků se značnou hospodářskou silou pramenící z hromadění a agregace velkých objemů dat a technologické infrastruktury pro jejich zpeněžení. Mezi tyto velmi velké podniky patří podniky, které poskytují hlavní služby platform a kontrolují celé ekosystémy platform v digitální ekonomice a s nimiž stávající nebo noví účastníci trhu nemohou soutěžit nebo pro ně být výzvou. Cílem nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1925¹ je napravit tyto nedostatky a nerovnováhu tím, že Komisi umožní označit konkrétní podnik za „strážce přístupu“, a ukládá těmto strážcům přístupu řadu povinností, včetně zákazu kombinovat některá data bez souhlasu a povinnosti zajistit účinná práva na přenositelnost údajů podle článku 20 nařízení (EU) 2016/679. V souladu s nařízením (EU) 2022/1925 a vzhledem k bezkonkurenční schopnosti těchto podniků získávat data není nutné dosáhnout cíle tohoto nařízení, a bylo by proto nepřiměřené ve vztahu k držitelům dat, na něž se uvedené povinnosti vztahují, zahrnout strážce přístupu jako poživatele práva na přístup k datům.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1925 ze dne 14. září 2022 o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví a o změně směrnic (EU) 2019/1937 a (EU) 2020/1828 (nařízení o digitálních trzích) (Úř. věst. L 265, 12.10.2022, s. 1).

Toto zahrnutí by také pravděpodobně omezilo přínosy tohoto nařízení pro malé a střední podniky v souvislosti se spravedlivým rozložením hodnoty dat mezi účastníky trhu. To znamená, že podnik poskytující hlavní služby platform, který byl označen za strážce přístupu, nemůže požádat o data uživatelů vytvářená používáním připojeného výrobku nebo související služby nebo virtuálním asistentem podle tohoto nařízení ani k nim získat přístup. Kromě toho třetí strany, jimž jsou data na žádost uživatele zpřístupněna, je nesmějí strážci přístupu zpřístupnit. Třetí strana například nesmí zadat poskytování služeb strážci přístupu. To však nebrání třetím stranám ve využívání služeb zpracování dat nabízených strážcem přístupu. Nebrání to ani těmto podnikům v získávání a využívání stejných dat jinými zákonnými prostředky. Přístupová práva stanovená v tomto nařízení přispívají k širší nabídce služeb pro spotřebitele. Jelikož dobrovolné dohody mezi strážci přístupu a držiteli dat zůstávají nedotčeny, omezení poskytování přístupu strážcům přístupu by je nevyloučilo z trhu ani jim nebránilo v nabízení jejich služeb.

- (41) Vzhledem k současnému stavu techniky by další povinnosti týkající se návrhu ve vztahu k připojeným výrobkům vyrobeným nebo navrženým mikropodniky a malými podniky nebo jimi poskytovaným souvisejícím službám představovaly pro tyto podniky přílišnou zátěž. Tak tomu však není v případě, kdy mikropodnik nebo malý podnik má partnerský podnik nebo propojený podnik ve smyslu článku 3 přílohy doporučení 2003/361/ES, které nelze považovat za mikropodnik nebo malý podnik a je subdodavatelsky pověřen výrobou nebo návrhem připojeného výrobku nebo poskytováním souvisejících služeb. V takových situacích je podnik, který mikropodniku nebo malému podniku tyto subdodávky na výrobu nebo návrh výrobku zadal, schopen subdodavateli uhradit odpovídající kompenzaci. Nicméně se na mikropodnik nebo malý podnik mohou vztahovat požadavky stanovené tímto nařízením jako na držitele dat, pokud není výrobcem připojeného výrobku nebo poskytovatelem souvisejících služeb. Na podnik, který lze považovat za střední podnik po dobu kratší než jeden rok, a připojené výrobky, které střední podnik uvádí na trh po dobu kratší než jeden rok, by se mělo vztahovat přechodné období. Toto jednoroční období umožňuje takovému střednímu podniku přizpůsobit a připravit se, než bude na trhu služeb pro připojené výrobky, které vyrábí, vystaven hospodářské soutěži založené na přístupových právech podle tohoto nařízení. Toto přechodné období se neuplatní, pokud takový střední podnik má partnerský podnik nebo propojený podnik, které nelze považovat za mikropodnik nebo malý podnik nebo byl takový střední podnik subdodavatelsky pověřen výrobou nebo návrhem připojeného výrobku nebo poskytováním související služby.

- (42) S ohledem na řadu připojených výrobků, které vytvářejí data různé povahy, objemu a četnosti, představují různé úrovně dat a kybernetických bezpečnostních rizik a nabízejí ekonomické příležitosti různé hodnoty, a za účelem zajištění jednotnosti postupů sdílení dat na vnitřním trhu, a to i napříč odvětvími, jakož i za účelem podpory a prosazování spravedlivých postupů sdílení dat, a to i v oblastech, kde takové právo na přístup k datům není poskytnuto, stanoví toto nařízení horizontální pravidla týkající se způsobů přístupu k datům, kdykoli je držitel dat podle právních předpisů Unie nebo vnitrostátních právních předpisů přijatých v souladu s právními předpisy Unie povinen zpřístupnit data příjemci dat. Takový přístup by měl být založen na spravedlivých, přiměřených, nediskriminačních a transparentních podmínkách. Tato obecná pravidla pro přístup se nevztahují na povinnosti zpřístupnit data podle nařízení (EU) 2016/679. Dobrovolné sdílení dat zůstává těmito pravidly nedotčeno. Nezávazná vzorová smluvní ujednání pro sdílení dat mezi podniky, která má vypracovat a doporučit Komise, mohou stranám pomoci uzavřít smlouvy, které obsahují spravedlivé, přiměřené a nediskriminační podmínky a které mají být prováděny transparentním způsobem. Uzavření smluv obsahujících nezávazná vzorová smluvní ujednání by však nemělo znamenat, že právo sdílet data se třetími stranami je jakkoli podmíněno existencí takové smlouvy. Pokud strany nejsou schopny uzavřít smlouvu o sdílení dat, a to ani s podporou subjektů pro řešení sporů, je právo sdílet data se třetími stranami vymahatelné u vnitrostátních soudů.

- (43) Na základě zásady smluvní svobody by strany měly mít i nadále možnost sjednat přesné podmínky pro zpřístupnění dat ve svých smlouvách v rámci obecných pravidel pro přístup upravujících zpřístupňování dat. Podmínky těchto smluv by mohly zahrnovat technická a organizační opatření, a to i v souvislosti se zabezpečením dat.
- (44) Aby se zajistilo, že podmínky pro povinný přístup k datům budou pro obě strany smlouvy spravedlivé, měla by obecná pravidla upravující práva přístupu k datům odkazovat na pravidla týkající se zamezení nepřiměřeným smluvním ujednáním.
- (45) Veškeré dohody uzavřené v rámci vztahů mezi podniky za účelem zpřístupnění dat by rovněž neměly diskriminovat srovnatelné kategorie příjemců dat, a to bez ohledu na to, zda jsou stranami velké podniky, mikropodniky nebo malé či střední podniky. Za účelem vyvážení nedostatku informací o podmínkách obsažených v různých smlouvách, znesnadňujícího příjemci dat posouzení, zda podmínky pro zpřístupnění dat nejsou diskriminační, by povinnost prokázat, že smluvní ujednání není diskriminační, měli mít držitelé dat. Nezákonnou diskriminaci nepředstavují situace, kdy držitel dat používá pro zpřístupnění dat různá smluvní ujednání, jestliže to může odůvodnit objektivními důvody. Těmito povinnostmi není dotčeno nařízení (EU) 2016/679.

- (46) Na podporu pokračujících investic do vytváření cenných dat a do jejich zpřístupnění, včetně investic do příslušných technických nástrojů, a zároveň k zamezení nadměrné zátěži související s přístupem k datům a jejich využívání, v jejímž důsledku sdílení dat přestává být z obchodního hlediska proveditelné, obsahuje toto nařízení zásadu, že v rámci vztahů mezi podniky mohou držitelé dat požadovat přiměřenou kompenzaci, pokud jsou podle právních předpisů Unie nebo podle vnitrostátních právních předpisů přijatých v souladu s právními předpisy Unie povinni zpřístupnit data příjemci dat. Tato kompenzace by neměla být chápána jako platba za samotná data. Komise by měla přijmout pokyny pro výpočet přiměřené kompenzace v ekonomice založené na datech.

- (47) Za prvé může přiměřená kompenzace za splnění právní povinnosti podle právních předpisů Unie nebo vnitrostátních právních předpisů přijatých v souladu s právními předpisy Unie vyhovět žádosti o zpřístupnění dat zahrnovat kompenzaci za náklady vzniklé v souvislosti se zpřístupněním dat. Těmito náklady na zpřístupnění dat mohou být náklady technického charakteru nezbytné pro reprodukci dat, šíření dat elektronickými prostředky a jejich uchovávání, nikoli však pro sběr nebo vytváření dat. Tyto technické náklady by mohly rovněž zahrnovat náklady na zpracování, které jsou nezbytné pro zpřístupnění dat, včetně nákladů souvisejících s formátováním dat. Náklady spojené se zpřístupněním dat mohou rovněž zahrnovat náklady na to, aby se usnadnilo podávání konkrétních žádosti o sdílení dat. Mohou se rovněž lišit v závislosti na objemu dat a na opatřeních přijatých pro jejich zpřístupnění. Dlouhodobá ujednání mezi držiteli dat a příjemci dat, například formou předplatného nebo použitím inteligentních smluv, by mohla snížit náklady v rámci pravidelných nebo opakovaných transakcí v obchodním vztahu. Náklady spojené se zpřístupněním dat jsou buď specifické pro konkrétní žádost, nebo jsou sdíleny s náklady na jiné žádosti. V posledně uvedeném případě by jediný příjemce dat neměl hradit náklady na zpřístupnění dat v plné výši. Za druhé může přiměřená kompenzace zahrnovat také marži, s výjimkou malých a středních podniků a neziskových výzkumných organizací. Marže se může lišit v závislosti na faktorech souvisejících se samotnými daty, jako jsou jejich objem, formát nebo povaha. Lze přitom zohlednit náklady na shromažďování dat. Marže se proto může snížit, pokud držitel dat shromáždil data pro účely svého podnikání bez významných investic, nebo se může zvýšit, pokud jsou investice do sběru dat pro účely podnikání držitele dat vysoké. Může být omezena nebo dokonce vyloučena v situacích, kdy použití dat příjemcem dat nemá vliv na vlastní činnost držitele dat. Skutečnost, že data jsou spoluvytvářena připojeným výrobkem vlastněným, pronajatým, nebo pronajatým formou leasingu uživatelem, by mohla rovněž snížit výši kompenzace ve srovnání s jinými situacemi, kdy data vytváří držitel dat, například při poskytování související služby.

- (48) Není nutné zasahovat v případě sdílení dat mezi velkými podniky nebo v případě, že držitelem dat je malý nebo střední podnik a příjemcem dat je velký podnik. V takových případech se má za to, že podniky jsou schopny vyjednat kompenzaci ve výši, která je přiměřená a není diskriminační.
- (49) V zájmu ochrany malých a středních podniků před nadměrnou ekonomickou zátěží, která by jim z obchodního hlediska příliš ztížila vývoj a provozování inovativních obchodních modelů, by přiměřená odměna za zpřístupnění dat, kterou mají zaplatit, neměla přesáhnout náklady přímo související se zpřístupněním dat. Přímo související náklady jsou náklady, které lze přičíst jednotlivým žádostem, s přihlédnutím k tomu, že držitel dat bude muset trvale zajistit nezbytná technická rozhraní nebo související software a připojení. Stejný režim by se měl vztahovat na neziskové výzkumné organizace.
- (50) V řádně odůvodněných případech, včetně případů, kdy je potřeba zabezpečit účast spotřebitelů a hospodářskou soutěž nebo podporovat inovace na určitých trzích, mohou právní předpisy Unie nebo vnitrostátní právní předpisy přijaté v souladu s právními předpisy Unie stanovit za zpřístupnění konkrétních druhů dat regulovanou kompenzací.

- (51) Transparentnost je důležitou zásadou k zajištění toho, aby kompenzace požadovaná držitelem dat byla přiměřená, nebo pokud je příjemcem dat malý a střední podnik nebo nezisková výzkumná organizace, aby odměna nepřesáhla náklady přímo související se zpřístupněním dat příjemci dat a aby se týkala příslušné individuální žádosti. Aby příjemci dat mohli posoudit a ověřit, že kompenzace splňuje požadavky tohoto nařízení, měl by držitel dat poskytnout příjemci dat dostatečně podrobné informace pro výpočet výše kompenzace.
- (52) Zajištění přístupu k alternativním způsobům řešení vnitrostátních a přeshraničních sporů vzniklých v souvislosti se zpřístupňováním dat by mělo být přínosem pro držitele dat a příjemce dat, a tak posílit důvěru ve sdílení dat. V případech, kdy se strany nedokáží dohodnout na spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínkách zpřístupňování dat, by subjekty pro řešení sporů měly stranám nabídnout jednoduché, rychlé a levné řešení. Zatímco toto nařízení pouze stanoví podmínky, které musí subjekty pro řešení sporů splnit, aby mohly být certifikovány, členské státy mohou přijmout konkrétní pravidla pro postup certifikace, včetně pravidel týkajících se ukončení platnosti nebo zrušení certifikace. Ustanovení tohoto nařízení o řešení sporů by neměla členským státům ukládat povinnost zřídit subjekty pro řešení sporů.
- (53) Postup řešení sporů podle tohoto nařízení je dobrovolný a umožňuje, aby se uživatelé, držitelé dat a příjemci dat dohodli na předložení svých sporů subjektům pro řešení sporů. Dotčené strany by proto měly mít možnost obrátit se na subjekt pro řešení sporů podle vlastního výběru, ať už v členských státech, v nichž jsou tyto strany usazeny, nebo mimo ně.

- (54) Aby se zabránilo případům, kdy pro tentýž spor bude zahájeno řízení u dvou nebo více subjektů pro řešení sporů, zejména v situaci, kdy se jedná o přeshraniční spor, měl by mít subjekt pro řešení sporů možnost odmítnout zabývat se žádostí o vyřešení sporu, který již byl předložen jinému subjektu pro řešení sporů nebo soudu členského státu.
- (55) Aby bylo zajištěno jednotné uplatňování tohoto nařízení, měly by subjekty pro řešení sporů zohlednit nezávazná vzorová smluvní ujednání, která má vypracovat a doporučit Komise, jakož i unijní nebo vnitrostátní právo upřesňující povinnosti sdílení dat nebo pokyny vydané odvětvovými orgány pro uplatňování těchto předpisů.
- (56) Stranám řízení o řešení sporu by nemělo být bráněno ve výkonu jejich základních práv na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces. Rozhodnutí předložit spor subjektu pro řešení sporů by proto nemělo tyto strany zbavit práva domáhat se nápravy u soudu členského státu. Subjekty pro řešení sporů by měly zveřejňovat výroční zprávy o své činnosti.

- (57) Držitelé dat mohou uplatnit přiměřená technická ochranná opatření, aby zabránili neoprávněnému zpřístupnění dat nebo přístupu k nim. Tato opatření by však neměla rozlišovat mezi příjemci dat ani bránit uživatelům nebo příjemcům dat v přístupu k datům nebo jejich využívání. V případě nekalých praktik ze strany příjemce dat, jako uvedení držitele dat v omyl poskytnutím nepravdivých informací s úmyslem použít data k nezákonným účelům, včetně vývoje konkurenčního připojeného výrobku na základě těchto dat, může držitel dat, případně vlastník obchodního tajemství, nejde-li o stejnou osobu, nebo uživatel požádat třetí stranu nebo příjemce dat, aby neprodleně přijali nápravná opatření. Veškeré takové žádosti, a zejména žádosti týkající se ukončení výroby, nabízení nebo uvádění zboží, odvozených dat nebo služeb na trh, jakož i žádosti o ukončení dovozu, vývozu, skladování zboží porušujícího právo nebo jeho zničení, by měly být posuzovány z hlediska jejich přiměřenosti ve vztahu k zájmům držitele dat, vlastníka obchodního tajemství, nebo uživatele.
- (58) Pokud je jedna ze stran v silnější vyjednávací pozici, existuje riziko, že by tato strana mohla při vyjednávání o přístupu k datům využít tohoto postavení na úkor druhé smluvní strany, což by mělo za následek, že přístup k datům by byl z obchodního hlediska hůře proveditelný a někdy ekonomicky neúnosný. Taková smluvní nerovnováha působí újmu všem podnikům, které nejsou v pozici vyjednat podmínky pro přístup k datům a jimž případně nezbude nic jiného než přijmout smluvní ujednání typu „ber nebo nech být“. Nepřiměřená smluvní ujednání upravující přístup k datům a jejich využívání nebo odpovědnost a prostředky nápravy v případě porušení nebo zániku povinností souvisejících s daty by proto neměla být pro podniky závazná, pokud jim byla uložena jednostranně.

- (59) Pravidla týkající se smluvních ujednání by měla zohledňovat zásadu smluvní svobody jako pojem, který je ve vztazích mezi podniky zásadní. Zkoušce přiměřenosti by tudíž neměla podléhat všechna smluvní ujednání, ale pouze ta, která jsou uložena jednostranně. To se týká situací typu „ber nebo nech být“, kdy jedna strana stanoví určité smluvní ujednání a jiný podnik nemůže obsah tohoto ujednání ovlivnit navzdory snaze o jeho vyjednání. Smluvní ujednání, které je pouze předloženo jednou stranou a přijato jiným podnikem, nebo ujednání, které je sjednáno a následně dohodnuto změněným způsobem mezi smluvními stranami, by nemělo být považováno za jednostranně uložené.
- (60) Pravidla týkající se nepřiměřených smluvních ujednání by se navíc měla vztahovat pouze na ty prvky smlouvy, které se týkají zpřístupňování dat, tj. smluvních ujednání týkajících se přístupu k datům a jejich využívání, jakož i odpovědnosti nebo prostředků nápravy v případě porušení a zániku povinností souvisejících s daty. Zkouška přiměřenosti stanovená v tomto nařízení by se neměla vztahovat na jiné části téže smlouvy, které nesouvisejí se zpřístupněním dat.

- (61) Kritéria pro určení nepřiměřených smluvních ujednání by se měla uplatňovat pouze na neúměrná smluvní ujednání, v jejichž případě došlo ke zneužití silnější vyjednávací pozice. Převážná většina smluvních ujednání, která jsou z obchodního hlediska výhodnější pro jednu stranu než pro druhou, včetně těch, které jsou běžné ve smlouvách mezi podniky, je běžným vyjádřením zásady smluvní svobody a platí i nadále. Pro účely tohoto nařízení by podstatné odchýlení se od poctivých obchodních zvyklostí zahrnovalo mimo jiné objektivní narušení schopnosti strany, jíž bylo dané ujednání jednostranně uloženo, chránit svůj oprávněný obchodní zájem na dotčených datech.
- (62) V zájmu zajištění právní jistoty stanoví toto nařízení seznam ujednání, která jsou vždy považována za nepřiměřená, a seznam ujednání, u nichž se předpokládá, že jsou nepřiměřená. V tomto druhém případě by měl mít podnik, který smluvní ujednání prosazuje, možnost vyvrátit domněnku nepřiměřenosti tím, že prokáže, že uvedené smluvní ujednání uvedené v tomto nařízení není v daném konkrétním případě nepřiměřené. Není-li smluvní ujednání uvedeno na seznamu ujednání, která jsou vždy považována za nepřiměřená, nebo se u nich předpokládá, že jsou nepřiměřená, použije se obecné ustanovení o nepřiměřenosti. V tomto ohledu by seznam nepřiměřených smluvních ujednání podle tohoto nařízení měl sloužit jako měřítko pro výklad obecného ustanovení o nepřiměřenosti. A konečně, pro obchodní strany mohou být při sjednávání smluv užitečné také nezávazná vzorová smluvní ujednání pro smlouvy o sdílení dat mezi podniky, které vypracuje a doporučí Komise. Je-li smluvní ujednání prohlášeno za nepřiměřené, měla by dotčená smlouva platit i nadále bez tohoto ujednání, ledaže nepřiměřené smluvní ujednání nelze od ostatních ujednání smlouvy oddělit.

- (63) V situacích výjimečné potřeby může být nezbytné, aby subjekty veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekty Unie použily při výkonu svých zákonných povinností ve veřejném zájmu stávající data, případně včetně doprovodných metadat, a to za účelem reakce na krizovou situaci nebo v jiných mimořádných případech. Na rozdíl od jiných situací, které mohou být plánované, ohlášené, pravidelné nebo časté, jsou situace výjimečné potřeby nepředvídatelné a časově omezené. Ačkoli pojem „držitel dat“ obecně subjekty veřejného sektoru nezahrnuje, může zahrnovat veřejné podniky. Organizace provádějící výzkum a organizace financující výzkum by rovněž mohly mít strukturu a fungovat jako subjekty veřejného sektoru nebo veřejnoprávní subjekty. V zájmu omezení zátěže podniků by mikropodniky a malé podniky měly mít povinnost poskytovat data subjektům veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektům Unie pouze v situacích výjimečné potřeby za účelem reakce na krizovou situaci, kdy subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie nejsou schopny tato data včas a efektivně získat za rovnocenných podmínek alternativními prostředky.

- (64) V případě krizových situací, jako jsou ohrožení veřejného zdraví, mimořádné situace způsobené velkými přírodními katastrofami, včetně těch, které jsou umocněny změnou klimatu a zhoršováním stavu životního prostředí, i závažných katastrof způsobených člověkem, jako jsou významné kybernetické bezpečnostní incidenty, převáží veřejný zájem vyplývající z použití dat nad zájmy držitelů dat volně nakládat s daty, která mají v držení. V takovém případě by držitelé dat měli mít povinnost data subjektům veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance či subjektům Unie na jejich žádost zpřístupnit. Existence krizové situace by měla být určena nebo vyhlášena v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem a vycházet z příslušných postupů, včetně přístupů příslušných mezinárodních organizací. V takových případech by měl subjekt veřejného sektoru prokázat, že data spadající do rozsahu žádosti by jinak nemohla být získána včas a efektivně a za rovnocenných podmínek, a to například tím, že data dobrovolně poskytne jiný podnik, nebo využitím veřejné databáze.

- (65) Výjimečná potřeba může rovněž vyplynout z jiných než mimořádných situací. V takových případech by subjektu veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie mělo být umožněno požadovat pouze neosobní údaje. Subjekt veřejného sektoru by měl prokázat, že dotčená data jsou nezbytná pro splnění konkrétního úkolu prováděného ve veřejném zájmu, který je výslovně stanoven zákonem, jako je vypracování oficiálních statistik nebo zmírňování krizové situace nebo zotavení z ní. Kromě toho lze takovou žádost podat pouze tehdy, pokud subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie určily konkrétní data, která by jinak nebylo možné získat včas a efektivně a za rovnocenných podmínek, a pokud vyčerpal všechny ostatní prostředky, které měl k získání těchto dat k dispozici, jako je získávání dat na základě dobrovolných dohod, včetně zakoupení neosobních údajů na trhu nabízením tržních cen, nebo spoléhání se na stávající povinnosti data zpřístupnit nebo přijetí nových legislativních opatření, která by mohla zaručit včasnou dostupnost dat. Dále by se měly použít podmínky a zásady, jimiž se řídí žádosti týkající se účelového omezení, proporcionality, transparentnosti a časového omezení. V případě žádostí o data nezbytná pro tvorbu oficiálních statistik by měl žádající subjekt veřejného sektoru rovněž prokázat, zda mu vnitrostátní právo mu neumožňuje zakoupit neosobní údaje na trhu.

- (66) Toto nařízení by se nemělo vztahovat na dobrovolná ujednání o výměně dat mezi soukromými a veřejnými subjekty, včetně poskytování dat malými a středními podniky, ani taková ujednání omezovat, přičemž jím nejsou dotčeny právní akty Unie, které stanoví povinné žádosti veřejných subjektů o informace určené soukromým subjektům. Tímto nařízením by neměly být dotčeny povinnosti poskytnout data ukládané držitelům dat, které jsou odůvodněny potřebami nevýjimečné povahy, zejména pokud je známa škála dat a držitelů dat nebo pokud lze data pravidelně využívat, jako je tomu v případech oznamovacích povinností a povinností vnitřního trhu. Tímto nařízením by rovněž neměly být dotčeny požadavky na přístup k datům za účelem ověření souladu s platnými pravidly, a to i v případech, kdy subjekty veřejného sektoru pověř ověřováním souladu jiné subjekty než subjekty veřejného sektoru.
- (67) Toto nařízení doplňuje unijní a vnitrostátní právo, které stanoví přístup k datům pro statistické účely a využívání těchto dat, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009¹, jakož i vnitrostátní právní akty týkající se oficiálních statistik, přičemž však uvedené právo není tímto nařízením nijak dotčeno.
- (68) Při plnění svých úkolů v oblasti prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo správních deliktů nebo výkonu trestních a správních sankcí, jakož i sběru dat pro daňové nebo celní účely by subjekty veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekty Unie měly vycházet ze svých pravomocí podle unijního nebo vnitrostátního práva. Tímto nařízením proto nejsou dotčeny legislativní akty o sdílení dat, přístupu k nim a jejich využívání v uvedených oblastech.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009 o evropské statistice a zrušení nařízení (ES, Euratom) č. 1101/2008 o předávání údajů, na které se vztahuje statistická důvěrnost, Statistickému úřadu Evropských společenství, nařízení Rady (ES) č. 322/97 o statistice Společenství a rozhodnutí Rady 89/382/EHS, Euratom, kterým se zřizuje Výbor pro statistické programy Evropských společenství (Úř. věst. L 87, 31.3.2009, s. 164).

- (69) V souladu s čl. 6 odst. 1 a 3 nařízení (EU) 2016/679 je při stanovení právního základu nezbytný přiměřený, omezený a předvídatelný rámec na úrovni Unie k tomu, aby držitelé dat zpřístupnili data subjektům veřejného sektoru a Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektům Unie v případě výjimečné potřeby, a to jak pro zajištění právní jistoty, tak pro minimalizaci administrativní zátěže kladené na podniky. Za tímto účelem by žádosti subjektů veřejného sektoru, Komise, Evropské centrální banky nebo subjektů Unie o data předkládané držitelům dat měly být specifické, transparentní a přiměřené, pokud jde o rozsah jejich obsahu a jejich granularitu. Účel žádosti a zamýšlené použití požadovaných dat by měly být konkrétní a jasně vysvětlené a subjekt podávající žádost by zároveň měl mít náležitou flexibilitu při plnění svých specifických úkolů ve veřejném zájmu. Žádost by měla rovněž respektovat oprávněné zájmy držitelů dat, jimž je podávána. Zátěž držitelů dat by měla být minimalizována tím, že se subjektům, které žádají o data, uloží povinnost dodržovat zásadu „pouze jednou“, která brání tomu, aby o stejná data žádal více než jednou více než jeden subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekty Unie. Pro zajištění transparentnosti by žádosti o data předložené Komisi, Evropskou centrální bankou nebo subjekty Unie měly být bez zbytečného odkladu zveřejněny subjektem požadujícím data. Evropská centrální banka a subjekty Unie by měly informovat Komisi o svých žádostech. Pokud byla žádost o data předložena subjektem veřejného sektoru, měl by tento subjekt tuto skutečnost rovněž oznámit datovému koordinátoru členského státu, v němž je subjekt veřejného sektoru usazen. Všechny žádosti by měly být veřejně dostupné on-line. Po obdržení oznámení žádosti o data může příslušný orgán rozhodnout, že posoudí zákonnost žádosti, a vykonávat své funkce v souvislosti s vymáháním a uplatňováním tohoto nařízení. Datový koordinátor by měl zajistit, aby byly všechny žádosti předložené subjekty veřejného sektoru veřejně dostupné on-line.

- (70) Cílem povinnosti poskytnout data je zajistit, aby subjekty veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekty Unie měly k dispozici informace nezbytné pro reakci na krizové situace, předcházení takovým situacím nebo zotavení z nich nebo pro zachování schopnosti plnit specifické úkoly výslovně stanovené zákonem. Data získaná uvedenými subjekty mohou mít z obchodního hlediska citlivou povahu. Nařízení (EU) 2022/868 ani směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024¹ by se proto neměly použít na data zpřístupněná podle tohoto nařízení a tato data by neměla být považována za otevřená data, která jsou k dispozici pro opakované použití třetími stranami. Tím by však neměla být dotčena použitelnost směrnice (EU) 2019/1024 na opakované použití oficiálních statistik, pro jejichž vypracování byla použita data získaná podle tohoto nařízení, za předpokladu, že opakované použití nezahrnuje podkladová data. Dále by jím neměla být dotčena možnost sdílení dat pro účely provádění výzkumu nebo vývoje, tvorby a šíření oficiálních statistik, a to za předpokladu, že jsou splněny podmínky stanovené v tomto nařízení. Subjektům veřejného sektoru by rovněž mělo být umožněno vyměňovat si data získaná podle tohoto nařízení s jinými subjekty veřejného sektoru, Komisí, Evropskou centrální bankou nebo subjekty Unie za účelem řešení výjimečných potřeb, pro které byla data vyžádána.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru (Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56).

- (71) Držitelé dat by měli mít možnost buď odmítnout žádost podanou subjektem veřejného sektoru, Komisí, Evropskou centrální bankou nebo subjektem Unie, nebo požádat o její změnu bez zbytečného odkladu a v každém případě nejpozději ve lhůtě pěti nebo 30 pracovních dnů v závislosti na povaze výjimečné potřeby uvedené v žádosti. Držitel dat by měl mít v příslušných případech tuto možnost, pokud nemá nad požadovanými daty kontrolu, konkrétně pokud k nim nemá okamžitý přístup a nemůže rozhodnout o jejich dostupnosti. Pokud lze prokázat, že žádost je podobná žádosti, která již byla podána za stejným účelem jiným subjektem veřejného sektoru nebo Komisí, Evropskou centrální bankou nebo subjektem Unie, a pokud držiteli dat nebylo oznámeno vymazání dat podle tohoto nařízení, mělo by to představovat oprávněný důvod pro nezpřístupnění dat. Držitel dat, který žádost odmítne nebo žádá o její změnu, by měl subjektu veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie, které data požadují, sdělit své odůvodnění. V případech, kdy se na požadované soubory dat vztahuje právní ochrana databází podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES¹, by měli držitelé dat vykonávat svá práva tak, aby nebránili subjektu veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektům Unie data získat nebo je sdílet v souladu s tímto nařízením.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází (Úř. věst. L 77, 27.3.1996, s. 20).

- (72) V případě výjimečné potřeby související s reakcí na krizovou situaci by subjekty veřejného sektoru měly pokud možno používat neosobní údaje. Pokud jde o žádosti založené na výjimečné potřebě, která s krizovou situací nesouvisí, nelze osobní údaje požadovat. Vždy, když jsou osobní údaje součástí žádosti, měl by je držitel dat anonymizovat. Je-li naprosto nezbytné do dat zpřístupněných subjektu veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie osobní údaje zahrnout, nebo pokud se anonymizace ukáže jako nemožná, měl by subjekt požadující data prokázat naprostou nezbytnost a specifické a omezené účely zpracování. Přitom by měla být dodržována příslušná pravidla pro ochranu osobních údajů. Zpřístupnění dat a jejich následné použití by mělo být doprovázeno zárukami týkajícími se práv a zájmů fyzických osob, jichž se tato data týkají.
- (73) Data zpřístupněná subjektům veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektům Unie na základě výjimečné potřeby by měla být použita pouze pro účely, pro které byla vyžádána, pokud držitel dat, který data zpřístupnil, výslovně nesouhlasil s tím, aby byla použita k jiným účelům. Data by měla být vymazána, jakmile již nejsou nezbytná pro účely uvedené v žádosti, není-li dohodnuto jinak, a držitel dat by o tom měl být informován. Toto nařízení vychází ze stávajících režimů přístupu v Unii a členských státech a nemění vnitrostátní právní předpisy upravující přístup veřejnosti k dokumentům v souvislosti s povinnostmi týkajícími se transparentnosti. Data by měla být vymazána, jakmile již nejsou pro plnění povinností týkajících se transparentnosti potřebná.

- (74) Při opakovaném použití dat poskytnutých držiteli dat by subjekty veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekty Unie měly dodržovat stávající použitelné unijní nebo vnitrostátní právo i smluvní závazky, které se na držitele dat vztahují. Měly by se zdržet vývoje nebo vylepšování připojeného výrobku či související služby, které konkurují připojenému výrobku nebo související službě držitele dat, jakož i sdílení dat s třetí stranou za uvedenými účely. Měly by rovněž poskytnout držitelům dat veřejné uznání, pokud o něj požádají, a měly by odpovídat za zachování bezpečnosti obdržených dat. Je-li ke splnění účelu, pro který byla data vyžádána, nezbytně nutné zpřístupnit subjektům veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektům Unie obchodní tajemství, měla by být před zpřístupněním dat zaručena důvěrnost zpřístupnění dotčeného obchodního tajemství.

- (75) Je-li v sázce ochrana významného veřejného zájmu, jako je reakce na krizové situace, nemělo by se od subjektu veřejného sektoru, Komise, Evropské centrální banky nebo dotčeného subjektu Unie očekávat, že podnikům za získaná data poskytne kompenzaci. Krizové situace jsou ojedinělé situace a ne všechny takové situace vyžadují použití dat, která mají podniky k dispozici. Zároveň by povinnost poskytovat data mohla představovat značnou zátěž pro mikropodniky a malé podniky, a tudíž by jim mělo být umožněno požadovat kompenzaci i v souvislosti s reakcí na krizovou situaci. Není proto pravděpodobné, že by podnikatelské činnosti držitelů dat byly negativně ovlivněny, když subjekty veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekty Unie uplatní toto nařízení. Ovšem vzhledem k tomu, že jiné případy výjimečné potřeby než reakce na krizové situace mohou být častější, měli by mít držitelé dat v takových případech nárok na přiměřenou kompenzaci, která by neměla přesáhnout technické a organizační náklady vzniklé v souvislosti s vyhověním žádosti a přiměřenou marží pro zpřístupnění dat subjektu veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie. Uvedená kompenzace by neměla být chápána jako platba za samotná data ani jako povinná. Držitelé dat by neměli mít možnost požadovat kompenzaci, pokud vnitrostátní právo brání národním statistickým úřadům nebo jiným vnitrostátním orgánům odpovídajícím za tvorbu statistik poskytovat držitelům dat kompenzaci za zpřístupnění dat. Subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo dotčený subjekt Unie by měly být oprávněny výši kompenzace požadované držitelem dat zpochybnit tím, že se v této věci obrátí na příslušný orgán členského státu, v němž je držitel dat usazen.

- (76) Subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie by měly být oprávněny sdílet data získaná na základě žádosti s jinými subjekty nebo osobami, pokud je to nezbytné k provádění činností vědeckého výzkumu nebo analytických činností, které tento subjekt nemůže provádět sám, a to **za** předpokladu, že jsou tyto činnosti slučitelné s účelem, pro který byla data vyžádána. O tomto sdílení by měl dotčený subjekt včas informovat držitele dat. Taková data mohou být za stejných okolností rovněž sdílena s národními statistickými úřady a Eurostatem pro účely vývoje, tvorby a šíření oficiálních statistik. Tyto výzkumné činnosti by však měly být slučitelné s účelem, pro který byla data vyžádána, a držitel dat by měl být informován o dalším sdílení dat, která poskytl. Fyzické osoby provádějící výzkum nebo výzkumné organizace, s nimiž mohou být tato data sdílena, by měly jednat buď na neziskovém základě, nebo v rámci poslání ve veřejném zájmu uznaného státem. Pro účely tohoto nařízení by za výzkumné organizace neměly být považovány organizace pod významným vlivem obchodních podniků, které nad nimi vykonávají kontrolu skrze postavení ve struktuře, což by mohlo mít za následek přednostní přístup k výsledkům výzkumu.

- (77) V zájmu řešení přeshraničních krizových situací nebo jiných výjimečných potřeb mohou být žádosti o data adresovány držitelům dat v jiných členských státech, než je stát žádajícího subjektu veřejného sektoru. V takovém případě by měl žádající subjekt veřejného sektoru učinit oznámení u příslušného orgánu členského státu, v němž je držitel dat usazen, aby tento orgán mohl žádost posoudit podle kritérií stanovených v tomto nařízení. Stejný postup by měl platit pro žádosti Komise, Evropské centrální banky nebo subjektu Unie. Pokud jsou předmětem žádosti osobní údaje, mělo by být oznámení učiněno dozorovému úřadu odpovědnému za monitorování uplatňování nařízení (EU) 2016/679 v členském státě, v němž je držitel dat usazen. Dotčený příslušný orgán by měl být oprávněn doporučit subjektu veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie, aby spolupracovaly se subjekty veřejného sektoru členského státu, v němž je usazen držitel dat, pokud jde o zajištění co nejmenší administrativní zátěže pro držitele dat. Má-li příslušný orgán odůvodněné námitky ohledně souladu žádosti s tímto nařízením, měl by žádost subjektu veřejného sektoru, Komise, Evropské centrální banky nebo subjektu Unie zamítnout, přičemž dotčený subjekt by měl tyto námitky před učiněním jakýchkoli dalších úkonů, včetně opětovného podání žádosti, zohlednit.

- (78) Schopnost zákazníků služeb zpracování dat, včetně cloudových a edgeových služeb, změnit poskytovatele služby zpracování dat a přitom zachovat minimální funkčnost služby a zabránit přerušení služeb nebo využívat služeb několika poskytovatelů současně bez zbytečných překážek a nákladů na přenos dat je klíčovou podmínkou pro konkurenceschopnější trh s menšími překážkami pro vstup nových poskytovatelů služeb zpracování dat na trh a pro zajištění vyšší odolnosti uživatelů těchto služeb. Zákazníci, kteří využívají nabídky bezplatných služeb, by rovněž měli mít možnost využívat ustanovení o změně poskytovatele, která jsou stanovena v tomto nařízení, aby nedocházelo k jejich závislosti na těchto službách.
- (79) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1807¹ vybízí poskytovatele služeb zpracování dat, aby vytvářeli a účinně prováděli samoregulační kodexy chování zahrnující osvědčené postupy mimo jiné pro usnadnění změny poskytovatele služeb zpracování dat a přenosu dat. Vzhledem k omezenému zavádění takto vytvořených samoregulačních rámců a obecné nedostupnosti otevřených norem a rozhraní je nezbytné přijmout soubor minimálních regulačních povinností pro poskytovatele služeb zpracování dat s cílem odstranit překážky v předobchodní fázi, jakož i obchodní, technické, smluvní a organizační překážky, mimo jiné omezování rychlosti předávání dat při odchodu zákazníka, které brání účinné změně poskytovatelů služeb zpracování dat.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1807 ze dne 14. listopadu 2018 o rámci pro volný tok neosobních údajů v Evropské unii (Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 59).

- (80) Služby zpracování dat by měly zahrnovat služby, které umožňují na vyžádání všudypřítomný síťový přístup ke konfigurovatelnému, rozšiřitelnému a přizpůsobitelnému sdílenému úložišti distribuovaných výpočetních zdrojů. Tyto výpočetní zdroje zahrnují zdroje, jako jsou sítě, servery nebo jiná virtuální nebo fyzická infrastruktura, software, včetně nástrojů pro vývoj softwaru, úložiště, aplikace a služby. Schopnost zákazníka využívajícího službu zpracování dat jednostranně vlastními silami využívat výpočetní potenciál, jako je čas serveru nebo ukládání na síti, bez jakékoli interakce poskytovatele služeb zpracování dat s člověkem, by bylo možné popsat jako schopnost vyžadující minimální úsilí vynaložené na správu a minimální interakci mezi poskytovatelem a zákazníkem. Pojem „všudypřítomný“ se rozumí výpočetní kapacita poskytovaná po síti a zpřístupněná prostřednictvím mechanismů podporujících použití heterogenních platform s tenkými nebo tlustými klienty (od webových prohlížečů po mobilní zařízení a pracovní stanice). Pojem „rozšiřitelný“ poukazuje na skutečnost, že v zájmu pokrytí nerovnoměrné poptávky jsou výpočetní zdroje přidělovány poskytovatelem služeb zpracování dat flexibilně, bez ohledu na zeměpisnou polohu zdrojů. Pojem „přizpůsobitelný“ označuje skutečnost, že uvedené výpočetní zdroje jsou poskytovány a uvolňovány na základě poptávky, aby bylo možno urychleně zvyšovat nebo snižovat dostupné zdroje se zřetelem na zatížení. Pojem „sdílené úložiště“ se rozumí, že uvedené výpočetní zdroje jsou poskytovány vícero uživatelům, kteří k dané službě sdílejí společný přístup, avšak zpracování probíhá pro každého uživatele odděleně, byť je služba poskytována z téhož elektronického zařízení. Pojem „distribuovaný“ označuje ty výpočetní zdroje, které se nacházejí na různých síťově propojených počítačích nebo zařízeních a které mezi sebou komunikují a koordinují se prostřednictvím předávání zpráv. Pojem „vysoce distribuovaný“ se používá k popisu služeb zpracování dat, které zahrnují zpracování dat blíže místu, kde jsou data generována nebo shromažďována, například v připojeném zařízení pro zpracování dat. Očekává se, že edge computing, který je formou takového vysoce distribuovaného zpracování dat, vytvoří nové obchodní modely a modely poskytování cloudových služeb, které by měly být od samého počátku otevřené a interoperabilní.

- (81) Obecný pojem „služby zpracování dat“ zahrnuje značný počet služeb s velmi širokou škálou různých účelů, funkcí a technického uspořádání. Jak je obecně chápáno poskytovateli a uživateli a v souladu s široce používanými normami, spadají služby zpracování dat do jednoho nebo více z následujících tří modelů poskytování služeb zpracování dat, a to IaaS (infrastruktura jako služba – Infrastructure-as-a-Service), PaaS (platforma jako služba – Platform-as-a-Service) a SaaS (software jako služba – Software-as-a-Service). Tyto modely poskytování služeb představují specifickou, předem připravenou kombinaci zdrojů informačních a komunikačních technologií, které nabízí poskytovatel služby zpracování dat. Uvedené tři základní modely poskytování služeb zpracování dat jsou dále rozšířeny o nové variace, přičemž se každá skládá z odlišné kombinace zdrojů informačních a komunikačních technologií, jako je úložiště jako služba (Storage-as-a-Service) a databáze jako služba (Database-as-a-Service). Služby zpracování dat lze rozdělit podrobněji a nevyčerpávajícím způsobem do souborů služeb zpracování dat, které mají stejný primární cíl a hlavní funkce, jakož i stejný typ modelů zpracování dat, které nesouvisejí s provozními vlastnostmi služby (stejný druh služby). Služby stejného druhu mohou sdílet stejný model poskytování služeb zpracování dat, nicméně se může zdát, že dvě databáze mají tentýž primární cíl, avšak po zvážení jejich modelu zpracování dat, distribučního modelu a případů použití, na které jsou zaměřeny, by tyto databáze mohly spadat do užší podkategorie podobných služeb. Služby stejného druhu mohou mít odlišné a vzájemně si konkurující vlastnosti, jako jsou výkonnost, bezpečnost, odolnost a kvalita služeb.

- (82) Narušení extrakce exportovatelných dat patřících zákazníkovi a pocházejících od zdrojového poskytovatele služeb zpracování dat může bránit obnovení funkcí služby v infrastruktuře cílového poskytovatele služeb zpracování dat. S cílem usnadnit strategii pro odchod zákazníka, vyhnout se zbytečným a zatěžujícím úkolům a zajistit, aby zákazník v důsledku procesu změny poskytovatele nepřišel o žádná svá data, by měl zdrojový poskytovatel služeb zpracování dat zákazníka předem informovat o rozsahu dat, která lze exportovat, jakmile se zákazník rozhodne přejít na jinou službu k jinému poskytovateli služeb zpracování dat nebo přejít na místní infrastrukturu informačních a komunikačních technologií. Rozsah exportovatelných dat by měl zahrnovat alespoň vstupní a výstupní data včetně metadat, která přímo nebo nepřímo vytváří nebo spoluvytváří zákazník při používání služby zpracování dat, s výjimkou aktiv nebo dat poskytovatele služby zpracování dat nebo třetí strany. Exportovatelná data by měla vylučovat veškerá aktiva nebo data poskytovatele služeb zpracování dat nebo třetí strany, která jsou chráněna právy duševního vlastnictví nebo představují obchodní tajemství tohoto poskytovatele, nebo této třetí strany, která se týkají integrity a bezpečnosti dotčené služby a jejichž export učiní poskytovatele služeb zpracování dat zranitelným z hlediska kybernetické bezpečnosti. Tyto výjimky by neměly bránit procesu změny poskytovatele ani jej zdržovat.

- (83) Digitálními aktivy se rozumí prvky v digitální podobě, k jejichž využívání má zákazník právo, včetně aplikací a metadat souvisejících s konfigurací nastavení, zabezpečením a správou přístupových a kontrolních práv, a další prvky, jako jsou projevy virtualizačních technologií, včetně virtuálních strojů a kontejnerů. Digitální aktiva lze převést, pokud má zákazník právo na jejich využívání nezávisle na smluvním vztahu se službou zpracování dat, od níž hodlá přejít. Uvedené další prvky jsou nezbytné pro účinné využívání dat a aplikací zákazníka v prostředí cílového poskytovatele služeb zpracování dat.
- (84) Cílem tohoto nařízení je usnadnit změnu poskytovatele služeb zpracování dat, což zahrnuje podmínky a opatření, které jsou nezbytné k tomu, aby zákazník mohl ukončit smlouvu o službě zpracování dat, uzavřít jednu nebo více nových smluv s různými poskytovateli služeb zpracování dat, přenést svá exportovatelná data a digitální aktiva a případně těžit z funkční rovnocennosti.

- (85) Změna poskytovatele je operace řízená zákazníky, která sestává z několika kroků, včetně extrakce dat zahrnující stažení dat z ekosystému zdrojového poskytovatele služeb zpracování dat; transformace, pokud jsou data strukturována způsobem, který neodpovídá schématu cílového umístění; a nahrání dat do nového cílového umístění. Ve zvláštní situaci uvedeně v tomto nařízení by se za změnu poskytovatele mělo považovat rovněž oddělení konkrétní služby od smlouvy a její převedení k jinému poskytovateli. Proces změny poskytovatele někdy jménem zákazníka řídí třetí strana. Všechna práva a povinnosti zákazníka stanovené tímto nařízením, včetně povinnosti spolupracovat v dobré víře, by proto měly být za těchto okolností chápány tak, že se vztahují na tuto třetí stranu. Poskytovatelé služeb zpracování dat a zákazníci mají různé úrovně odpovědnosti v závislosti na uvedených krocích tohoto procesu. Například zdrojový poskytovatel služeb zpracování dat je odpovědný za extrakci dat do strojově čitelného formátu, ale data do nového prostředí mají nahrát zákazník a cílový poskytovatel služeb zpracování dat, pokud se pro přenos nevyužije specifická odborná služba. Zákazník, který má v úmyslu uplatnit práva související se změnou poskytovatele, jež jsou stanovena v tomto nařízení, by měl zdrojového poskytovatele služeb zpracování dat informovat o svém rozhodnutí o přechodu k jinému poskytovateli služeb zpracování dat, nebo přechodu na místní infrastrukturu informačních a komunikačních technologií, nebo o vymazání aktiv tohoto klienta a jeho exportovatelných dat.

- (86) Funkční rovnocenností se rozumí obnovení, na základě exportovatelných dat a digitálních aktiv zákazníka, minimální úrovně funkčnosti v prostředí nové služby zpracování dat stejného druhu služby po změně poskytovatele, kde cílová služba zpracování dat pro sdílené funkce poskytnuté zákazníkovi na základě smlouvy poskytuje v reakci na tentýž vstup podstatou srovnatelný výsledek. Lze očekávat, že poskytovatelé služeb zpracování dat umožní funkční rovnocennost pouze u funkcí, které zdrojové i cílové služby zpracování dat nabízejí nezávisle. Toto nařízení neukládá povinnost umožnit funkční rovnocennost jiným poskytovatelům služeb zpracování dat než těm, kteří nabízejí služby modelu poskytování služeb IaaS.
- (87) Služby zpracování dat se používají v různých odvětvích a liší se složitostí a druhem služby. To je důležitý faktor s ohledem na proces přenosu a časové rámce. Nicméně prodloužení přechodného období z důvodu technické neproveditelnosti, což by umožnilo dokončení procesu změny poskytovatele v daném časovém rámci, by mělo být možné uplatnit pouze v řádně odůvodněných případech. Důkazní břemeno by měl v tomto ohledu nést výhradně poskytovatel dotčené služby zpracování dat. Tím není dotčeno výlučné právo zákazníka přechodné období jedenkrát prodloužit, a to o dobu, kterou považuje za vhodnější vzhledem ke svým vlastním účelům. Zákazník může toto právo na prodloužení uplatnit před přechodným obdobím nebo v jeho průběhu s tím, že smlouva zůstává v platnosti i během přechodného období.

- (88) Poplatky za změnu poskytovatele jsou poplatky, které poskytovatelé služeb zpracování dat účtují svým zákazníkům za proces změny poskytovatele. Cílem těchto poplatků je obvykle přenést náklady, které mohou vzniknout zdrojovému poskytovateli služeb zpracování dat v důsledku procesu změny poskytovatele, na zákazníka, který si přeje změnit poskytovatele. Běžným příkladem poplatků za změnu poskytovatele jsou náklady spojené s přesunem dat od jednoho poskytovatele služeb zpracování dat k druhému nebo do místního systému informačních komunikačních technologií („poplatky za přesun dat“) nebo náklady vzniklé v souvislosti s konkrétními podpůrnými činnostmi během procesu změny poskytovatele. Zbytečně vysoké poplatky za přesun dat a jiné neoprávněné poplatky, které nejsou spojeny se skutečnými náklady na změnu poskytovatele, brzdí přechod zákazníka k jinému poskytovateli, omezují volný tok dat, mohou omezovat hospodářskou soutěž a způsobit efekty proprietárního uzamčení („lock-in“) zákazníků, protože snižují motivaci k výběru jiného nebo dalšího poskytovatele služeb. Veškeré poplatky za změnu poskytovatele by proto měly být zrušeny tři roky ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost. Poskytovatelé služeb zpracování dat by měli být oprávněni účtovat do té doby snížené poplatky za změnu poskytovatele.

- (89) Zdrojový poskytovatel služeb zpracování dat by měl mít možnost zadávat určité úkoly externím subjektům a poskytovat kompenzaci třetím stranám za účelem splnění povinností stanovených v tomto nařízení. Zákazník by neměl nést náklady vyplývající z externího zajišťování služeb, které zdrojový poskytovatel služeb zpracování dat sjednal během procesu změny poskytovatele, a tyto náklady by měly být považovány za neodůvodněné, ledaže by pokrývaly práci vykonanou poskytovatelem služeb zpracování dat na žádost zákazníka za účelem dodatečné podpory v procesu změny poskytovatele, která jde nad rámec povinností poskytovatele v souvislosti se změnou poskytovatele, jak je výslovně stanoveno v tomto nařízení. Žádné ustanovení tohoto nařízení nebrání tomu, aby zákazník kompenzoval třetí strany za podporu v procesu přechodu od jednoho poskytovatele k druhému nebo aby se strany v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem dohodly na smlouvách o službách zpracování dat na dobu určitou, včetně na přiměřených sankcích za předčasné ukončení těchto smluv s cílem pokrýt náklady s tím spojené. S cílem podpořit hospodářskou soutěž by postupné rušení poplatků spojených se změnou poskytovatele služeb zpracování dat mělo zahrnovat zejména poplatky za přesun dat účtované poskytovatelem služeb zpracování dat zákazníkovi. Standardní poplatky za poskytování služeb zpracování dat jako takové nepředstavují poplatky za změnu poskytovatele. Tyto standardní poplatky za služby nepodléhají rušení poplatků a zůstanou zachovány, dokud nepřestane platit smlouva o poskytování příslušných služeb. Toto nařízení zákazníkovi umožňuje požádat o poskytnutí doplňkových služeb, které přesahují rámec povinností poskytovatele v souvislosti se změnou poskytovatele stanovených tímto nařízením. Tyto doplňkové služby může poskytovatel poskytovat a zpoplatnit, pokud jsou poskytovány na žádost zákazníka a ten s jejich cenou předem souhlasí.

- (90) Je zapotřebí ambiciózní a inovace podporující regulatorní přístup k interoperabilitě, aby se překonalo proprietární uzamčení („lock-in“), které ohrožuje hospodářskou soutěž a rozvoj nových služeb. Interoperabilita mezi službami zpracování dat zahrnuje více rozhraní a vrstev infrastruktury a softwaru a zřídka se omezuje na binární test případné dosažitelnosti. Místo toho je vytváření takové interoperability podrobena analýze nákladů a přínosů, která je nezbytná k určení toho, zda je smysluplné usilovat o rozumně předvídatelné výsledky. Důležitou referenční mezinárodní normou pro dosažení cílů tohoto nařízení je norma ISO/IEC 19941:2017, neboť obsahuje technické aspekty objasňující složitost takového procesu.
- (91) Pokud jsou poskytovatelé služeb zpracování dat zákazníky služeb zpracování dat poskytovaných poskytovatelem, který je třetí stranou, mohou sami využít účinnější změnu poskytovatele, přičemž současně zůstávají vázáni povinnostmi tohoto nařízení, pokud jde o jejich vlastní nabídky služeb.

- (92) Poskytovatelé služeb zpracování dat by měli mít povinnost nabízet v rámci své kapacity veškerou pomoc a podporu, která je přiměřená vzhledem k jejich příslušným povinnostem a nezbytná k tomu, aby byl proces přechodu na službu jiného poskytovatele služeb zpracování dat úspěšný, účinný a bezpečný. Toto nařízení nevyžaduje, aby poskytovatelé služeb zpracování dat vyvíjeli nové kategorie služeb zpracování dat, a to ani v rámci infrastruktury informačních a komunikačních technologií jiných poskytovatelů služeb zpracování dat nebo na jejím základě, s cílem zaručit funkční rovnocennost v jiném prostředí, než jsou jejich vlastní systémy. Zdrojový poskytovatel služeb zpracování dat nemá přístup k prostředí cílového poskytovatele služeb zpracování dat ani informace o tomto prostředí. Funkční rovnocennost by neměla být chápána tak, že ukládá povinnost zdrojovému poskytovateli služeb zpracování dat obnovit danou službu v rámci infrastruktury cílového poskytovatele služeb zpracování dat. Namísto toho by zdrojový poskytovatel služeb zpracování dat měl v rámci svých pravomocí přijmout veškerá přiměřená opatření, aby usnadnil proces dosažení funkční rovnocennosti tím, že poskytne kapacity, odpovídající informace, dokumentaci, technickou podporu a případně nezbytné nástroje.

- (93) Poskytovatelé služeb zpracování dat by měli mít rovněž povinnost odstranit stávající překážky a neměli by vytvářet překážky nové, a to i v případě, že zákazníci chtějí přejít na místní infrastrukturu informačních a komunikačních technologií. Překážky mohou mít mimo jiné předobchodní, obchodní, technickou, smluvní nebo organizační povahu. Poskytovatelé služeb zpracování dat by měli mít také povinnost odstranit překážky, které brání oddělení konkrétní individuální služby od jiných služeb zpracování dat poskytovaných na základě smlouvy, a umožnit u příslušné služby změnu poskytovatele, pokud neexistují závažné a prokázané technické překážky, které by takovému oddělení bránily.
- (94) Během celého procesu změny poskytovatele by měla být zachována vysoká úroveň bezpečnosti, což znamená, že zdrojový poskytovatel služeb zpracování dat by měl rozšířit úroveň bezpečnosti, k níž se u dané služby zavázal, na všechna technická opatření, za něž je tento poskytovatel odpovědný během procesu změny poskytovatele, jako jsou připojení k síti nebo fyzická zařízení. Stávající práva týkající se ukončení smluv, včetně práv zavedených nařízením (EU) 2016/679 a směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/770¹, by neměla být dotčena. Toto nařízení by nemělo být chápáno tak, že brání poskytovateli služeb zpracování dat v tom, aby zákazníkům poskytoval nové a zdokonalené služby, prvky a funkce nebo aby na tomto základě soutěžil s jinými poskytovateli služeb zpracování dat.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/770 ze dne 20. května 2019 o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb (Úř. věst. L 136, 22.5.2019, s. 1).

- (95) Informace, které mají zákazníkovi poskytovat poskytovatelé služeb zpracování dat, by mohly podporovat strategii pro odchod zákazníka. Tyto informace by měly zahrnovat postupy pro zahájení procesu změny poskytovatele služby zpracování dat, strojově čitelné datové formáty, do nichž lze exportovat data uživatele, nástroje určené pro exportování dat, včetně otevřených rozhraní, jakož i informace o kompatibilitě s harmonizovanými normami nebo se společnými specifikacemi vycházejícími z otevřených specifikací pro interoperabilitu, určenými pro export dat, informace o známých technických omezeních a omezení, která by mohla mít dopad na proces změny poskytovatele a odhadovanou dobu potřebnou k jeho dokončení.
- (96) V zájmu usnadnění interoperability a změny poskytovatele služeb zpracování dat by měli uživatelé a poskytovatelé služeb zpracování dat zvážit použití nástrojů pro provádění a dodržování předpisů, zejména nástrojů zveřejněných Komisí v podobě Souboru pravidel EU týkajících se cloudových služeb a Pokynů pro zadávání zakázek na služby zpracování dat. Přínosné jsou především standardní smluvní doložky, jelikož zvyšují důvěru ve služby zpracování dat, vytvářejí vyváženější vztah mezi uživateli a poskytovateli služeb zpracování dat a zlepšují právní jistotu, pokud jde o podmínky, které se vztahují na změnu poskytovatele služeb zpracování dat. V této souvislosti by uživatelé a poskytovatelé služeb zpracování dat měli zvážit použití standardních smluvních doložek nebo jiných samoregulačních nástrojů pro dodržování předpisů, které vypracovaly příslušné subjekty nebo skupiny odborníků zřízené podle práva Unie, pokud jsou plně v souladu s tímto nařízením.

- (97) Aby se usnadnila změna poskytovatele služeb zpracování dat, měly by všechny zúčastněné strany, včetně jak zdrojových, tak cílových poskytovatelů služeb zpracování dat, spolupracovat v dobré víře s cílem zajistit účinný proces změny poskytovatele a umožnit bezpečný a včasný přenos nezbytných dat v běžně používaném strojově čitelném formátu a prostřednictvím otevřeného rozhraní a zároveň zabránit narušení služby a zachovat její kontinuitu.
- (98) Služby zpracování dat, které se týkají služeb, jejichž většina hlavních funkcí byla vytvořena na míru specifickým požadavkům jednotlivých zákazníků nebo jejichž veškeré součásti byly vyvinuty pro individuální potřeby zákazníků, by měly být od některých povinností vztahujících se na změnu poskytovatele služby zpracování dat osvobozeny. Mezi takové služby by neměly patřit služby, které poskytovatel služeb zpracování dat nabízí v širokém obchodním měřítku prostřednictvím svého katalogu služeb. Jednou z povinností poskytovatele služeb zpracování dat je před uzavřením smlouvy řádně informovat potenciální zákazníky těchto služeb o povinnostech uvedených v tomto nařízení, které se na příslušné služby nevztahují. Poskytovateli služeb zpracování dat nic nebrání v tom, aby tyto služby nakonec zavedl ve větším měřítku, přičemž by v takovém případě musel splnit veškeré povinnosti vztahující se na změnu poskytovatele stanovené v tomto nařízení.

- (99) V souladu s minimálním požadavkem na umožnění změny poskytovatele služeb zpracování dat je cílem tohoto nařízení rovněž zlepšit interoperabilitu pro souběžné využívání více služeb zpracování dat s doplňkovými funkcemi. Jedná se o situace, kdy zákazníci během změny poskytovatele služeb zpracování dat neukončí smlouvu, ale využívají souběžně a interoperabilním způsobem více služeb různých poskytovatelů, aby mohli těžit z doplňkových funkcí různých služeb ve svém systémovém uspořádání. Má se však za to, že přesun dat od jednoho poskytovatele služeb zpracování dat k jinému za účelem usnadnění souběžného využívání služeb může být na rozdíl od jednorázového přesunu dat vyžadovaného v rámci procesu změny poskytovatele průběžnou činností. Poskytovatelé služeb zpracování dat by proto měli být nadále oprávněni účtovat za přesun dat pro účely souběžného využívání služeb poplatky i po uplynutí třech let od vstupu tohoto nařízení v platnost, přičemž tyto poplatky nesmí být vyšší než vzniklé náklady. To je důležité mimo jiné pro úspěšné zavádění multicloudových strategií, které zákazníkům umožňují provádět strategie informačních a komunikačních technologií, jež obtoží i v budoucnu, a které snižují závislost na jednotlivých poskytovatelích služeb zpracování dat. Usnadnění multicloudového přístupu pro zákazníky služeb zpracování dat může také přispět ke zvýšení jejich digitální provozní odolnosti, jak v případě institucí finančních služeb uznává nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2554¹.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2554 ze dne 14. prosince 2022 o digitální provozní odolnosti finančního sektoru a o změně nařízení (ES) č. 1060/2009, (EU) č. 648/2012, (EU) č. 600/2014, (EU) č. 909/2014 a (EU) 2016/1011 (Úř. věst. L 333, 27.12.2022, s. 1).

(100) Očekává se, že otevřené specifikace pro interoperabilitu a normy vypracované v souladu s přílohou II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012¹ v oblasti interoperability a přenositelnosti umožní existenci cloudového prostředí tvořeného více poskytovateli služeb, které je klíčovým požadavkem pro otevřené inovace v evropské ekonomice založené na datech. Vzhledem k omezené akceptaci určených norem na trhu v rámci iniciativy koordinace normalizace v oblasti cloud computingu (CSC), která byla uzavřena v roce 2016, je rovněž nezbytné, aby se Komise spoléhala na to, že strany na trhu vypracují příslušné otevřené specifikace pro interoperabilitu, aby bylo možné udržet krok s rychlým technologickým vývojem v tomto odvětví. Tyto otevřené specifikace pro interoperabilitu pak může Komise přijmout ve formě společných specifikací. Kromě toho, pokud procesy, které se řídí potřebami trhu, neprokázaly schopnost stanovit společné specifikace nebo normy, které usnadňují účinnou interoperabilitu na úrovni PaaS a SaaS, měla by být Komise schopna na základě tohoto nařízení a v souladu s nařízením (EU) č. 1025/2012 požadovat, aby evropské normalizační orgány takové normy vypracovaly pro konkrétní druhy služeb, pro něž ještě nejsou takové normy k dispozici. Komise bude navíc podněcovat strany na trhu k vypracování příslušných otevřených specifikací pro interoperabilitu.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci, změně směrnic Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES, a kterým se ruší rozhodnutí Rady 87/95/EHS a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Úř. věst. L 316, 14.11.2012, s. 12).

Na základě konzultace se zúčastněnými stranami by Komise měla mít možnost nařídit prostřednictvím prováděcích aktů používání harmonizovaných norem pro interoperabilitu nebo společných specifikací pro konkrétní druhy služeb prostřednictvím odkazu v centrálním registru norem Unie pro interoperabilitu služeb zpracování dat. Poskytovatelé služeb zpracování dat by měli zajistit kompatibilitu s uvedenými harmonizovanými normami a společnými specifikacemi vycházejícími z otevřených specifikací pro interoperabilitu, které by neměly mít nepříznivý dopad na bezpečnost nebo integritu dat. Na harmonizované normy pro interoperabilitu služeb zpracování dat a společné specifikace vycházející z otevřených specifikací pro interoperabilitu bude odkazováno pouze v případě, že jsou v souladu s kritérii stanovenými v tomto nařízení, která mají stejný význam jako požadavky stanovené v příloze II nařízení (EU) č. 1025/2012 a aspekty interoperability vymezené v mezinárodní normě ISO/IEC 19941:2017. Normalizace by navíc měla zohlednit potřeby malých a středních podniků.

- (101) Třetí země mohou přijímat právní předpisy a jiné právní akty, jejichž účelem je přímé předávání neosobních údajů nacházejících se za jejich hranicemi, a to i v Unii, nebo poskytování přístupu k těmto údajům veřejným orgánům. Rozsudky soudů či rozhodnutí jiných soudních nebo správních orgánů, včetně donucovacích orgánů, ve třetích zemích vyžadující takovéto předání neosobních údajů či přístup k těmto údajům by měly být vykonatelné, pokud jsou založeny na mezinárodní dohodě, jako je například smlouva o vzájemné právní pomoci, která je v platnosti mezi žádající třetí zemí a Unií nebo členským státem. V jiných případech mohou nastat situace, kdy je žádost o předání nebo poskytnutí přístupu k neosobním údajům založená na právu třetí země v rozporu s povinnostmi chránit tyto údaje podle práva Unie nebo vnitrostátního práva relevantního členského státu, zejména pokud jde o ochranu základních práv fyzické osoby, jako jsou právo na bezpečnost a právo na účinnou právní ochranu, nebo základních zájmů členského státu souvisejících s národní bezpečností nebo obranou, jakož i ochranu obchodně citlivých dat, včetně ochrany obchodního tajemství, a ochranu práv duševního vlastnictví, včetně smluvních závazků týkajících se důvěrnosti v souladu s takovým právem. V případě neexistence mezinárodních dohod upravujících tyto záležitosti by předání neosobních údajů nebo přístup k nim měly být povoleny, pouze pokud bylo ověřeno, že právní systém třetí země vyžaduje odůvodnění a přiměřenost rozhodnutí, že soudní příkaz nebo rozhodnutí mají zvláštní povahu a že odůvodněná námitka adresáta podléhá přezkumu ze strany příslušného soudu ve třetí zemi, který je oprávněn náležitě zohlednit příslušné právní zájmy poskytovatele těchto údajů. Je-li to možné na základě podmínek žádosti orgánu třetí země o přístup k datům, měl by mít poskytovatel služeb zpracování dat možnost informovat zákazníka, jehož data jsou požadována, a to před poskytnutím přístupu k těmto datům, s cílem ověřit existenci možného rozporu takového přístupu s unijními nebo vnitrostátními předpisy, jako jsou předpisy o ochraně obchodně citlivých dat, včetně ochrany obchodního tajemství a práv duševního vlastnictví a smluvních závazků týkajících se důvěrnosti.

- (102) V zájmu posílení důvěry v data je důležité, aby byly v co největší míře prováděny záruky ve vztahu k občanům Unie, subjektům veřejného sektoru a podnikům. Kromě toho by měly být dodržovány právní předpisy, hodnoty a normy Unie, pokud jde, mimo jiné, o bezpečnost, ochranu údajů a soukromí a ochranu spotřebitele. Aby se zabránilo protiprávnímu přístupu veřejných orgánů třetích zemí k neosobním údajům, měli by poskytovatelé služeb zpracování dat, na něž se vztahuje toto nařízení, jako jsou cloudové a edgeové služby, přijmout veškerá přiměřená opatření, aby zabránili přístupu k systémům, v nichž se neosobní údaje uchovávají, a to v příslušných případech i pomocí šifrování dat, častých kontrol, ověřeného dodržování příslušných systémů certifikace zajištění bezpečnosti a změny podnikových politik.

- (103) Normalizace a sémantická interoperabilita by měly hrát klíčovou úlohu při poskytování technických řešení k zajištění interoperability v rámci společných evropských datových prostorů a mezi nimi, přičemž se jedná o účelově či odvětvově specifické nebo meziodvětvové interoperabilní rámce společných norem a postupů pro sdílení nebo společné zpracování dat, mimo jiné pro vývoj nových produktů a služeb, vědecký výzkum nebo iniciativy občanské společnosti. Toto nařízení stanoví určité základní požadavky na interoperabilitu. Účastníci v datových prostorech, kteří nabízejí data nebo datové služby jiným účastníkům, což jsou subjekty, které usnadňují sdílení dat v rámci společných evropských datových prostorů nebo se do sdílení zapojují a mezi něž patří i držitelé dat, by měli tyto požadavky splňovat, jedná-li se o prvky pod jejich kontrolou. Soulad s těmito pravidly lze zajistit dodržováním základních požadavků stanovených v tomto nařízení nebo jej lze předpokládat dodržováním harmonizovaných norem nebo společných specifikací na základě předpokladu shody. Za účelem usnadnění shody s požadavky na interoperabilitu je nezbytné stanovit předpoklad shody pro řešení interoperability, která splňují harmonizované normy nebo jejich části v souladu s nařízením (EU) č. 1025/2012, jež představuje standardní rámec pro vypracování norem, které takový předpoklad stanoví. Komise by měla posoudit překážky bránící interoperabilitě a upřednostnit potřeby normalizace, na jejichž základě může v souladu s nařízením (EU) č. 1025/2012 požádat jednu nebo více evropských normalizačních organizací o vypracování harmonizovaných norem, které splňují základní požadavky stanovené v tomto nařízení.

Pokud tyto žádosti nepovedou k vytvoření harmonizovaných norem nebo pokud jsou takové harmonizované normy nedostatečné k zajištění shody se základními požadavky stanovenými v tomto nařízení, měla by mít Komise možnost přijmout v těchto oblastech společné specifikace za předpokladu, že při tom řádně zohlední úlohu a funkce normalizačních organizací. Přijetí těchto společných specifikací by mělo být výjimečné, záložní řešení k usnadnění dodržování základních požadavků stanovených v tomto nařízení v případě, že je proces normalizace blokován, nebo v případě, že při stanovování vhodných harmonizovaných norem dojde ke zpoždění. Je-li toto zpoždění způsobeno technickou složitostí dané normy, měla by to Komise zvážit před tím, než začne zvažovat stanovení společných specifikací. Společné specifikace by měly být vypracovány otevřeným a inkluzivním způsobem a měly by v příslušných případech zohledňovat doporučení přijatá Evropským sborem pro datové inovace zřízeným podle nařízení (EU) 2022/868. Kromě toho by v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem a na základě zvláštních potřeb odvětví mohly být přijaty společné specifikace v různých odvětvích. Komise by dále měla mít možnost vydat pověření k vypracování harmonizovaných norem pro interoperabilitu služeb zpracování dat.

- (104) K podpoře interoperability nástrojů pro automatizované plnění dohod o sdílení dat je nezbytné stanovit základní požadavky na inteligentní smlouvy, které odborníci vytvářejí pro jiné osoby nebo je integrují do aplikací, které podporují provádění dohod o sdílení dat. Za účelem usnadnění shody takových inteligentních smluv s těmito základními požadavky je nezbytné stanovit předpoklad shody inteligentních smluv, které splňují harmonizované normy nebo jejich části v souladu s nařízením (EU) č. 1025/2012. Pojem „inteligentní smlouva“ v tomto nařízení je technologicky neutrální. Inteligentní smlouvy mohou být například připojeny k elektronické účetní knize. Základní požadavky by se měly vztahovat pouze na dodavatele inteligentních smluv, nikoli však v případě, že inteligentní smlouvy vytvářejí interně a výhradně pro interní použití. Základním požadavkem na zajištění možnosti přerušení a ukončení inteligentních smluv je vzájemná dohoda stran dohody o sdílení dat. Použitelnost příslušných pravidel občanského a smluvního práva a pravidel podle právních předpisů na ochranu spotřebitele na dohody o sdílení dat zůstává nebo by měla zůstat využíváním inteligentních smluv pro automatizované plnění těchto dohod nedotčena.

- (105) Dodavatel inteligentní smlouvy, nebo neexistuje-li, osoba, jejíž obchodní, podnikatelská nebo profesní činnost zahrnuje využívání inteligentních smluv pro jiné strany v rámci plnění dohody, nebo její části, jejímž cílem je zpřístupnění dat ve smyslu tohoto nařízení, by měla za účelem prokázání splnění základních požadavků tohoto nařízení provést posouzení shody a vydat EU prohlášení o shodě. Takové posouzení shody by mělo podléhat obecným zásadám stanoveným v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008¹ a v rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 768/2008/ES².
- (106) Kromě toho, že profesionální vývojáři inteligentních smluv mají povinnost dodržovat základní požadavky, je rovněž důležité povzbuzovat účastníky v rámci datových prostorů, kteří nabízejí data nebo služby založené na datech ostatním účastníkům v rámci společných evropských datových prostorů i napříč jimi, aby podporovali interoperabilitu nástrojů pro sdílení dat, včetně inteligentních smluv.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93 (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 30).

² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 768/2008/ES ze dne 9. července 2008 o společném rámci pro uvádění výrobků na trh a o zrušení rozhodnutí Rady 93/465/EHS (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 82).

- (107) Aby bylo zajištěno účinné uplatňování a vymáhání tohoto nařízení, měly by členské státy určit jeden nebo několik příslušných orgánů. Pokud členský stát určí několik příslušných orgánů, měl by z jejich řad určit i datového koordinátora. Příslušné orgány by měly vzájemně spolupracovat. Dále by při výkonu svých vyšetřovacích pravomocí v souladu s platnými vnitrostátními postupy měly mít možnost vyhledávat a získávat informace, zejména ve vztahu k činnostem subjektu spadajícím do jejich pravomoci, a to i v souvislosti se společnými vyšetřováními, přičemž je náležité přihlédnuto ke skutečnosti, že by opatření v oblasti dohledu a vymáhání týkající se subjektu spadajícího do pravomoci jiného členského státu měla být případně přijata příslušným orgánem tohoto jiného členského státu v souladu s postupy přeshraniční spolupráce. Příslušné orgány by si měly vzájemně a včas pomáhat, zejména pokud má daný příslušný orgán v členském státě k dispozici relevantní informace pro vyšetřování prováděné příslušnými orgány v jiných členských státech nebo je schopen takové informace shromažďovat, přičemž příslušné orgány v členském státě, v němž je subjekt usazen, k nim nemají přístup. Příslušné orgány a datoví koordinátoři by měli být uvedeni ve veřejném rejstříku vedeném Komisí. Datový koordinátor by mohl být dalším prostředkem pro usnadnění spolupráce v přeshraničních situacích, například pokud příslušný orgán z daného členského státu neví, na který orgán v členském státě datového koordinátora se má obrátit, například pokud se případ týká více než jednoho příslušného orgánu nebo odvětví. Datový koordinátor by měl mimo jiné působit jako jednotné kontaktní místo pro veškeré záležitosti související s uplatňováním tohoto nařízení. Pokud datový koordinátor určen nebyl, měl by úkoly svěřené datovému koordinátorovi podle tohoto nařízení vykonávat příslušný orgán. Orgány odpovědné za dohled nad dodržováním práva ochrany údajů a příslušné orgány určené podle unijního nebo vnitrostátního práva by měly odpovídat za uplatňování tohoto nařízení v oblastech své působnosti. Příslušné orgány odpovědné za uplatňování a vymáhání tohoto nařízení v oblasti zpřístupňování dat na základě žádosti založené na výjimečné potřebě by neměly využívat tohoto práva na podání takové žádosti, aby se předešlo střetu zájmů.

- (108) Fyzické a právnické osoby by měly být v zájmu prosazování svých práv podle tohoto nařízení oprávněny domáhat se nápravy za porušení svých práv podle tohoto nařízení podáním stížností. Datový koordinátor by měl na požádání poskytnout fyzickým a právnickým osobám veškeré informace nezbytné pro podání jejich stížností u příslušného orgánu. Dotyčné orgány by měly mít povinnost spolupracovat, aby bylo zajištěno, že stížnost bude řádně, účinně a včas vyřízena a vyřešena. S cílem využít mechanismus sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a umožnit zástupné žaloby se tímto nařízením mění přílohy nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2394¹ a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828².

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2394 ze dne 12. prosince 2017 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování právních předpisů na ochranu zájmů spotřebitelů a o zrušení nařízení (ES) č. 2006/2004 (Úř. věst. L 345, 27.12.2017, s. 1).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 ze dne 25. listopadu 2020 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES (Úř. věst. L 409, 4.12.2020, s. 1).

- (109) Příslušné orgány členských států by měly zajistit, aby porušení povinností stanovených v tomto nařízení podléhalo sankcím. Takové sankce by mohly zahrnovat mimo jiné finanční sankce, varování, napomenutí nebo příkazy pro zajištění souladu obchodních postupů s povinnostmi uloženými tímto nařízením. Sankce stanovené členskými státy by měly být účinné, přiměřené a odrazující a měly by zohledňovat doporučení Evropského sboru pro datové inovace, což přispěje k dosažení co nejvyšší míry jednotnosti při stanovování a uplatňování sankcí. Příslušné orgány by měly v případě potřeby využít předběžných opatření k omezení účinků údajného porušení, dokud probíhá vyšetřování tohoto porušení. Přitom by měly zohlednit mimo jiné povahu, závažnost, opakování a dobu trvání protiprávního jednání s ohledem na dotčený veřejný zájem, rozsah a druh vykonávaných činností a ekonomické možnosti porušitele. Měly by také zohlednit to, zda porušitel systematicky nebo opakovaně neplní své povinnosti podle tohoto nařízení. Aby se zajistilo dodržování zásady *ne bis in idem*, a zejména aby se předešlo situaci, kdy je sankce za stejné porušení tohoto nařízení uložena vícekrát, měl by členský stát, jenž má v úmyslu vykonávat svou pravomoc ve vztahu k porušiteli, který není usazen v Unii, ani v Unii nemá svého určeného právního zástupce, neprodleně informovat všechny datové koordinátory, včetně Komise.

- (110) Evropský sbor pro datové inovace by měl Komisi poskytovat poradenství a pomoc při koordinaci vnitrostátních postupů a politik v oblastech, na něž se toto nařízení vztahuje, jakož i při plnění jeho cílů v souvislosti s technickou normalizací v zájmu posílení interoperability. Měl by rovněž zastávat klíčovou úlohu při zprostředkovávání komplexních diskusí mezi příslušnými orgány týkajících se uplatňování a vymáhání tohoto nařízení. Cílem této výměny informací je zlepšit účinný přístup ke spravedlnosti, jakož i spolupráci v oblasti prosazování práva a justiční spolupráci v celé Unii. Příslušné orgány by měly využívat Evropský sbor pro datové inovace mimo jiné jako platformu pro hodnocení, koordinaci a přijímání doporučení pro stanovení sankcí za porušení tohoto nařízení. Evropský sbor pro datové inovace by měl příslušným orgánům umožnit, aby s pomocí Komise koordinovaly optimální přístup ke stanovení a ukládání těchto sankcí. Tento přístup zabraňuje roztržitosti a zároveň umožňuje flexibilitu dotčeného členského státu, přičemž by měl vést k účinným doporučením podporujícím jednotné uplatňování tohoto nařízení. Evropský sbor pro datové inovace by měl mít také poradní úlohu v normalizačních procesech a při přijímání společných specifikací prostřednictvím prováděcích aktů, jakož i při přijímání aktů v přenesené pravomoci s cílem zavést monitorovací mechanismus pro poplatky za přesun účtované poskytovateli služeb zpracování dat a dále upřesnit základní požadavky na interoperabilitu dat, mechanismy a služby sdílení dat, jakož i na společné evropské datové prostory. Měl by rovněž poskytovat Komisi poradenství a pomoc při přijímání pokynů stanovujících specifikace pro interoperabilitu pro fungování společných evropských datových prostorů.

- (111) Za účelem pomoci podnikům při vypracovávání a sjednávání smluv by Komise měla vypracovat a doporučit nezávazná vzorová smluvní ujednání smluv o sdílení dat mezi podniky, v případě potřeby s přihlédnutím k podmínkám v konkrétních odvětvích a ke stávajícím postupům týkajícím se mechanismů dobrovolného sdílení dat. Tato vzorová smluvní ujednání by měla být především praktickým nástrojem, který pomůže zejména malým a středním podnikům uzavřít smlouvu. Budou-li tato vzorová smluvní ujednání využívána široce a uceleně, měly by mít rovněž příznivý vliv na koncipování smluv týkajících se přístupu k datům a jejich využívání, a tím obecně vést ke spravedlivějším smluvním vztahům v oblasti přístupu k datům a jejich sdílení.
- (112) Aby se vyloučilo riziko, že si držitelé dat v databázích získaných nebo vytvořených prostřednictvím fyzických součástí připojeného výrobku, jako jsou senzory, a související služby, nebo jiných strojově generovaných dat budou nárokovat zvláštní právo podle článku 7 směrnice 96/9/ES, a tím bránit zejména účinnému výkonu práva uživatelů na přístup k datům a jejich využívání a práva sdílet data se třetími stranami podle tohoto nařízení, mělo by být vyjasněno, že zvláštní právo se na takové databáze nevztahuje. Tím není dotčeno možné uplatnění zvláštního práva podle článku 7 směrnice 96/9/ES na databáze obsahující data, která nespádají do oblasti působnosti tohoto nařízení, pokud jsou splněny požadavky na ochranu podle odstavce 1 uvedeného článku.

- (113) Za účelem zohlednění technických aspektů služeb zpracování dat by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 SFEU, pokud jde o doplnění tohoto nařízení zavedením mechanismu monitorování poplatků za změnu poskytovatele účtovaných poskytovateli služeb zpracování dat na trhu a s cílem dále upřesnit základní požadavky na interoperabilitu pro účastníky v datových prostorech, kteří nabízejí data nebo datové služby ostatním účastníkům. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla v rámci přípravné činnosti odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů¹. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států, přičemž jejich odborníci mají systematicky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

¹ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (114) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o přijetí společných specifikací pro zajištění interoperability dat, mechanismů a služeb sdílení dat, jakož i společných evropských datových prostorů, společných specifikací pro interoperabilitu služeb zpracování dat, a společných specifikací pro interoperabilitu inteligentních smluv. Prováděcí pravomoci by měly být rovněž svěřeny Komisi za účelem zveřejňování odkazů na harmonizované normy a společné specifikace pro interoperabilitu služeb zpracování dat v centrálním registru norem Unie pro interoperabilitu služeb zpracování dat. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹.
- (115) Tímto nařízením by neměla být dotčena pravidla, která řeší potřeby specifické pro jednotlivá odvětví nebo oblasti veřejného zájmu. Tato pravidla mohou zahrnovat dodatečné požadavky na technické aspekty přístupu k datům, jako jsou rozhraní pro přístup k datům, nebo jak by mohl být přístup k datům poskytnut, například přímo z výrobku nebo prostřednictvím služeb zprostředkování dat. Mohou rovněž zahrnovat omezení práv držitelů dat na přístup k uživatelským datům nebo jejich využívání nebo jiné aspekty nad rámec přístupu k datům a jejich využívání, jako jsou správní aspekty nebo bezpečnostní požadavky, včetně požadavků na kybernetickou bezpečnost. Tímto nařízením by rovněž neměla být dotčena konkrétnější pravidla v oblasti rozvoje společných evropských datových prostorů nebo, s výhradou výjimek stanovených tímto nařízením, unijní a vnitrostátní právní předpisy, které stanoví přístup k datům a udělují povolení k jejich využívání pro účely vědeckého výzkumu.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (116) Tímto nařízením by nemělo být dotčeno uplatňování pravidel hospodářské soutěže, zejména článků 101 a 102 Smlouvy o fungování EU. Opatření stanovená tímto nařízením nesmějí být využívána k omezování hospodářské soutěže v rozporu se Smlouvou o fungování EU.
- (117) Aby se subjekty, na které se vztahuje toto nařízení, mohly přizpůsobit novým pravidlům stanoveným v tomto nařízení a přijmout nezbytná technická opatření, měla by se tato pravidla použít od ...[20 měsíců od vstupu tohoto nařízení v platnost].
- (118) Evropský inspektor ochrany údajů a Evropský sbor pro ochranu údajů byli konzultováni v souladu s čl. 42 odst. 1 a 2 nařízení (EU) 2018/1725 a dne 4. května 2022 vydali své stanovisko.
- (119) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž zajištění spravedlivého rozložení hodnoty dat mezi účastníky ekonomiky založené na datech a podpory spravedlivého přístupu k datům a používání dat přispívajícím k vytvoření jedinečného vnitřního trhu s daty nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu rozsahu či účinků tohoto opatření a přeshraničního využívání dat, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení stanoví harmonizovaná pravidla mimo jiné pro:
 - a) zpřístupňování dat z výrobků a dat ze souvisejících služeb uživatelům připojeného výrobku nebo souvisejících služeb;
 - b) zpřístupňování dat příjemcům držiteli dat;
 - c) zpřístupňování dat subjektům veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektům Unie držiteli dat, pokud jsou uvedena data výjimečně zapotřebí pro splnění specifického úkolu prováděného ve veřejném zájmu;
 - d) usnadnění změny poskytovatele mezi službami zpracování dat;
 - e) zavedení záruk proti nezákonnému přístupu třetích stran k neosobním údajům a
 - f) vypracování norem interoperability pro přístup k datům, přenos dat a jejich využívání.

2. Toto nařízení se vztahuje na osobní i neosobní údaje, včetně následujících druhů dat v následujících souvislostech:
- a) kapitola II se vztahuje na data, s výjimkou obsahu, týkající se výkonnosti, používání a prostředí připojených výrobků a souvisejících služeb;
 - b) kapitola III se vztahuje na veškerá data soukromého sektoru, na něž se vztahují zákonné povinnosti sdílení dat;
 - c) kapitola IV se vztahuje na veškerá data soukromého sektoru, která jsou přístupná a využívána na základě smluv mezi podniky;
 - d) kapitola V se vztahuje na veškerá data soukromého sektoru se zaměřením na neosobní údaje;
 - e) kapitola VI se vztahuje na veškerá data a služby zpracovávané poskytovateli služeb zpracování dat;
 - f) kapitola VII se vztahuje na veškeré neosobní údaje, které mají v Unii v držení poskytovatelé služeb zpracování dat.
3. Toto nařízení se vztahuje na:
- a) výrobce připojených výrobků uvedených na trh v Unii a poskytovatele souvisejících služeb, a to bez ohledu na místo usazení těchto výrobců a poskytovatelů;

- b) uživatele připojených výrobků nebo souvisejících služeb v Unii, jak jsou uvedeny v písmenu a),
 - c) držitele dat, bez ohledu na jejich místo usazení, kteří zpřístupňují data příjemcům dat v Unii;
 - d) příjemce dat v Unii, kterým jsou data zpřístupněna;
 - e) subjekty veřejného sektoru, Komisi, Evropskou centrální banku a subjekty Unie, které žádají držitele dat o zpřístupnění dat, pokud jsou uvedená data výjimečně zapotřebí pro vykonání specifického úkolu ve veřejném zájmu, a držitele dat, kteří tato data poskytují v reakci na takovou žádost;
 - f) poskytovatele služeb zpracování dat, bez ohledu na jejich místo usazení, kteří tyto služby poskytují zákazníkům v Unii;
 - g) účastníky v datových prostorech a prodejce aplikací využívajících inteligentní smlouvy a osoby, jejichž obchodní, podnikatelská nebo profesní činnost zahrnuje zavádění inteligentních smluv pro jiné osoby v souvislosti s realizací dohody.
4. Odkazy na připojené výrobky nebo související služby v tomto nařízení zahrnují rovněž virtuální asistenty, pokud jsou používáni k interakci s připojeným výrobkem či související službou.

5. Tímto nařízením nejsou dotčeny unijní a vnitrostátní právní předpisy o ochraně osobních údajů, soukromí a důvěrného charakteru sdělení a integrity koncového zařízení, které se použijí na osobní údaje zpracovávané v souvislosti s právy a povinnostmi stanovenými v tomto nařízení, zejména nařízení (EU) 2016/679 a (EU) 2018/1725 a směrnice 2002/58/ES, ani pravomoci a kompetence dozorových úřadů a práva subjektů údajů. Pokud jsou uživatelé subjekty údajů, doplňují práva stanovená v kapitole II tohoto nařízení práva na přístup subjektů údajů a práva na přenositelnost údajů podle článků 15 a 20 nařízení (EU) 2016/679. V případě rozporu mezi tímto nařízením a unijními právními předpisy o ochraně osobních údajů nebo soukromí nebo vnitrostátními právními předpisy přijatými v souladu s těmito právními předpisy Unie mají přednost příslušné unijní nebo vnitrostátní právní předpisy o ochraně osobních údajů nebo soukromí.
6. Toto nařízení se nevztahuje na dobrovolná ujednání o výměně dat mezi soukromými a veřejnými subjekty, zejména na dobrovolná ujednání o sdílení dat, ani taková ujednání neomezuje.

Tímto nařízením nejsou dotčeny unijní ani vnitrostátní právní akty, které upravují sdílení dat, přístup k nim a jejich využívání pro účely prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, nebo pro účely celní a daňové, zejména nařízení (EU) 2021/784, (EU) 2022/2065 a (EU) 2023/1543 a směrnice (EU) 2023/1544 nebo mezinárodní spolupráce v této oblasti. Toto nařízení se nevztahuje na shromažďování, sdílení a využívání dat nebo přístup k datům podle nařízení (EU) 2015/847 a směrnice (EU) 2015/849. Toto nařízení se nevztahuje na oblasti, které nespádají do oblasti působnosti práva Unie, a v žádném případě se nedotýká pravomocí členských států v oblasti veřejné bezpečnosti, obrany nebo národní bezpečnosti, a to bez ohledu na typ subjektu pověřeného členskými státy plněním úkolů souvisejících s těmito pravomocemi, ani jejich pravomoci chránit jiné základní funkce státu, včetně zajištění územní celistvosti státu a udržování veřejného pořádku. Tímto nařízením nejsou dotčeny pravomoci členských států týkající se celní a daňové správy ani zdraví a bezpečnosti občanů.

7. Toto nařízení doplňuje samoregulační přístup podle nařízení (EU) 2018/1807 obecně použitelnými povinnostmi týkajícími se změny poskytovatele cloudových služeb.
8. Tímto nařízením nejsou dotčeny právní akty Unie ani vnitrostátní právní předpisy na ochranu práv duševního vlastnictví, zejména směrnic 2001/29/ES, 2004/48/ES a (EU) 2019/790.

9. Toto nařízení doplňuje právo Unie, jehož cílem je podpora zájmů spotřebitelů a zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitelů, ochrana jejich zdraví, bezpečnosti a hospodářských zájmů, včetně směrnic 93/13/EHS, 2005/29/ES a 2011/83/EU, které jím není dotčeno.
10. Toto nařízení nevylučuje uzavírání dobrovolných smluv o sdílení dat, včetně smluv uzavřených na recipročním základě, které nejsou protiprávní a které splňují požadavky stanovené v tomto nařízení.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „daty“ veškeré digitální záznamy jednání, skutečností nebo informací a všechny soubory takových jednání, skutečností nebo informací, včetně záznamů v podobě zvukové, vizuální nebo audiovizuální nahrávky;
- 2) „metadaty“ strukturovaný popis obsahu nebo používání dat usnadňující vyhledávání nebo používání těchto dat;
- 3) „osobními údaji“ osobní údaje ve smyslu čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679;
- 4) „neosobními údaji“ údaje jiné než osobní údaje;

- 5) „připojeným výrobkem“ předmět, který získává, vytváří nebo shromažďuje data o svém použití nebo prostředí, je schopen přenášet data z výrobku prostřednictvím služby elektronických komunikací, fyzického připojení nebo přístupu na zařízení a jehož hlavní funkcí není uchovávání, zpracování nebo předávání dat jménem osob jiných než je uživatel;
- 6) „související službou“ digitální služba jiná než služba elektronických komunikací, včetně softwaru, která je v době koupě, pronájmu nebo leasingu spojena s připojeným výrobkem takovým způsobem, že by její absence bránila připojenému výrobku plnit jednu nebo více jeho funkcí, nebo která je k připojenému výrobku následně připojena výrobcem nebo třetí stranou za účelem doplnění, aktualizace nebo úpravy funkcí připojeného výrobku;
- 7) „zpracováním“ jakákoli operace nebo soubor operací s daty nebo soubory dat, prováděné pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jejich zpřístupnění jinými prostředky, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení;
- 8) „službou zpracování dat“ digitální služba poskytnutá zákazníkovi, která mu umožňuje na vyžádání odkudkoli síťový přístup ke sdílenému úložišti konfigurovatelných, rozšiřitelných a přizpůsobitelných výpočetních zdrojů centralizované, distribuované nebo vysoce distribuované povahy, přičemž tato služba může být poskytnuta a uvolněna rychle s minimálními nároky na řízení nebo interakci s poskytovatelem služby;

- 9) „stejným druhem služby“ soubor služeb zpracování dat, které mají tentýž primární cíl, model služby zpracování dat a hlavní funkce;
- 10) „službou zprostředkování dat“ služba zprostředkování dat ve smyslu čl. 2 bodu 11 nařízení (EU) 2022/868;
- 11) „subjektem údajů“ subjekt údajů uvedený v čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679;
- 12) „uživatel“ fyzická nebo právnická osoba, která vlastní připojený výrobek nebo na kterou byla smluvně převedena dočasná práva na používání tohoto připojeného výrobku nebo která přijímá související služby;
- 13) „držitelem dat“ fyzická nebo právnická osoba, která má v souladu s tímto nařízením, použitelným právem Unie nebo vnitrostátními právními předpisy přijatými v souladu s právem Unie právo nebo povinnost používat a zpřístupňovat data, včetně dat z výrobků nebo dat ze související služby, která získala nebo vytvořila během poskytování související služby, je-li to smluvně dohodnuto;
- 14) „příjemcem dat“ fyzická nebo právnická osoba, která jedná za účelem, který souvisí s její obchodní činností, podnikáním, řemeslem nebo povoláním, jiná než uživatel připojeného výrobku nebo související služby, jíž držitel dat zpřístupňuje data, včetně třetí strany na žádost uživatele podanou držiteli dat nebo v souladu s právní povinností podle práva Unie nebo vnitrostátních právních předpisů přijatých v souladu s právem Unie;

- 15) „daty z výrobků“ data vytvořená používáním připojeného výrobku, která výrobce navrhl tak, aby je uživatel, držitel dat nebo třetí strana, případně včetně výrobce, mohli z výrobku získat prostřednictvím služby elektronických komunikací, fyzickým připojením nebo přístupem na zařízení;
- 16) „daty ze související služby“ data představující digitalizaci činností uživatelů nebo událostí souvisejících s připojeným výrobkem, která jsou zaznamenána úmyslně uživatelem nebo jsou vytvořena jako vedlejší produkt činnosti uživatele během poskytování související služby poskytovatelem;
- 17) „snadno dostupnými daty“ data z výrobků a data ze související služby, která držitel dat oprávněně získá nebo může oprávněně získat z připojeného výrobku nebo související služby bez nepřiměřeného úsilí přesahujícího rámec jednoduché operace;
- 18) „obchodním tajemstvím“ obchodní tajemství ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice (EU) 2016/943;
- 19) „vlastníkem obchodního tajemství“ vlastník obchodního tajemství ve smyslu čl. 2 bodu 2 směrnice (EU) 2016/943;
- 20) „profilováním“ profilování ve smyslu čl. 4 bodu 4 nařízení (EU) 2016/679;
- 21) „zpřístupněním na trhu“ dodání připojeného výrobku k distribuci, spotřebě nebo použití na trhu Unie v rámci obchodní činnosti, a to za úplaty či bezplatně;

- 22) „uvedením na trh“ první zpřístupnění připojeného výrobku na trhu Unie;
- 23) „spotřebitelem“ jakákoliv fyzická osoba, která jedná za účelem, jež nelze považovat za její obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání;
- 24) „podnikem“ fyzická nebo právnická osoba, která v souvislosti se smlouvami a postupy, na něž se vztahuje toto nařízení, jedná za účelem, který souvisí s její obchodní činností, podnikáním, řemeslem nebo povoláním;
- 25) „malým podnikem“ malý podnik ve smyslu čl. 2 odst. 2 přílohy doporučení 2003/361/ES.
- 26) „mikropodnikem“ mikropodnik ve smyslu čl. 2 odst. 3 přílohy doporučení 2003/361/ES;
- 27) „subjekty Unie“ instituce a jiné subjekty Unie zřízené akty přijatými na základě Smlouvy o Evropské unii, Smlouvy o fungování EU nebo Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, nebo podle těchto aktů;
- 28) „subjektem veřejného sektoru“ celostátní, regionální nebo místní orgány členských států, veřejnoprávní subjekt členského státu nebo sdružení tvořené jedním nebo více takovými orgány nebo jedním nebo více takovými veřejnoprávními subjekty;

- 29) „krizovou situací“ výjimečná časově omezená situace, jako je mimořádná situace v oblasti veřejného zdraví, mimořádná situace v důsledku přírodních katastrof a závažná katastrofa způsobená člověkem, včetně závažného incidentu v oblasti kybernetické bezpečnosti, která má negativní dopad na obyvatelstvo Unie, členského státu nebo jeho části, s rizikem závažných a trvalých důsledků pro životní podmínky nebo hospodářskou či finanční stabilitu nebo podstatné a bezprostřední zhoršení hospodářských aktiv v Unii nebo v relevantním členském státě, a která je určena nebo úředně vyhlášena v souladu s příslušnými postupy podle unijního nebo vnitrostátního práva;
- 30) „zákazníkem“ fyzická nebo právnická osoba, která vstoupila do smluvního vztahu s poskytovatelem služeb zpracování dat s cílem využít jednu nebo více služeb zpracování dat;
- 31) „virtuálními asistenty“ software, který dokáže zpracovávat požadavky, úkoly nebo otázky, a to i na základě zvukových, písemných vstupů, gest nebo pohybů, a který na základě těchto požadavků, úkolů nebo otázek poskytuje přístup k dalším službám nebo ovládání funkcí připojených výrobků;
- 32) „digitálními aktivy“ prvky v digitální podobě, včetně aplikací, pro něž má zákazník právo na užívání, nezávisle na smluvním vztahu se službou zpracování dat, již hodlá změnit;
- 33) „místní infrastrukturou informačních a komunikačních technologií“ infrastruktura informačních a komunikačních technologií a výpočetní zdroje vlastněné, pronajaté nebo pronajaté prostřednictvím leasingu zákazníkem, umístěné v datovém centru zákazníka a provozované zákazníkem nebo třetí stranou;

- 34) „změnou poskytovatele“ proces zahrnující zdrojového poskytovatele služeb zpracování dat, zákazníka služby zpracování dat a tam, kde je to relevantní, cílového poskytovatele služeb zpracování dat, při němž zákazník služby zpracování dat změni užívání jedné služby zpracování dat na užívání jiné služby zpracování dat stejného druhu služby nebo jiné služby, které nabízí jiný poskytovatel služeb zpracování dat, nebo přejde na místní infrastrukturu informačních a komunikačních technologií mimo jiné prostřednictvím extrakce, transformace a nahrávání dat;
- 35) „poplatky za přesun dat“ poplatky, které jsou zákazníkům účtovány za extrakci jejich dat prostřednictvím sítě z infrastruktury informačních a komunikačních technologií poskytovatele služeb zpracování dat do systémů jiného poskytovatele nebo do místní infrastruktury informačních a komunikačních technologií;
- 36) „poplatky za změnu poskytovatele“ poplatky jiné než standardní poplatky za služby nebo sankce za předčasné ukončení smlouvy, které poskytovatel zpracování dat účtuje zákazníkovi za úkony, které toto nařízení ukládá za přechod do systému jiného poskytovatele služeb zpracování dat nebo na místní infrastrukturu informačních a komunikačních technologií, včetně poplatků za přesun dat;
- 37) „funkční rovnocenností“ obnovení, na základě exportovatelných dat a digitálních aktiv zákazníka, minimální úrovně funkčnosti v prostředí nové služby zpracování dat, jež je stejným druhem služby, po dokončení procesu změny poskytovatele, kde cílová služba zpracování dat pro sdílené funkce poskytnuté zákazníkovi na základě smlouvy poskytuje v reakci na tentýž vstup ve své podstatě srovnatelný výsledek;

- 38) „exportovatelnými daty“ pro účely článků 23 až 31 a článku 35 vstupní a výstupní data včetně metadat, která přímo nebo nepřímo vytváří nebo spoluvytváří zákazník při používání služby zpracování dat, s výjimkou aktiv nebo dat poskytovatele služby zpracování dat nebo třetí strany chráněných právem duševního vlastnictví nebo představujících obchodní tajemství;
- 39) „inteligentní smlouvou“ počítačový program používaný pro automatizované plnění dohody nebo její části s využitím posloupnosti elektronických datových záznamů a zajišťující jejich integritu a přesnost jejich chronologického pořadí;
- 40) „interoperabilitou“ schopnost dvou nebo více datových prostorů nebo komunikačních sítí, systémů, připojených výrobků, aplikací nebo komponent vyměňovat si a používat data za účelem plnění svých funkcí;
- 41) „otevřenou specifikací pro interoperabilitu“ technická specifikace v oblasti informačních a komunikačních technologií, která je zaměřena na výkon a na dosažení interoperability mezi službami zpracování dat;
- 42) „společnými specifikacemi“ dokument jiný než norma, který obsahuje technická řešení sloužící jako nástroj pro plnění některých požadavků a povinností stanovených v tomto nařízení;
- 43) „harmonizovanou normou“ harmonizovaná norma ve smyslu čl. 2 bodu 1 písm. c) nařízení (EU) č. 1025/2012;

Kapitola II

Sdílení dat mezi podniky a spotřebiteli a mezi podniky navzájem

Článek 3

Povinnost zpřístupnit uživateli data z výrobků a data ze související služby

1. Připojené výrobky musí být navrženy a vyrobeny a související služby musí být navrženy a poskytovány tak, aby data z výrobků a data ze související služby, včetně relevantních metadat nezbytných pro interpretaci a využívání těchto dat, byla standardně, snadno, bezpečně, bezplatně, v komplexním, strukturovaném, běžně používaném a strojově čitelném formátu, a, je-li to relevantní a technicky proveditelné, přímo přístupná uživateli.
2. Před uzavřením smlouvy o koupi, pronájmu nebo leasingu připojeného výrobku poskytne prodejce, pronajímatel nebo poskytovatel leasingu, jimiž může být i výrobce, uživateli jasným a srozumitelným způsobem alespoň tyto informace:
 - a) typ, formát a odhadovaný objem dat z výrobků, které je připojený výrobek schopen vytvořit;
 - b) zda je připojený výrobek schopen vytvářet data nepřetržitě a v reálném čase;
 - c) zda je připojený výrobek schopen ukládat data do zařízení nebo na vzdálený server, včetně zamýšlené doby uchovávání tam, kde to připadá v úvahu;

- d) způsob, jakým může uživatel k datům přistupovat, vyhledávat je nebo případně vymazat, včetně technických prostředků k provedení těchto operací, jakož i podmínky jejich užívání a kvality služeb.

3. Před uzavřením smlouvy o poskytování souvisejících služeb poskytne poskytovatel těchto souvisejících služeb uživateli jasným a srozumitelným způsobem alespoň tyto informace:

- a) povaha, odhadovaný objem a četnost shromažďování dat z výrobků, které má potenciální držitel dat získat, a případně podmínky, za nichž může uživatel k těmto datům získat přístup nebo je vyhledat, včetně opatření, která potenciální držitel dat přijal v oblasti uchovávání a ukládání dat, a doby uchovávání dat;
- b) povaha a odhadovaný objem dat související služby, která mají být vytvořena, jakož i podmínky, za nichž může uživatel k těmto datům získat přístup nebo je vyhledat, včetně opatření, která potenciální držitel dat přijal v oblasti uchovávání a ukládání dat, a doby uchovávání dat;
- c) zda potenciální držitel dat očekává, že bude sám používat snadno dostupná data, a účely, pro které mají být tato data použita, a zda má v úmyslu umožnit jedné nebo více třetím stranám používání dat pro účely dohodnuté s uživatelem;
- d) totožnost potenciálního držitele dat, jako je jeho obchodní název a zeměpisná adresa, na níž je usazen, a tam, kde to připadá v úvahu, dalších stran zpracovávajících data;
- e) komunikační prostředky, které umožňují rychle kontaktovat potenciálního držitele dat a efektivně s ním komunikovat;

- f) jak si může uživatel vyžádat sdílení dat s třetí stranou, a případně sdílení dat ukončit;
- g) právo uživatele podat u příslušného orgánu určeného podle článku 37 stížnost na porušení ustanovení této kapitoly;
- h) zda je potenciální držitel dat vlastníkem obchodního tajemství obsaženého v datech, která jsou dostupná z připojeného výrobku nebo jež budou vytvořena při poskytování související služby, a pokud je potenciální držitel dat osobou odlišnou od vlastníka obchodního tajemství, totožnost vlastníka obchodního tajemství;
- i) doba trvání smlouvy mezi uživatelem a potenciálním držitelem dat a podmínky pro ukončení této smlouvy.

Článek 4

Práva a povinnosti uživatelů a držitelů dat týkající se přístupu k datům z výrobků a datům ze související služby, jejich používání a zpřístupňování

1. Pokud uživatel nemá přímý přístup k datům z připojeného výrobku nebo k datům ze související služby, zpřístupní držitelé dat bez zbytečného odkladu snadno dostupná data, včetně relevantních metadat nezbytných pro interpretaci a využívání těchto dat, uživateli, a to ve stejné kvalitě, jaká je dostupná držiteli dat, snadným a bezpečným způsobem, bezplatně a v komplexním, strukturovaném, běžně používaném a strojově čitelném formátu, a, je-li to relevantní a technicky proveditelné, nepřetržitě a v reálném čase. Učiní tak na základě prosté žádosti elektronickými prostředky, je-li to technicky proveditelné.

2. Uživatelé a držitelé dat mohou smluvně omezit nebo zakázat přístup k datům, jejich využívání nebo další sdílení, pokud by takové zpracování mohlo narušit bezpečnostní požadavky daného připojeného výrobku stanovené unijním nebo vnitrostátním právem, což by mělo za následek závažný nepříznivý dopad na zdraví, bezpečnost nebo ochranu fyzických osob. Odvětvové orgány mohou v této souvislosti poskytnout technické odborné znalosti. Pokud držitel dat odmítne sdílet data podle tohoto článku, oznámí to příslušnému orgánu určenému podle článku 37.
3. Aniž je dotčeno právo uživatele domáhat se v jakékoli fázi nápravy u soudu členského státu, smí uživatel v souvislosti s jakýmkoli sporem s držitelem dat týkajícím se smluvních omezení nebo zákazů uvedených v odstavci 2:
 - a) podat v souladu s čl. 37 odst. 5 písm. b) stížnost příslušnému orgánu; nebo
 - b) se s držitelem dat dohodnout, že věc postoupí subjektu pro řešení sporů v souladu s čl. 10 odst. 1.
4. Držitelé dat nesmí nepřiměřeně ztěžovat volbu nebo výkon práv uživatele podle tohoto článku, a to ani tím, že by uživateli nabízeli volby jiným než neutrálním způsobem nebo jakkoli narušovali či oslabovali jeho autonomní postavení, rozhodování nebo volbu prostřednictvím struktury, designu, funkce nebo způsobu fungování uživatelského digitálního rozhraní či jeho části.

5. S cílem ověřit, zda lze fyzickou nebo právnickou osobu považovat za uživatele pro účely odstavce 1, nesmí držitel dat od uvedené osoby vyžadovat, aby poskytla jakékoli informace nad rámec toho, co je nezbytné. Držitel dat nesmí uchovávat žádné informace, zejména protokoly, o přístupu uživatele k požadovaným datům nad rámec toho, co je nezbytné pro řádné vyřízení žádosti uživatele o přístup a pro bezpečnost a údržbu datové infrastruktury.
6. Obchodní tajemství se zachovává a zpřístupní se pouze v případě, že držitel dat a uživatel přijmou před zpřístupněním veškerá nezbytná opatření k zachování jejich důvěrnosti, zejména pokud jde o třetí strany. Držitel dat nebo, pokud se jedná o rozdílné osoby, vlastník obchodního tajemství, určí data, která jsou chráněna jako obchodní tajemství, včetně relevantních metadat, a dohodne s uživatelem přiměřená technická a organizační opatření nezbytná k zachování důvěrnosti sdílených dat, zejména ve vztahu k třetím stranám, jako jsou vzorová smluvní ujednání, dohody o důvěrnosti, přísné přístupové protokoly, technické normy a uplatňování kodexů chování.

7. Pokud neexistuje dohoda o nezbytných opatřeních uvedených v odstavci 6 nebo pokud uživatel dohodnutá opatření neprovede podle odstavce 6 nebo narušuje důvěrnost obchodního tajemství, může držitel dat sdílení dat označených jako obchodní tajemství dočasně odmítnout nebo případně pozastavit. Rozhodnutí držitele dat musí být řádně odůvodněno a uživateli poskytnuto písemně a bez zbytečného odkladu. V takových případech držitel dat příslušnému vnitrostátnímu orgánu určenému podle článku 37 oznámí, že sdílení dat dočasně odmítl nebo pozastavil, a identifikuje opatření, jež nebyla dohodnuta nebo provedena a případně u kterých obchodních tajemství byla narušena důvěrnost.
8. Za výjimečných okolností, pokud držitel dat, který je vlastníkem obchodního tajemství, může prokázat, že je vysoce pravděpodobné, že v důsledku vyzrazení obchodního tajemství utrpí vážnou hospodářskou újmu, a to navzdory technickým a organizačním opatřením přijatým uživatelem podle článku 6 tohoto článku, může tento držitel dat v jednotlivých případech žádost o přístup k dotčeným konkrétním datům odmítnout. Toto prokázání musí být řádně odůvodněno na základě objektivních faktů, zejména vymahatelnosti ochrany obchodního tajemství ve třetích zemích, povahy a míry důvěrnosti vyžádaných dat a jedinečnosti a novosti připojeného výrobku, a musí být písemně poskytnuto uživateli bez zbytečného odkladu. Pokud držitel dat odmítne sdílet data podle tohoto odstavce, oznámí to příslušnému vnitrostátnímu orgánu určenému v souladu s článkem 37.

9. Aniž je dotčeno právo uživatele domáhat se nápravy u soudu členského státu, smí uživatel, který si přeje napadnout rozhodnutí, jímž držitel dat odmítl, dočasně odmítl nebo pozastavil sdílení dat podle odstavců 7 a 8:
- a) podat v souladu s čl. 37 odst. 5 písm. b) stížnost příslušnému orgánu, který bez zbytečného odkladu rozhodne, zda a za jakých podmínek má být sdílení dat zahájeno nebo obnoveno; nebo
 - b) se s držitelem dat dohodnout, že věc postoupí subjektu pro řešení sporů v souladu s čl. 10 odst. 1.
10. Uživatel nesmí použít data získaná na základě žádosti uvedené v odstavci 1 k vývoji připojeného výrobku, který konkuruje připojenému výrobku, z něhož data pocházejí, ani tato data s tímto záměrem sdílet s třetí stranou, a nesmí tato data používat k získávání poznatků o hospodářské situaci, aktivech a výrobních metodách výrobce, nebo případně držitele dat.
11. Uživatel nesmí použít nátlak nebo zneužít nedostatky v technické infrastruktuře držitele dat, jež je určena k ochraně dat, za účelem získání přístupu k datům.
12. Pokud uživatel není subjektem údajů, jehož osobní údaje jsou předmětem žádosti, zpřístupní držitel dat jakékoli osobní údaje vytvořené používáním připojeného výrobku nebo související služby uživateli pouze tehdy, existuje-li platný právní základ pro zpracování podle článku 6 nařízení (EU) 2016/679 a pokud jsou v příslušných případech splněny podmínky článku 9 uvedeného nařízení a čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/58/ES.

13. Držitel dat použije jakékoli snadno dostupné neosobní údaje pouze na základě smlouvy s uživatelem. Držitel dat nesmí použít žádná taková data k získání poznatků o hospodářské situaci, aktivech a výrobních metodách uživatele nebo o používání výrobku nebo související služby uživatelem jiným způsobem, který by mohl narušit obchodní postavení uživatele na trzích, na nichž působí.
14. Držitelé dat nezpřístupní neosobní údaje z výrobků třetím stranám pro jiný komerční nebo nekomerční účel, než je plnění jejich smlouvy s uživatelem. V příslušných případech držitelé dat smluvně zavážou třetí strany, aby dále nesdílely data, která od nich obdržely.

Článek 5

Právo uživatele sdílet data se třetími stranami

1. Na žádost uživatele nebo strany jednající jménem uživatele zpřístupní držitel dat bez zbytečného odkladu snadno dostupná data, včetně relevantních metadat nezbytných pro interpretaci a využívání těchto dat, třetí straně, a to ve stejné kvalitě, jaká je dostupná držiteli dat, snadným a bezpečným způsobem, bezplatně pro uživatele, v komplexním, strukturovaném, běžně používaném a strojově čitelném formátu, a je-li to relevantní a technicky proveditelné, nepřetržitě a v reálném čase. Držitel zpřístupní data třetí straně v souladu s články 8 a 9.

2. Odstavec 1 se nepoužije na snadno dostupná data v souvislosti s testováním nových připojených výrobků, látek nebo postupů, které dosud nebyly uvedeny na trh, pokud není jejich použití třetí stranou smluvně povoleno.
3. Žádný podnik označený jako strážce přístupu podle článku 3 nařízení (EU) 2022/1925 není způsobilou třetí stranou podle tohoto článku, a nesmí proto:
 - a) požadovat po uživateli nebo jej komerčně motivovat jakýmkoli způsobem, včetně poskytnutí peněžní nebo jakékoli jiné kompenzace, aby zpřístupnil některé z jeho služeb data, která získal na základě žádosti podle čl. 4 odst. 1;
 - b) požadovat po uživateli nebo jej komerčně motivovat k tomu, aby podal držiteli dat žádost o zpřístupnění dat některé z jeho služeb podle odstavce 1 tohoto článku;
 - c) přijímat od uživatele data, která uživatel získal na základě žádosti podle čl. 4 odst. 1.
4. Za účelem ověření, zda lze fyzickou nebo právnickou osobu považovat za uživatele nebo třetí stranu pro účely odstavce 1 se od uživatele nebo třetí strany nesmí vyžadovat, aby poskytli jakékoli informace nad rámec toho, co je nezbytné. Držitelé dat neuchovávají žádné informace o přístupu třetí strany k požadovaným datům nad rámec toho, co je nezbytné pro řádné vyřízení žádosti třetí strany o přístup a pro bezpečnost a údržbu datové infrastruktury.

5. Třetí strana nesmí použít nátlak nebo zneužít nedostatky v technické infrastruktuře držitele dat určené k ochraně dat za účelem získání přístupu k datům.
6. Držitel dat nesmí použít žádná snadno dostupná data k získání poznatků o hospodářské situaci třetí strany nebo o jejích aktivech, výrobních metodách nebo používání výrobku nebo související služby třetí stranou jiným způsobem, který by mohl narušit obchodní postavení třetí strany na trzích, na nichž působí, ledaže k takovému použití třetí strana udělila povolení a je z technického hlediska schopna toto povolení kdykoli snadno odejmout.
7. Pokud uživatel není subjektem údajů, jehož osobní údaje jsou předmětem žádosti, zpřístupní držitel dat jakékoli osobní údaje vytvořené používáním připojeného výrobku nebo související služby, třetím osobám pouze tehdy, existuje-li platný právní základ pro zpracování podle článku 6 nařízení (EU) 2016/679 a pokud jsou v příslušných případech splněny podmínky článku 9 uvedeného nařízení a čl. 5 odst. 3 směrnice 2002/58/ES.
8. Pokud se držitel dat a třetí strana nedohodnou na opatřeních pro předávání dat, tato skutečnost nenarušuje, nebrání ani nezasahuje do výkonu práv subjektu údajů podle nařízení (EU) 2016/679, a zejména práva na přenositelnost údajů podle článku 20 uvedeného nařízení.

9. Obchodní tajemství se zachovává a zpřístupní se třetím stranám pouze v rozsahu nezbytně nutném ke splnění účelu dohodnutého mezi uživatelem a třetí stranou. Držitel dat, nebo pokud se jedná o rozdílné osoby, vlastník obchodního tajemství, určí data, která jsou chráněna jako obchodní tajemství, včetně relevantních metadat, a dohodne se třetí stranou veškerá přiměřená technická a organizační opatření nezbytná k zachování důvěrnosti sdílených dat, jako jsou vzorová smluvní ujednání, dohody o důvěrnosti, přísné přístupové protokoly, technické normy a uplatňování kodexů chování.
10. Pokud neexistuje dohoda o nezbytných opatřeních uvedených v odstavci 9 tohoto článku, nebo pokud třetí strana dohodnutá opatření podle odstavce 9 tohoto článku neprovede nebo narušuje důvěrnost obchodního tajemství, může držitel dat sdílení dat označených jako obchodní tajemství dočasně odmítnout nebo případně pozastavit. Rozhodnutí držitele dat musí být řádně odůvodněno a poskytnuto písemně třetí straně bez zbytečného odkladu. V takových případech držitel dat příslušnému orgánu určenému podle článku 37 oznámí, že sdílení dat dočasně odmítl nebo pozastavil, a identifikuje opatření, jež nebyla dohodnuta nebo provedena, a případně u kterých obchodních tajemství byla narušena jejich důvěrnost.

11. Za výjimečných okolností, pokud držitel dat, který je vlastníkem obchodního tajemství, může prokázat, že je vysoce pravděpodobné, že v důsledku vyzrazení obchodního tajemství utrpí vážnou hospodářskou újmu, a to navzdory technickým a organizačním opatřením přijatým třetí stranou podle odstavce 9 tohoto článku, může tento držitel dat v jednotlivých případech žádost o přístup k dotčeným konkrétním datům odmítnout. Toto prokázání musí být řádně odůvodněno na základě objektivních faktů, zejména vymahatelnosti ochrany obchodního tajemství ve třetích zemích, povahy a míry důvěrnosti vyžádaných dat a jedinečnosti a novosti připojeného výrobku, a musí být poskytnuto písemně třetí straně bez zbytečného odkladu. Pokud držitel dat odmítne sdílet data podle tohoto odstavce, oznámí to příslušnému orgánu určenému podle článku 37.
12. Aniž je dotčeno právo třetí strany domáhat se nápravy u soudu členského státu, smí třetí strana, která si přeje napadnout rozhodnutí, jímž držitel dat dočasně odmítl nebo pozastavil sdílení dat podle odstavců 10 a 11:
- a) podat v souladu s čl. 37 odst. 5 písm. b) stížnost příslušnému orgánu, který bez zbytečného odkladu rozhodne, zda a za jakých podmínek má být sdílení dat zahájeno nebo obnoveno; nebo
 - b) se s držitelem dat dohodnout, že věc postoupí subjektu pro řešení sporů v souladu s čl. 10 odst. 1.
13. Právem uvedeným v odstavci 1 nesmějí být nepříznivě dotčena práva subjektů údajů podle použitelných unijních a vnitrostátních právních předpisů o ochraně údajů.

Článek 6

Povinnosti třetích stran přijímajících data na žádost uživatele

1. Třetí strana zpracovává data, která jí byla zpřístupněna podle článku 5, pouze pro účely a za podmínek dohodnutých s uživatelem v souladu s unijními a vnitrostátními právními předpisy o ochraně osobních údajů, včetně ochrany práv subjektu údajů, pokud jde o osobní údaje. Třetí strana vymaže data, jakmile již nejsou pro smluvně dohodnutý účel nezbytná, ledaže je s uživatelem ohledně neosobních údajů dohodnuto jinak.
2. Třetí strana nesmí:
 - a) nepřiměřeně ztěžovat volby uživatele nebo výkon práv podle článku 5 a tohoto článku uživatelem, včetně toho, že by uživateli nabízela volbu jiným než neutrálním způsobem, nebo na uživatele vyvíjela nátlak, klamala ho či s ním manipulovala, a to ani prostřednictvím uživatelského digitálního rozhraní nebo jeho části;
 - b) bez ohledu na čl. 22 odst. 2 písm. a) a c) nařízení (EU) 2016/679 používat získaná data k profilování, není-li to nezbytné k poskytnutí služby požadované uživatelem;

- c) zpřístupňovat data, která obdrží, jiné třetí straně, ledaže jsou data zpřístupněna na základě smlouvy s uživatelem, a za předpokladu, že jiná třetí strana přijme veškerá nezbytná opatření dohodnutá mezi držitelem dat a třetí stranou k zachování důvěrnosti obchodního tajemství;
- d) zpřístupňovat data, která obdrží, podniku označenému jako strážce přístupu podle článku 3 nařízení (EU) 2022/1925;
- e) využívat data, která obdrží, k vývoji výrobku, který konkuruje připojenému výrobku, z něhož zpřístupněná data pocházejí, nebo je za tímto účelem sdílet s jinou třetí stranou; třetí strany rovněž nesmějí používat žádné neosobní údaje z výrobků nebo ze souvisejících služeb, které jim byly zpřístupněny, k získání poznatků o hospodářské situaci, aktivech a výrobních metodách držitele dat nebo o jejich používání držitelem dat;
- f) používat data, která obdrží, způsobem, který má nepříznivý dopad na bezpečnost připojeného výrobku nebo související službu;
- g) nepřihlídnout ke zvláštním opatřením dohodnutým s držitelem dat nebo vlastníkem obchodního tajemství podle čl. 5 odst. 9 a narušit důvěrnost obchodního tajemství;
- h) bránit uživateli, jenž je spotřebitelem, a to i na základě smlouvy, v tom, aby data, která obdrží, zpřístupnil jiným stranám.

Článek 7

Rozsah povinností sdílení dat mezi podniky a spotřebiteli a mezi podniky navzájem

1. Povinnosti této kapitoly se nevztahují na data vytvořená používáním připojených výrobků, jež vyrobily nebo navrhly mikropodniky nebo malé podniky, nebo používáním souvisejících služeb poskytovaných takovými podniky, pokud tento podnik nemá partnerský podnik nebo propojený podnik ve smyslu článku 3 přílohy doporučení 2003/361/ES, který nelze považovat za mikropodnik nebo malý podnik, a v případě, kdy mikropodnik nebo malý podnik není subdodavatelsky pověřen výrobou nebo návrhem připojeného výrobku nebo poskytováním související služby.

Totéž platí pro data vytvořená používáním připojených výrobků, jež podnik, který lze považovat za střední podnik ve smyslu článku 2 přílohy doporučení 2003/361/ES, vyrobil, nebo souvisejících služeb, jež tento podnik poskytl, po dobu kratší než jeden rok, nebo pro připojené výrobky po dobu jednoho roku od data, kdy byly středním podnikem uvedeny na trh.

2. Žádné smluvní ujednání, které v neprospěch uživatele vylučuje uplatnění práv uživatele podle této kapitoly, odchyluje se od nich nebo mění jejich účinek, není pro uživatele závazné.

Kapitola III

Povinnosti držitelů dat, kteří mají povinnost zpřístupnit data podle práva Unie

Článek 8

Podmínky, za nichž držitelé dat zpřístupňují data příjemcům dat

1. Pokud je ve vztazích mezi podniky držitel dat povinen zpřístupnit data příjemci dat podle článku 5 nebo podle jiných použitelných právních předpisů Unie nebo vnitrostátních právních předpisů přijatých v souladu s právními předpisy Unie, dohodne se s příjemcem dat na podmínkách zpřístupnění dat a učiní tak za spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek a transparentním způsobem v souladu touto kapitolou a kapitolou IV.
2. Smluvní ujednání týkající se přístupu k datům a jejich využívání nebo odpovědnosti a prostředků nápravy v případě porušení nebo zániku povinností souvisejících s daty není závazné, pokud představuje nepřiměřené smluvní ujednání ve smyslu článku 13 nebo pokud takové ujednání v neprospěch uživatele vylučuje uplatňování práv uživatele podle kapitoly II, odchyluje se od nich nebo mění jejich účinky.

3. Držitel dat nesmí při stanovení podmínek zpřístupňování dat diskriminovat mezi srovnatelnými kategoriemi příjemců dat, včetně partnerských podniků nebo propojených podniků držitele dat. Pokud se příjemce dat domnívá, že podmínky, za nichž mu byla data zpřístupněna, jsou diskriminační, poskytne držitel dat příjemci dat na jeho odůvodněnou žádost bez zbytečného prodlení informace prokazující, že k diskriminaci nedošlo.
4. Držitel dat data příjemci dat nezpřístupní, a to ani exkluzivně, ledaže o to uživatel požádá podle kapitoly II.
5. Držitelé dat a příjemci dat nejsou povinni poskytovat žádné informace nad rámec toho, co je nezbytné k ověření dodržování smluvních ujednání dohodnutých pro zpřístupnění dat nebo jejich povinností podle tohoto nařízení nebo jiných použitelných právních předpisů Unie nebo vnitrostátních právních předpisů přijatých v souladu s právem Unie.
6. Nestanoví-li právo Unie, včetně čl. 4 odst. 6 a čl. 5 odst. 9 tohoto nařízení, nebo vnitrostátní právní předpisy přijaté v souladu s právem Unie jinak, povinnost zpřístupnit data příjemci dat neukládá povinnost zveřejnit obchodní tajemství.

Článek 9

Kompenzace za zpřístupnění dat

1. Jakákoli kompenzace za zpřístupnění dat ve vztazích mezi podniky dohodnutá mezi držitelem dat a příjemcem dat musí být nediskriminační a přiměřená a může zahrnovat marži.

2. Držitel dat a příjemce dat v rámci dohody o kompenzaci zohlední zejména:
 - a) náklady vzniklé v souvislosti se zpřístupněním dat, zejména včetně nákladů nezbytných na formátování dat, jejich šíření elektronickými prostředky a jejich uchovávání;
 - b) případné investice do shromažďování a vytváření dat, s přihlédnutím k tomu, zda k získání, vytvoření nebo shromáždění dotčených dat přispěly jiné strany.
3. Kompenzace uvedená v odstavci 1 může rovněž záviset na objemu, formátu a povaze dat.
4. Je-li příjemcem dat malý nebo střední podnik nebo nezisková výzkumná organizace, a pokud tento příjemce dat nemá partnerské podniky nebo propojené podniky, které nelze považovat za malé nebo střední podniky, nesmí dohodnutá kompenzace přesáhnout náklady uvedené v odst. 2 písm. a).
5. Komise přijme pokyny pro výpočet přiměřené kompenzace, přičemž zohlední doporučení Evropského sboru pro datové inovace uvedeného v článku 42.
6. Tento článek nebrání tomu, aby jiné právo Unie nebo vnitrostátní právní předpisy přijaté v souladu s právními předpisy Unie kompenzaci za zpřístupnění dat vyloučily nebo stanovily nižší kompenzaci.

7. Držitel dat poskytne příjemci dat dostatečně podrobné informace, které stanoví základ pro výpočet kompenzace, aby příjemce dat mohl posoudit, zda jsou splněny požadavky stanovené v odstavcích 1 až 4.

Článek 10

Řešení sporů

1. Uživatelé, držitelé dat a příjemci dat mají přístup k subjektům pro řešení sporů certifikovaným v souladu s odstavcem 5 tohoto článku za účelem řešení sporů podle čl. 4 odst. 3 a 9 a čl. 5 odst. 12 jakož i sporů týkajících se přiměřených a nediskriminačních podmínek a transparentního způsobu zpřístupňování dat v souladu s touto kapitolou a kapitolou IV.
2. Subjekty pro řešení sporů dotčené strany informují o poplatcích nebo mechanismech používaných ke stanovení poplatků předtím, než tyto strany požádají o rozhodnutí.
3. V případě sporů předložených subjektům pro řešení sporů podle čl. 4 odst. 3 a 9 a čl. 5 odst. 12, pokud subjekt pro řešení sporů rozhodne spor ve prospěch uživatele nebo příjemce dat, hradí držitel dat veškeré poplatky účtované subjektem pro řešení sporů a uhradí uživateli nebo příjemci dat veškeré další přiměřené výdaje, které jim v souvislosti s řešením sporu vznikly. Pokud subjekt pro řešení sporů rozhodne spor ve prospěch držitele dat, uživatel nebo příjemce dat není povinen hradit žádné poplatky nebo jiné výdaje, které držitel dat zaplatil nebo má zaplatit v souvislosti s řešením sporu, ledaže subjekt pro řešení sporů shledá, že uživatel nebo příjemce dat zjevně nejednal v dobré víře.

4. Zákazníci a poskytovatelé služeb zpracování dat mají přístup k subjektům pro řešení sporů certifikovaným v souladu s odstavcem 5 tohoto článku za účelem urovnávání sporů týkajících se porušení práv zákazníků a povinností poskytovatelů služeb zpracování dat v souladu s články 23 až 31.
5. Členský stát, v němž je subjekt pro řešení sporů usazen, tento subjekt na jeho žádost certifikuje, pokud tento subjekt prokáže, že splňuje všechny tyto podmínky:
 - a) je nestranný a nezávislý a při vydávání rozhodnutí se řídí jasným, nediskriminačním a spravedlivým jednacím řádem;
 - b) má potřebné odborné znalosti, zejména pokud jde o stanovení spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek, včetně kompenzace za zpřístupňování dat a transparentní způsob tohoto zpřístupňování, jež subjektu umožní tyto podmínky účinně stanovit;
 - c) je snadno přístupný prostřednictvím elektronických komunikačních technologií;
 - d) je schopen přijímat rozhodnutí rychle, účinně a nákladově efektivně alespoň v jednom z úředních jazyků Unie.
6. Členské státy oznámí Komisi subjekty pro řešení sporů certifikované v souladu s odstavcem 5. Komise zveřejní seznam těchto subjektů na zvláštních internetových stránkách a průběžně jej aktualizuje.

7. Subjekty pro řešení sporů se odmítnou zabývat žádostí o vyřešení sporu, který již byl předložen jinému subjektu pro řešení sporů nebo soudu členského státu.
8. Subjekty pro řešení sporů poskytnou stranám možnost, aby v přiměřené lhůtě vyjádřily svá stanoviska k záležitostem, které jim tyto strany předložily. V této souvislosti poskytnou subjekty pro řešení sporů každé ze stran podání druhé strany sporu a veškerá prohlášení odborníků. Stranám musí být dána možnost vyjádřit se k těmto podáním a prohlášením.
9. Subjekty pro řešení sporů vydají rozhodnutí ve věcech, které jim byly předloženy, do 90 dnů od podání žádosti podle odstavců 1 a 4. Toto rozhodnutí musí být vyhotoveno písemně nebo na trvalém nosiči a musí být opatřeno odůvodněním.
10. Subjekty pro řešení sporů vypracovávají a zveřejňují výroční zprávy o činnosti. Tyto výroční zprávy zahrnují zejména následující obecné informace:
 - a) agregace výsledků sporů;
 - b) průměrná doba na vyřešení sporů;
 - c) nejběžnější důvody sporů mezi stranami.

11. V zájmu usnadnění výměny informací a osvědčených postupů se může subjekt pro řešení sporů rozhodnout, že ve zprávě podle odstavce 10 uvede doporučení, jak se vyhnout problémům nebo jak je vyřešit.
12. Rozhodnutí subjektu pro řešení sporů je pro strany závazné pouze tehdy, pokud strany před zahájením řízení o řešení sporu výslovně souhlasily s jeho závaznou povahou.
13. Tímto článkem není dotčeno právo stran domáhat se účinné právní ochrany před soudem členského státu.

Článek 11

Technická ochranná opatření v případě neoprávněného použití nebo zpřístupnění dat

1. Držitel dat může uplatnit vhodná technická ochranná opatření, včetně inteligentních smluv a šifrování, aby zabránil neoprávněnému přístupu k datům, včetně metadat, a zajistil soulad s články 4, 5, 6, 8 a 9, jakož i s dohodnutými smluvními ujednáními pro zpřístupňování dat. Tato technická ochranná opatření nesmí diskriminovat mezi příjemci dat nebo omezovat právo uživatele na získání kopie dat, vyhledání dat, použití dat nebo přístup k nim nebo na poskytnutí dat třetím stranám podle článku 5 nebo jakékoli právo třetí strany podle unijního práva nebo vnitrostátních právních předpisů přijatých v souladu s právem Unie. Uživatelé a třetí strany nesmí tato technická ochranná opatření měnit ani odstraňovat, ledaže s tím držitel dat souhlasil.

2. V situacích uvedených v odstavci 3 třetí strana nebo příjemce dat bez zbytečného odkladu vyhoví žádostem držitele dat a případně vlastníka obchodního tajemství, nebo uživatele, pokud nejsou toutéž osobou, aby:
- a) vymazali data zpřístupněná držitelem dat a veškeré jejich kopie;
 - b) ukončili výrobu, nabízení nebo uvádění na trh či používání zboží, odvozených dat nebo služeb vytvořených na základě znalostí získaných prostřednictvím těchto dat nebo dovoz, vývoz nebo skladování zboží porušujícího právo pro tyto účely a zničili jakékoli zboží porušující právo, pokud existuje vážné riziko, že protiprávní použití těchto dat způsobí držiteli dat, vlastníkově obchodního tajemství nebo uživateli významnou újmu, nebo pokud by takové opatření nebylo nepřiměřené s ohledem na zájmy držitele dat, vlastníka obchodního tajemství nebo uživatele;
 - c) informovali uživatele o neoprávněném použití nebo zpřístupnění dat a o opatřeních přijatých k ukončení neoprávněného používání nebo zpřístupnění dat;
 - d) odškodnili stranu, která byla poškozena zneužitím nebo zpřístupněním těchto neoprávněně získaných nebo použitých dat.
3. Odstavec 2 se použije, pokud třetí strana nebo příjemce dat:
- a) pro účely získání dat poskytli držiteli dat nepravdivé informace, použili klamavé prostředky či nátlak nebo zneužili mezery v technické infrastruktuře držitele dat určené k ochraně dat,

- b) použili zpřístupněná data k neoprávněným účelům, včetně vývoje konkurenčního připojeného produktu ve smyslu čl. 6 odst. 2 písm. e),
 - c) neoprávněně zpřístupnili data jiné straně,
 - d) nezachovali technická a organizační opatření dohodnutá podle čl. 5 odst. 9, nebo
 - e) změnili nebo odstranili technická ochranná opatření uplatňovaná držitelem dat podle odstavce 1 tohoto článku bez souhlasu držitele dat.
4. Odstavec 2 se použije rovněž, pokud uživatel změní nebo odstraní technická ochranná opatření uplatňovaná držitelem dat nebo nezachová technická a organizační opatření přijatá uživatelem po dohodě s držitelem dat nebo, pokud jsou rozdílnými osobami, vlastníkem obchodního tajemství, za účelem ochrany obchodního tajemství, nebo se uvedený odstavec použije i na jakoukoli jinou stranu, která obdržela data od uživatele v rozporu s tímto nařízením.
5. Pokud příjemce dat poruší čl. 6 odst. 2 písm. a) nebo b), mají uživatelé stejná práva jako držitelé dat podle odstavce 2 tohoto článku.

Článek 12

Rozsah povinností držitelů dat, kteří mají podle práva Unie povinnost zpřístupnit data

1. Tato kapitola se použije, pokud je držitel dat ve vztazích mezi podniky podle článku 5 nebo podle použitelného unijního práva či vnitrostátních právních předpisů přijatých v souladu s právem Unie povinen zpřístupnit data příjemci dat.

2. Smluvní ujednání obsažené v dohodě o sdílení dat, která v neprospěch jedné strany nebo případně v neprospěch uživatele vylučuje použití této kapitoly, odchyluje se od ní nebo mění její účinek, není pro tuto stranu závazné.

Kapitola IV

Nepřiměřená smluvní ujednání týkající se přístupu k datům a jejich využívání mezi podniky

Článek 13

Nepřiměřená smluvní ujednání jednostranně uložená jinému podniku

1. Smluvní ujednání týkající se přístupu k datům a jejich využívání nebo odpovědnosti a prostředků nápravy v případě porušení nebo zániku povinností souvisejících s daty, kterou určitý podnik jednostranně uložil jinému podniku, není pro posledně uvedený podnik závazné, pokud je nepřiměřené.
2. Smluvní ujednání, které odráží závazná ustanovení práva Unie, nebo ustanovení práva Unie, která by se použila, pokud by smluvní ujednání danou záležitost neupravovalo, se nepovažuje za nepřiměřené.
3. Smluvní ujednání je nepřiměřené, pokud je takové povahy, že se jeho použití v rozporu se zásadami dobré víry a poctivého jednání podstatně odchyluje od poctivých obchodních zvyklostí v oblasti přístupu k datům a jejich využívání.

4. Smluvní ujednání je pro účely odstavce 3 nepřiměřené, zejména pokud má za cíl nebo účinek:
- a) vyloučit nebo omezit odpovědnost strany, která jednostranně uložila smluvní ujednání, za úmyslné jednání nebo hrubou nedbalost;
 - b) vyloučit prostředky nápravy, které má k dispozici strana, jíž bylo smluvní ujednání jednostranně uloženo, v případě neplnění smluvních závazků nebo odpovědnosti strany, která tuto podmínku jednostranně uložila v případě porušení těchto závazků;
 - c) poskytnout smluvní straně, která smluvní ujednání jednostranně uložila, výlučné právo určit, zda jsou poskytnutá data v souladu se smlouvou, nebo vykládat některé ze smluvních ujednání.
5. Smluvní ujednání se pro účely odstavce 3 považuje za nepřiměřené, má-li za cíl nebo účinek:
- a) neúměrně omezovat prostředky nápravy v případě neplnění smluvních závazků nebo odpovědnost v případě porušení těchto povinností nebo rozšířit odpovědnost podniku, jemuž bylo toto smluvní ujednání jednostranně uloženo;

- b) umožnit straně, která toto smluvní ujednání jednostranně uložila, přístup k datům druhé smluvní strany a jejich využívání způsobem, který významně poškozuje oprávněné zájmy druhé smluvní strany, zejména pokud tato data obsahují citlivé obchodní údaje nebo jsou chráněna obchodním tajemstvím nebo právy duševního vlastnictví;
- c) bránit straně, které bylo smluvní ujednání jednostranně uloženo, používat data, která tato strana poskytla nebo vytvořila během doby platnosti smlouvy, nebo omezit použití takových dat do té míry, že tato strana není oprávněna dotčená data adekvátně používat, získat k nim přístup nebo je kontrolovat či zhodnotit;
- d) bránit straně, které bylo smluvní ujednání jednostranně uloženo, ukončit dohodu v přiměřené lhůtě;
- e) bránit straně, které bylo smluvní ujednání jednostranně uloženo, získat kopii dat, která tato strana poskytla nebo vytvořila během doby platnosti smlouvy nebo v přiměřené lhůtě po jejím ukončení;
- f) umožnit straně, která smluvní ujednání jednostranně uložila, ukončit smlouvu s nepřiměřeně krátkou výpovědní lhůtou s přihlédnutím k přiměřené možnosti druhé smluvní strany přejít na alternativní a srovnatelnou službu a k finanční újmě způsobené takovým ukončením, s výjimkou případů, kdy k tomu existují závažné důvody;

- g) umožnit straně, která smluvní ujednání jednostranně uložila, aby podstatně změnila cenu stanovenou ve smlouvě nebo jakoukoli jinou podstatnou podmínku týkající se povahy, formátu, kvality nebo množství dat, která mají být sdílena, aniž byly ve smlouvě pro případ takové změny uvedeny platný důvod a právo druhé strany smlouvu ukončit.

Prvním pododstavcem písm. g) nejsou dotčena smluvní ujednání, kterými si strana, která toto smluvní ujednání jednostranně uložila, vyhrazuje právo jednostranně změnit smluvní ujednání smlouvy uzavřené na dobu neurčitou, a to za předpokladu, že v uvedené smlouvě je uveden platný důvod této jednostranné změny, že strana, která toto ujednání jednostranně uložila, je povinna oznámit v přiměřené lhůtě druhé smluvní straně jakoukoli takovou zamýšlenou změnu a že druhá smluvní strana může smlouvu v případě takové změny bezplatně ukončit.

- 6. Smluvní ujednání se považuje za jednostranně uložené ve smyslu tohoto článku, pokud bylo uloženo jednou smluvní stranou a druhá smluvní strana nebyla schopna ovlivnit jeho obsah navzdory pokusu o něm vyjednávat. Smluvní strana, která smluvní ujednání uložila, nese důkazní břemeno, pokud jde o prokázání toho, že dané smluvní ujednání nebylo uloženo jednostranně. Smluvní strana, která sporné smluvní ujednání předložila, nemůže tvrdit, že se jedná o nepřiměřené smluvní ujednání.
- 7. Je-li nepřiměřené smluvní ujednání oddělitelné od ostatních smluvních ujednání, jsou tato ostatní smluvní ujednání závazná.

8. Tento článek se nevztahuje na smluvní ujednání vymezující hlavní předmět smlouvy nebo na adekvátnost ceny za data poskytnutá výměnou.
9. Strany smlouvy, na kterou se vztahuje odstavec 1, nesmějí vyloučit použití tohoto článku, odchýlit se od něj nebo měnit jeho účinky.

Kapitola V

Zpřístupňování dat subjektům veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance a subjektům Unie na základě výjimečné potřeby

Článek 14

Povinnost zpřístupnit data na základě výjimečné potřeby

Pokud subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie prokáže výjimečnou potřebu použít určitá data podle článku 15, včetně příslušných metadat nezbytných pro interpretaci a využívání těchto dat, za účelem plnění svých zákonných povinností ve veřejném zájmu, držitelé dat, kteří jsou právníckými osobami jinými než subjekty veřejného sektoru a kteří mají uvedená data v držení, je na základě řádně odůvodněné žádosti zpřístupní.

Článek 15

Výjimečná potřeba použít data

1. Výjimečná potřeba použít určitá data ve smyslu této kapitoly je omezena z hlediska času a rozsahu a má se za to, že existuje, pouze nastane-li některá z následujících situací:
 - a) pokud jsou požadovaná data nezbytná pro reakci na krizovou situaci a subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie nejsou schopny tato data včas a efektivně získat za rovnocenných podmínek alternativními prostředky;
 - b) za okolností, na něž se nevztahuje písmeno a), a pouze pokud jde o neosobní údaje, pokud:
 - i) subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie jedná na základě unijního nebo vnitrostátního práva a identifikoval konkrétní data, jejichž nedostatek mu brání v plnění konkrétního úkolu prováděného ve veřejném zájmu, který je výslovně stanoven zákonem, jako je vypracování oficiálních statistik nebo zmírňování krizové situace nebo zotavení z ní; a

- ii) subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie vyčerpaly všechny ostatní prostředky, které mají k dispozici k získání těchto dat, včetně zakoupení neosobních údajů na trhu nabídkou tržních sazeb nebo využitím stávajících povinností zpřístupnit data, nebo přijetím nových legislativních opatření, která by mohla zaručit včasnou dostupnost dat.

- 2. Ustanovení odst. 1 písm. b) se nevztahuje na mikropodniky a malé podniky.
- 3. Povinnost prokázat, že subjekt veřejného sektoru nebyl schopen získat neosobní údaje jejich zakoupením na trhu, se nevztahuje na případy, kdy konkrétním úkolem prováděným ve veřejném zájmu je vypracování oficiálních statistik a kdy vnitrostátní právní předpisy koupi těchto dat nepovolují.

Článek 16

*Vztah k dalším povinnostem zpřístupňovat data
subjektům veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance a subjektům Unie*

- 1. Touto kapitolou nejsou dotčeny povinnosti stanovené unijním nebo vnitrostátním právem pro účely oznamování, vyhovění žádostem o přístup k informacím nebo prokazování či ověřování dodržování právních povinností.

2. Tato kapitola se nevztahuje na subjekty veřejného sektoru, Komisi, Evropskou centrální banku ani subjekty Unie, které provádějí činnosti související s prevencí, vyšetřováním, odhalováním či stíháním trestných činů nebo správních deliktů nebo výkonem trestních sankcí, ani na celní či daňovou správu. Touto kapitolou nejsou dotčeny použitelné právní předpisy Unie a členských států v oblasti prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo správních deliktů nebo výkonu trestních nebo správních sankcí nebo v oblasti celní či daňové správy.

Článek 17

Žádosti o zpřístupnění dat

1. V případě žádosti o data podle článku 14 subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie:
- a) specifikuje, jaká data jsou vyžadována, včetně příslušných metadat nezbytných pro interpretaci a využívání těchto dat;
 - b) prokáže, že jsou splněny podmínky nezbytné pro existenci výjimečné potřeby podle článku 15, pro jejíž účely se o data žádá;
 - c) vysvětlí účel žádosti, zamýšlené použití požadovaných dat, případně i třetí stranou v souladu s odstavcem 4 tohoto článku, dobu trvání tohoto použití a případně, jak má zpracování osobních údajů řešit danou výjimečnou potřebu;

- d) pokud možno specifikuje, kdy se očekává vymazání dat všemi stranami, které k nim mají přístup;
- e) zdůvodní výběr držitele dat, kterému je žádost adresována;
- f) uvede případné další subjekty veřejného sektoru nebo Komisi, Evropskou centrální banku nebo subjekty Unie a třetí strany, s nimiž mají být požadovaná data sdílena;
- g) pokud jsou požadovány osobní údaje, upřesní veškerá technická a organizační opatření nezbytná a přiměřená k provedení zásad ochrany dat a jejich nezbytných záruk, jako je úroveň agregace nebo pseudonymizace, a zda může držitel dat před zpřístupněním dat provést anonymizaci;
- h) uvede právní ustanovení, které žádajícímu subjektu veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie stanoví konkrétní úkol prováděný ve veřejném zájmu, který je relevantní pro žádost o dotyčná data;
- i) stanoví lhůtu, v níž mají být data zpřístupněna a lhůtu podle čl. 18 odst. 2, v níž může držitel dat žádost odmítnout nebo požádat o její změnu;
- j) vynaloží veškeré úsilí, aby se zabránilo tomu, že by vyhovění žádosti o data vedlo ke vzniku odpovědnosti držitelů dat za porušení unijního nebo vnitrostátního práva.

2. Žádost o data podaná podle odstavce 1 tohoto článku:
- a) musí být vyhotovena písemně a formulována jasným, výstižným a jednoduchým jazykem, který je pro držitele dat srozumitelný;
 - b) musí být konkrétní, pokud jde o požadovaný druh dat, a odpovídat datům, nad nimiž má držitel dat v době žádosti kontrolu;
 - c) musí být přiměřená výjimečné potřebě a řádně odůvodněna, pokud jde o granularitu a objem požadovaných dat a četnost přístupu k požadovaným datům;
 - d) musí respektovat legitimní cíle držitele dat se závazkem zajistit ochranu obchodního tajemství v souladu s čl. 19 odst. 3, jakož i náklady a úsilí potřebné ke zpřístupnění dat;
 - e) musí požadovat neosobní údaje, a pouze pokud se prokáže, že to nepostačuje k reakci na výjimečnou potřebu použít data v souladu s čl. 15 odst. 1 písm. a), požadovat osobní údaje v pseudonymizované podobě a uvádět technická a organizační opatření, která budou přijata na ochranu těchto údajů;
 - f) musí informovat držitele dat o sankcích, které příslušný orgán určený podle článku 37 může uložit podle článku 40 v případě nevyhovění žádosti;

- g) pokud je žádost podána subjektem veřejného sektoru, musí být předána datovému koordinátorovi uvedenému v článku 37 členského státu, v němž je usazen žádající subjekt veřejného sektoru, který žádost bez zbytečného odkladu zveřejní online, ledaže se datový koordinátor domnívá, že by takové zpřístupnění představovalo riziko pro veřejnou bezpečnost.
- h) pokud je žádost podána Komisí, Evropskou centrální bankou nebo subjektem Unie, musí být zpřístupněna on-line bez zbytečného odkladu;
- i) pokud jsou požadovány osobní údaje, musí být bez zbytečného odkladu oznámena dozorovému úřadu odpovědnému za monitorování uplatňování nařízení (EU) 2016/679 v členském státě, v němž je subjekt veřejného sektoru usazen.

Evropská centrální banka a subjekty Unie informují o svých žádostech Komisi.

- 3. Subjekt veřejného sektoru nebo Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie nezpřístupní data získaná podle této kapitoly pro opakované použití ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení (EU) 2022/868 nebo čl. 2 bodu 11 směrnice (EU) 2019/1024. Nařízení (EU) 2022/868 a směrnice (EU) 2019/1024 se nevztahují na data v držení subjektů veřejného sektoru získaná podle této kapitoly.

4. Odstavec 3 tohoto článku nebrání subjektu veřejného sektoru nebo Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie, aby si vyměňovaly data získaná podle této kapitoly s jiným subjektem veřejného sektoru nebo Komisí, Evropskou centrální bankou nebo subjektem Unie za účelem plnění úkolů podle článku 15 uvedených v žádosti v souladu s odst. 1 písm. f) tohoto článku nebo zpřístupnily data třetí straně v případech, kdy na základě veřejně dostupné dohody této třetí straně zadaly technické kontroly nebo jiné funkce. Povinnosti subjektů veřejného sektoru podle článku 19, zejména záruky ohledně zachování důvěrnosti obchodního tajemství, se vztahují i na tyto třetí strany. Pokud subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie předává nebo zpřístupňuje data podle tohoto odstavce, uvědomí o tom bez zbytečného odkladu držitele dat, od něhož byla data získána.
5. Pokud se držitel dat domnívá, že předáním nebo zpřístupněním dat byla porušena jeho práva podle této kapitoly, může podat stížnost u příslušného orgánu členského státu, v němž je držitel dat usazen, určeného podle článku 37.
6. Komise vypracuje vzor pro žádosti podle tohoto článku.

Článek 18
Vyhovění žádostem o data

1. Držitel dat, který obdrží žádost o zpřístupnění dat podle této kapitoly, zpřístupní data žádajícímu subjektu veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie bez zbytečného odkladu, přičemž zohlední nezbytná technická, organizační a právní opatření.
2. Aniž jsou dotčeny zvláštní potřeby týkající se dostupnosti dat vymezené v unijním nebo vnitrostátním právu, může držitel dat žádost o zpřístupnění dat podle této kapitoly bez zbytečného odkladu a v každém případě nejpozději do pěti pracovních dnů od obdržení žádosti o data nezbytná pro reakci na krizovou situaci a bez zbytečného odkladu a v každém případě nejpozději do 30 pracovních dnů od obdržení takové žádosti v jiných případech výjimečné potřeby odmítnout nebo požádat o její změnu, a to z některého z těchto důvodů:
 - a) držitel dat nemá nad požadovanými daty kontrolu;
 - b) podobná žádost za stejným účelem byla již dříve podána jiným subjektem veřejného sektoru nebo Komisí, Evropskou centrální bankou nebo subjektem Unie a držiteli dat nebylo oznámeno vymazání dat podle čl. 19 odst. 1 písm. c);
 - c) žádost nesplňuje podmínky stanovené v čl. 17 odst. 1 a 2.

3. Pokud se držitel dat rozhodne žádost odmítnout nebo požádat o její změnu v souladu s odst. 2 písm. b), uvede totožnost subjektu veřejného sektoru nebo Komise, Evropské centrální banky nebo subjektu Unie, které dříve žádost za stejným účelem podaly.
4. Pokud požadovaná data zahrnují osobní údaje, držitel dat data řádně anonymizuje, ledaže vyhovění žádosti o zpřístupnění dat subjektu veřejného sektoru nebo Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie vyžaduje zpřístupnění osobních údajů. V takovém případě držitel dat data pseudonymizuje.
5. Pokud si subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie přejí napadnout odmítnutí držitele dat poskytnout požadovaná data nebo pokud si držitel dat přeje žádost napadnout a záležitost nelze vyřešit vhodnou změnou žádosti, předloží se záležitost příslušnému orgánu členského státu, v němž je držitel dat usazen, určenému podle článku 37.

Článek 19

Povinnosti subjektů veřejného sektoru, Komise, Evropské centrální banky a subjektů Unie

1. Subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie, které obdržely data na základě žádosti podané podle článku 14:
 - a) nepoužijí data způsobem neslučitelným s účelem, pro který byla vyžádána;

- b) musí mít zavedena technická a organizační opatření, která zachovávají důvěrnost a integritu požadovaných dat a bezpečnost předávání dat, zejména osobních údajů, a zaručují práva a svobody subjektů údajů;
- c) vymažou data, jakmile již nejsou nezbytná pro uvedený účel, a bez zbytečného odkladu informují držitele dat a fyzické osoby nebo organizace, které data obdržely podle čl. 21 odst. 1, o tom, že data byla vymazána, ledaže je archivace dat vyžadována v souladu s právními předpisy Unie nebo vnitrostátními právními předpisy o přístupu veřejnosti k dokumentům v souvislosti s povinnostmi týkajícími se transparentnosti.

2. Subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka, subjekt Unie nebo třetí strana přijímající data podle této kapitoly nesmí:

- a) použít data ani poznatky o hospodářské situaci, aktivech a výrobních nebo provozních metodách držitele dat k vývoji nebo zlepšení připojeného výrobku nebo související služby, které konkurují připojenému výrobku nebo související službě držitele dat;
- b) sdílet data s jinou třetí stranou pro kterýkoli z účelů uvedených v písmenu a).

3. Zpřístupnění obchodních tajemství subjektu veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie se vyžaduje pouze v rozsahu nezbytně nutném pro dosažení účelu žádosti podle článku 15. V takovém případě držitel dat nebo, pokud jsou rozdílnými osobami, vlastníci obchodního tajemství, identifikuje data, která jsou chráněna jako obchodní tajemství, a to i v příslušných metadatech. Daný subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie přijmou před zpřístupněním obchodního tajemství veškerá nezbytná a vhodná technická a organizační opatření k zachování důvěrnosti obchodního tajemství, včetně případného použití vzorových smluvních ujednání, technických norem a uplatňování kodexů chování.
4. Subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie odpovídají za bezpečnost dat, která obdrží.

Článek 20

Kompenzace v případech výjimečné potřeby

1. Držitelé dat jiní než mikropodniky a malé podniky zpřístupní data nezbytná pro reakci na krizovou situaci podle čl. 15 odst. 1 písm. a) bezplatně. Subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie, které data obdržely, poskytnou držiteli dat veřejné uznání, pokud o to držitel požádá.

2. Držitel dat má za zpřístupnění dat v souladu s žádostí podanou podle čl. 15 odst. 1 písm. b) nárok na spravedlivou kompenzaci. Tato kompenzace musí pokrýt technické a organizační náklady vynaložené na vyhovění žádosti, případně včetně nákladů na anonymizaci, pseudonymizaci, agregaci a technickou úpravu, navýšené o přiměřenou marži. Na žádost subjektu veřejného sektoru, Komise, Evropské centrální banky nebo subjektu Unie poskytne držitel dat informace o základu pro výpočet nákladů a přiměřené marže.
3. Odstavec 2 se vztahuje rovněž na případy, kdy mikropodniky a malé podniky vznášejí nárok na kompenzaci za zpřístupnění dat.
4. Držitelé dat nejsou oprávněni požadovat kompenzaci za zpřístupnění dat v souladu s žádostí podanou podle čl. 15 odst. 1 písm. b), pokud je konkrétním úkolem prováděným ve veřejném zájmu vypracování oficiálních statistik a pokud vnitrostátní právní předpisy neumožňují nákup dat. Členské státy oznámí Komisi případy, kdy vnitrostátní právní předpisy nákup dat pro vypracování oficiálních statistik neumožňují.
5. Pokud subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie s výší kompenzace požadované držitelem dat nesouhlasí, mohou podat stížnost příslušnému orgánu členského státu, v němž je držitel dat usazen, určenému podle článku 37.

Článek 21

Sdílení dat získaných v souvislosti s výjimečnou potřebou s výzkumnými organizacemi nebo statistickými orgány

1. Subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie mají právo sdílet data, která obdržely podle této kapitoly:
 - a) s fyzickými osobami nebo organizacemi za účelem provádění vědeckého výzkumu nebo analýz slučitelných s účelem, pro který byla data vyžádána; nebo
 - b) s vnitrostátními statistickými úřady a Eurostatem pro vypracování oficiálních statistik.
2. Fyzické osoby nebo organizace, které obdrží data podle odstavce 1, musí jednat na neziskovém základě nebo v rámci posláním ve veřejném zájmu uznaného unijním nebo vnitrostátním právem. Nezahrnují organizace pod významným vlivem obchodních podniků, který pravděpodobně povede k přednostnímu přístupu k výsledkům výzkumu.
3. Fyzické osoby nebo organizace přijímající data podle odstavce 1 tohoto článku musí splňovat stejné povinnosti, které se vztahují na subjekty veřejného sektoru, Komisi, Evropskou centrální banku nebo subjekty Unie podle čl. 17 odst. 3 a článku 19.

4. Bez ohledu na čl. 19 odst. 1 písm. c) mohou fyzické osoby nebo organizace přijímající data podle odstavce 1 tohoto článku uchovávat obdržená data pro účel, pro který byla vyžádána, po dobu až šesti měsíců od výmazu dat subjekty veřejného sektoru, Komisí, Evropskou centrální bankou a subjekty Unie.
5. Pokud subjekt veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka nebo subjekt Unie hodlají předat nebo zpřístupnit data podle odstavce 1 tohoto článku, oznámí to bez zbytečného odkladu držiteli dat, od něhož data obdržely, přičemž uvedou totožnost a kontaktní údaje organizace nebo fyzické osoby, která data obdržela, účel předání nebo zpřístupnění dat, dobu, po kterou mají být data používána, a přijatá technická ochranná a organizační opatření, včetně případů, kdy se jedná o osobní údaje nebo obchodní tajemství. Pokud držitel dat s předáním nebo zpřístupněním dat nesouhlasí, může podat stížnost u příslušného orgánu členského státu, v němž je držitel dat usazen, určeného podle článku 37.

Článek 22

Vzájemná pomoc a přeshraniční spolupráce

1. Subjekty veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka a subjekty Unie spolupracují a vzájemně si pomáhají konzistentním způsobem při provádění této kapitoly.
2. Žádná data vyměňovaná v souvislosti s pomocí, o kterou bylo požádáno, a která byla poskytnuta podle odstavce 1, nesmí být použita způsobem, který je v rozporu s účelem, k němuž byla vyžádána.

3. Pokud subjekt veřejného sektoru hodlá žádat o data držitele dat usazeného v jiném členském státě, oznámí svůj záměr nejprve příslušnému orgánu tohoto členského státu určenému podle článku 37. Tento požadavek se vztahuje i na žádosti Komise, Evropské centrální banky a subjektů Unie. Žádost posoudí příslušný orgán členského státu, v němž je držitel dat usazen.
4. Po posouzení žádosti s ohledem na požadavky stanovené v článku 17 přijme dotyčný příslušný orgán bez zbytečného odkladu jedno z těchto opatření:
 - a) předá žádost držiteli dat a případně sdělí žádajícímu subjektu veřejného sektoru, Komisi, Evropské centrální bance nebo subjektu Unie, zda je třeba spolupracovat se subjekty veřejného sektoru členského státu, v němž je držitel dat usazen, s cílem snížit administrativní zátěž pro držitele dat při vyhovění žádosti;
 - b) zamítne žádost na základě řádně opodstatněných důvodů v souladu s touto kapitolou;

Tam, kde je to relevantní, před jakýmkoli dalším úkonem, jako je například opětovné podání žádosti, zohlední subjekty veřejného sektoru, Komise, Evropská centrální banka a subjekty Unie, rady a důvody poskytnuté dotyčným příslušným orgánem podle prvního pododstavce.

Kapitola VI

Změna poskytovatele služeb zpracování dat

Článek 23

Odstranění překážek bránících účinné změně poskytovatele

Poskytovatelé služeb zpracování dat přijmou opatření stanovená v člancích 25, 26, 27, 29 a 30, aby zákazníkům umožnili přejít na službu zpracování dat pokrývající službu stejného druhu, kterou poskytuje jiný poskytovatel služeb zpracování dat, nebo na místní infrastrukturu informačních a komunikačních technologií, nebo případně využívat více poskytovatelů služeb zpracování dat současně. Poskytovatelé služeb zpracování dat zejména nevytvářejí a případně odstraní předobchodní, obchodní, technické, smluvní a organizační překážky, které zákazníkům brání v:

- a) ukončení smlouvy o službách zpracování dat po uplynutí maximální výpovědní lhůty a úspěšném dokončení procesu změny poskytovatele v souladu s článkem 25;
- b) uzavírání nových smluv s jiným poskytovatelem služeb zpracování dat týkajících se stejného druhu služby;

- c) přenosu exportovatelných dat zákazníka a digitálních aktiv k jinému poskytovateli služeb zpracování dat nebo na místní infrastrukturu informačních a komunikačních technologií, a to i poté, co využili nabídky bezplatných služeb;
- d) dosažení funkční rovnocennosti při používání nové služby zpracování dat v prostředí informačních a komunikačních technologií jiného poskytovatele služeb zpracování dat pokrývajících službu stejného druhu v souladu s článkem 24;
- e) oddělení služeb zpracování dat uvedených v čl. 30 odst. 1 od jiných služeb zpracování dat poskytovaných poskytovatelem služeb zpracování dat, je-li to technicky proveditelné.

Článek 24

Rozsah technických povinností

Povinnosti poskytovatelů služeb zpracování dat stanovené v článcích 23, 25, 29, 30 a 34 se vztahují pouze na služby, smlouvy nebo obchodní praktiky poskytované zdrojovým poskytovatelem služeb zpracování dat.

Článek 25

Smluvní ujednání týkající se změny poskytovatele

1. Práva zákazníka a povinnosti poskytovatele služeb zpracování dat v souvislosti se změnou poskytovatele těchto služeb nebo případně s přechodem do místní infrastruktury informačních a komunikačních technologií musí být jasně stanoveny v písemné smlouvě. Poskytovatel služeb zpracování dat tuto smlouvu zákazníkovi zpřístupní před podpisem způsobem, který mu umožňuje smlouvu si uložit a reprodukovat.
2. Aniž je dotčena směrnice (EU) 2019/770, musí smlouva podle odstavce 1 tohoto článku obsahovat alespoň:
 - a) ustanovení umožňující zákazníkovi na požádání přejít na jinou službu zpracování dat nabízenou jiným poskytovatelem služeb zpracování dat nebo přenést veškerá exportovatelná data a digitální aktiva do místní infrastruktury informačních a komunikačních technologií, a to bez zbytečného prodlení, avšak nejpozději do konce povinného maximálního přechodného období v délce 30 kalendářních dnů, jež začne po uplynutí maximální výpovědní lhůty uvedené v písmenu d), během něhož je smlouva o poskytování služeb nadále platná a během něhož poskytovatel služeb zpracování dat:
 - i) poskytne zákazníkovi a třetím stranám schváleným zákazníkem přiměřenou pomoc v procesu změny poskytovatele;

- ii) jedná s náležitou péčí s cílem zachovat kontinuitu činnosti a pokračuje v poskytování funkcí nebo služeb podle smlouvy;
 - iii) poskytuje jasné informace o známých rizicích pro kontinuitu poskytování funkcí nebo služeb ze strany původního poskytovatele služeb zpracování dat;
 - iv) zajistí, aby byla v průběhu celého procesu změny poskytovatele zachována vysoká úroveň bezpečnosti, zejména bezpečnost dat během jejich předávání a soustavná bezpečnost dat během doby zachování a zpřístupnění uvedené v písmenu g), v souladu s použitelným unijním nebo vnitrostátním právem;
- b) povinnost poskytovatele služeb zpracování dat podporovat zákaznickou strategii pro odchod relevantní pro smluvně zajištěné služby, a to i poskytováním všech relevantních informací;
- c) ustanovení o tom, že se smlouva považuje za ukončenou a že je toto ukončení zákazníkovi oznámeno, a to v jednom z těchto případů:
- i) v příslušných případech po úspěšném dokončení procesu změny poskytovatele;
 - ii) na konci maximální výpovědní lhůty uvedené v písmenu d) v případě, že si zákazník nepřeje změnit poskytovatele, ale po ukončení služby si přeje vymazat svá exportovatelná data a digitální aktiva;
- d) maximální výpovědní lhůtu pro zahájení procesu změny poskytovatele, která nesmí přesáhnout dva měsíce;

- e) podrobnou specifikaci všech kategorií dat a digitálních aktiv, která lze během procesu změny poskytovatele přenést, včetně přinejmenším všech exportovatelných dat;
- f) vyčerpávající specifikaci kategorií dat specifických pro vnitřní fungování služby zpracování dat poskytovatele, která mají být vyňata z exportovatelných dat podle písmene e) tohoto odstavce, pokud existuje riziko porušení obchodního tajemství poskytovatele; za předpokladu, že tyto výjimky nesmějí bránit procesu změny poskytovatele služeb zpracování dat stanovenému v článku 23 ani jej zdržovat;
- g) minimální období pro zachování a zpřístupnění dat v délce nejméně 30 kalendářních dnů, počínaje uplynutím přechodného období dohodnutého mezi zákazníkem a poskytovatelem služeb zpracování dat v souladu s písmenem a) tohoto odstavce a odstavcem 4;
- h) ustanovení zaručující úplné vymazání všech exportovatelných dat a digitálních aktiv vytvořených přímo zákazníkem nebo přímo souvisejících se zákazníkem po uplynutí lhůty pro zachování a zpřístupnění dat uvedené v písmenu g) nebo po uplynutí jiné dohodnuté lhůty k pozdějšímu datu, než je datum lhůty pro zachování a zpřístupnění dat stanovené v písmenu g), za předpokladu, že byl proces změny poskytovatele úspěšně dokončen;
- i) poplatky za změnu poskytovatele, které mohou poskytovatelé služeb zpracování dat účtovat v souladu s článkem 29.

3. Smlouva podle odstavce 1 musí obsahovat ustanovení o tom, že zákazník může poskytovateli služeb zpracování dat oznámit své rozhodnutí provést po uplynutí maximální výpovědní lhůty uvedené v odst. 2 písm. d) jeden nebo více z těchto kroků:
- a) přejít k jinému poskytovateli služeb zpracování dat, v kterémžto případě zákazník o tomto poskytovateli uvede nezbytné údaje;
 - b) přejít do místní infrastruktury informačních a komunikačních technologií;
 - c) vymazat svá exportovatelná data a digitální aktiva.
4. Pokud je povinné maximální přechodné období stanovené v odst. 2 písm. a) technicky neproveditelné, poskytovatel služeb zpracování dat informuje zákazníka do 14 pracovních dnů od podání žádosti o změnu poskytovatele, přičemž tuto technickou neproveditelnost řádně odůvodní a uvede alternativní přechodné období, které nesmí přesáhnout sedm měsíců. V souladu s odstavcem 1 musí být během případného alternativního přechodného období zajištěna kontinuita služeb.
5. Aniž je dotčen odstavec 4, smlouva podle odstavce 1 musí obsahovat ustanovení, na jejichž základě má zákazník právo přechodné období jednou prodloužit o dobu, kterou považuje za vhodnější pro své účely.

Článek 26

Informační povinnost poskytovatelů služeb zpracování dat

Poskytovatel služeb zpracování dat poskytne zákazníkovi:

- a) informace o dostupných postupech pro změnu poskytovatele služeb zpracování dat a přenos dat, včetně informací o dostupných metodách pro změnu poskytovatele a formátech přenosu a o technických a jiných omezeních, která jsou poskytovateli služeb zpracování dat známa;
- b) odkaz na aktuální online rejstřík vedený poskytovatelem služeb zpracování dat s podrobnostmi o všech datových strukturách a datových formátech, jakož i o příslušných normách a otevřených specifikacích pro interoperabilitu, v nichž jsou k dispozici exportovatelná data uvedená v čl. 25 odst. 2 písm. e).

Článek 27

Povinnost jednat v dobré víře

Všechny zúčastněné strany, včetně cílových poskytovatelů služeb zpracování dat, spolupracují v dobré víře s cílem efektivně dokončit proces změny poskytovatele, umožnit včasný přenos dat a zachovat kontinuitu služby zpracování dat.

Článek 28

Smluvní povinnosti týkající se transparentnosti mezinárodního přístupu a předávání

1. Poskytovatelé služeb zpracování dat zpřístupní na svých internetových stránkách tyto informace, které průběžně aktualizují:
 - a) jurisdikce, které podléhá infrastruktura informačních a komunikačních technologií použitá pro zpracování dat jejich jednotlivých služeb;
 - b) obecný popis technických, organizačních a smluvních opatření, která poskytovatel služeb zpracování dat přijal, aby zabránil mezinárodnímu přístupu orgánů veřejné správy k neosobním údajům uchovávaným v Unii nebo v jejich předávání, pokud by takový přístup či předávání mohly být v rozporu s unijními nebo vnitrostátními právními předpisy příslušného členského státu.
2. Odkazy na internetové stránky uvedené v odstavci 1 se uvedou ve smlouvách týkajících se všech služeb zpracování dat, které poskytovatelé služeb zpracování dat nabízejí.

Článek 29

Postupné rušení poplatků za změnu poskytovatele

1. Ode dne ... [tři roky ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost] nesmějí poskytovatelé služeb zpracování dat zákazníkům účtovat za proces změny poskytovatele žádné poplatky.

2. Ode dne ... [datum vstupu tohoto nařízení v platnost] do dne ... [tři roky ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost] smějí poskytovatelé služeb zpracování dat zákazníkům za proces změny poskytovatele účtovat snížené poplatky.
3. Snížené poplatky za změnu poskytovatele uvedené v odstavci 2 nepřesáhnou náklady vzniklé poskytovateli služeb zpracování dat, které jsou přímo spojené s dotčeným procesem změny poskytovatele.
4. Před uzavřením smlouvy se zákazníkem poskytnou poskytovatelé služeb zpracování dat potenciálnímu zákazníkovi jasné informace o standardních poplatcích za služby a sankcích za předčasné ukončení smlouvy, které mohou být účtovány, jakož i o snížených poplatcích za změnu poskytovatele, které mohou být účtovány v časovém rámci uvedeném v odstavci 2.
5. Je-li to relevantní, poskytovatelé služeb zpracování dat poskytnou zákazníkovi informace o službách zpracování dat, u nichž je změna poskytovatele velmi složitá nebo nákladná, nebo u nichž není možné změnit poskytovatele bez zásadního zásahu do architektury dat, digitálních aktiv nebo služeb.
6. V příslušných případech poskytovatelé služeb zpracování dat informace uvedené v odstavcích 4 a 5 veřejně zpřístupní zákazníkům prostřednictvím části svých internetových stránek, která je k tomu určena, nebo jiným snadno přístupným způsobem.

7. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 45 za účelem doplnění tohoto nařízení zavedením monitorovacího mechanismu, který Komisi umožní sledovat poplatky za změnu poskytovatele, které na trhu účtují poskytovatelé služeb zpracování dat, aby se zajistilo, že zrušení a snížení poplatků za změnu poskytovatele podle odstavců 1 a 2 tohoto článku, bude dosaženo ve lhůtách stanovených v uvedených odstavcích.

Článek 30

Technické aspekty změny poskytovatele

1. Poskytovatelé služeb zpracování dat, které se týkají rozšiřitelných a přizpůsobitelných výpočetních zdrojů omezených na infrastrukturní prvky, jako jsou servery, síť a virtuální zdroje nezbytné pro provoz infrastruktury, které však neposkytují přístup k provozním službám, softwaru a aplikacím, které jsou uloženy, jinak zpracovávány nebo nasazeny na těchto infrastrukturních prvcích, přijmou v souladu s článkem 27 veškerá přiměřená opatření, jež mají k dispozici, s cílem umožnit, aby zákazník po přechodu na službu pokrývající stejný druh služby dosáhl při využívání cílové služby zpracování dat funkční rovnocennosti. Zdrojový poskytovatel služeb zpracování dat tomuto procesu změny poskytovatele napomáhá poskytováním kapacit, vhodných informací, dokumentace, technické podpory a případně nezbytných nástrojů.

2. Poskytovatelé služeb zpracování dat, kteří nejsou uvedeni v odstavci 1, zpřístupní otevřená rozhraní ve stejném rozsahu všem svým zákazníkům a dotčeným cílovým poskytovatelům služeb bezplatně, aby usnadnili proces změny poskytovatele. Tato rozhraní obsahují dostatečné informace o dotčené službě, které umožní vývoj softwaru pro komunikaci s danými službami pro účely přenositelnosti a interoperability dat.
3. U služeb zpracování dat, které nejsou uvedeny v odstavci 1 tohoto článku, poskytovatelé služeb zpracování dat zajistí kompatibilitu se společnými specifikacemi založenými na otevřených specifikacích pro interoperabilitu nebo harmonizovaných normách pro interoperabilitu nejdříve 12 měsíců poté, co byly odkazy na tyto společné specifikace nebo harmonizované normy pro interoperabilitu služeb zpracování dat zveřejněny v centrálním registru norem Unie pro interoperabilitu služeb zpracování dat v návaznosti na zveřejnění příslušných prováděcích aktů v *Úředním věstníku Evropské unie* v souladu s čl. 35 odst. 8.
4. Poskytovatelé služeb zpracování dat, kteří nejsou uvedeni v odstavci 1 tohoto článku, aktualizují online rejstřík uvedený v čl. 26 písm. b) v souladu se svými povinnostmi podle odstavce 3 tohoto článku.

5. V případě přechodu na služby stejného druhu, pro něž nebyly podle čl. 35 odst. 8 v centrálním registru norem Unie pro interoperabilitu služeb zpracování dat zveřejněny společné specifikace nebo harmonizované normy pro interoperabilitu uvedené v odstavci 3 tohoto článku, provede poskytovatel služeb zpracování dat na žádost zákazníka export veškerých exportovatelných dat ve strukturovaném, běžně používaném a strojově čitelném formátu.
6. Poskytovatelé služeb zpracování dat nejsou povinni vyvíjet nové technologie nebo služby či zpřístupňovat nebo předávat zákazníkovi nebo jinému poskytovateli služeb zpracování dat digitální aktiva, jež jsou chráněna právy duševního vlastnictví nebo představují obchodní tajemství, ani ohrozit bezpečnost a integritu služby zákazníka nebo jiného poskytovatele.

Článek 31

Specifický režim pro některé služby zpracování dat

1. Povinnosti stanovené v čl. 23 písm. d), článku 29 a čl. 30 odst. 1 a 3 se nevztahují na služby zpracování dat, u nichž byla většina hlavních funkcí vytvořena na zakázku tak, aby vyhovovala zvláštním potřebám individuálního zákazníka, nebo u nichž byly všechny součásti vyvinuty pro potřeby individuálního zákazníka, a tyto služby zpracování dat nejsou nabízeny v širokém komerčním měřítku prostřednictvím katalogu služeb poskytovatele služeb zpracování dat.

2. Povinnosti stanovené v této kapitole se nevztahují na služby zpracování dat poskytované jako neprodukční verze pro účely testování a hodnocení a to po omezenou dobu.
3. Před uzavřením smlouvy o poskytování služeb zpracování dat uvedených v tomto článku informuje poskytovatel služeb zpracování dat potenciálního zákazníka o povinnostech podle této kapitoly, které se nepoužijí.

Kapitola VII

Protiprávní mezinárodní přístup orgánů veřejné správy k neosobním údajům a jejich předávání

Článek 32

Mezinárodní přístup orgánů veřejné správy a předávání

1. Aniž jsou dotčeny odstavce 2 nebo 3, přijmou poskytovatelé služeb zpracování dat veškerá adekvátní technická, organizační a právní opatření, včetně smluv, aby zabránili přístupu orgánů veřejné správy k neosobním údajům uchovávaným v Unii a jejich předávání na mezinárodní úrovni a úrovni třetích zemí, pokud by takové předávání nebo přístup mohly být v rozporu s unijními nebo vnitrostátními právními předpisy příslušného členského státu.

2. Jakékoli rozhodnutí či rozsudek soudu třetí země a jakékoli rozhodnutí správního orgánu třetí země, jež po poskytovateli služeb zpracování dat požadují předání nebo zpřístupnění neosobních údajů spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení uchovávaných v Unii, jsou jakýmkoli způsobem uznatelné nebo vymahatelné, pouze pokud vycházejí z mezinárodní dohody, například smlouvy o vzájemné právní pomoci, která je v platnosti mezi žádající třetí zemí a Unií, nebo dohody mezi žádající třetí zemí a členským státem.
3. V případě neexistence mezinárodní dohody uvedené v odstavci 2, pokud je poskytovatel služeb zpracování dat adresátem rozhodnutí či rozsudku soudu třetí země nebo rozhodnutí správního orgánu třetí země, které jim ukládá předat neosobní údaje z Unie či umožnit přístup k neosobním údajům uchovávaným v Unii spadajícím do oblasti působnosti tohoto nařízení, a v případě vyhovění takovému rozhodnutí by hrozilo, že by adresát jednal v rozporu s unijními právními předpisy nebo s vnitrostátními právními předpisy příslušného členského státu, pak může dojít k předání takových údajů dotýcnému orgánu třetí země nebo k umožnění přístupu tohoto orgánu k nim pouze pokud:
 - a) systém dotýcné třetí země požaduje stanovení důvodů a proporcionality takového rozhodnutí či rozsudku a požaduje, aby takové rozhodnutí či rozsudek byly specifické povahy, například prokázáním dostatečné vazby na určité podezřelé osoby nebo protiprávní jednání;
 - b) odůvodněná námitka adresáta rozhodnutí podléhá přezkumu příslušného soudu třetí země; a

- c) příslušný soud třetí země, který dané rozhodnutí nebo rozsudek vydal nebo provádí přezkum rozhodnutí správního orgánu, má podle práva této třetí země pravomoc řádně zohlednit příslušné právní zájmy poskytovatele údajů chráněných unijním právem či vnitrostátním právem příslušného členského státu.

Adresát rozhodnutí či rozsudku si může vyžádat stanovisko příslušného vnitrostátního subjektu nebo orgánu příslušného pro mezinárodní spolupráci v právních záležitostech s cílem určit, zda jsou podmínky stanovené v prvním pododstavci splněny, zejména pokud se domnívá, že se rozhodnutí může týkat obchodního tajemství a jiných obchodně citlivých dat, jakož i obsahu chráněného právy duševního vlastnictví, nebo že dané předání může vést k opětovné identifikaci. Příslušný vnitrostátní subjekt nebo orgán může konzultovat Komisi. Pokud se adresát domnívá, že dané rozhodnutí může mít dopad na zájmy Unie nebo jejích členských států v oblasti národní bezpečnosti nebo obrany, vyžádá si stanovisko příslušného vnitrostátního subjektu nebo orgánu s cílem určit, zda se požadovaná data dotýkají zájmů Unie nebo jejích členských států v oblasti národní bezpečnosti nebo obrany. Neobdrží-li adresát odpověď do jednoho měsíce nebo dospěje-li příslušný subjekt nebo orgán ve svém stanovisku k závěru, že podmínky uvedené v prvním pododstavci nejsou splněny, může adresát žádost o předání neosobních údajů nebo přístup k nim z těchto důvodů odmítnout.

Evropský sbor pro datové inovace uvedený v článku 42 předkládá Komisi doporučení a je jí nápomocen při vypracovávání pokynů pro posuzování toho, zda jsou podmínky stanovené v prvním pododstavci tohoto odstavce splněny.

4. Jsou-li podmínky stanovené v odstavci 2 nebo 3 splněny, poskytovatel služeb zpracování dat poskytne v reakci na žádost minimální přípustné množství dat na základě přiměřeného výkladu dané žádosti poskytovatelem nebo příslušným subjektem nebo orgánem uvedeným v odstavci 3 druhém pododstavci.
5. Poskytovatel služeb zpracování dat před vyhověním uvedené žádosti informuje zákazníka o existenci žádosti orgánu třetí země o přístup k jeho datům, s výjimkou případů, kdy je účelem žádosti prosazování práva, a pokud je to nezbytné k zajištění účinnosti prosazování práva.

Kapitola VIII

Interoperabilita

Článek 33

Základní požadavky týkající se interoperability dat, mechanismů a služeb sdílení dat a společných evropských datových prostorů

1. Účastníci v datových prostorech, kteří nabízejí data nebo datové služby jiným účastníkům, musí splňovat následující základní požadavky pro usnadnění interoperability dat, mechanismů a služeb sdílení dat a společných evropských datových prostorů, které jsou účelovými nebo odvětvovými interoperabilními rámci společných norem a postupů pro sdílení nebo společné zpracování dat mimo jiné za účelem vývoje nových produktů a služeb, vědeckého výzkumu nebo iniciativ občanské společnosti:
 - a) obsah datového souboru, omezení použití, licence, metodika sběru dat, kvalita dat a nejistota musí být dostatečně popsány, případně i ve strojově čitelném formátu, aby příjemce mohl data nalézt, získat k nim přístup a využívat je;
 - b) datové struktury, datové formáty, slovníky, klasifikační systémy, taxonomie a seznamy kódů, jsou-li k dispozici, musí být popsány srozumitelnou formou, která je veřejně dostupná;

- c) technické prostředky pro přístup k datům, jako jsou aplikační programovací rozhraní, a podmínky jejich používání a kvalita služeb musí být dostatečně popsány, aby umožnily automatický přístup k datům a přenos dat mezi stranami, a to i nepřetržitě, prostřednictvím hromadného stahování nebo v reálném čase ve strojově čitelném formátu, pokud je to technicky proveditelné a nebrání to správnému fungování připojeného výrobku;
- d) případně musí být poskytnuty prostředky umožňující interoperabilitu nástrojů pro automatizaci realizace dohod o sdílení dat, jako jsou inteligentní smlouvy.

Tyto požadavky mohou mít obecnou povahu nebo se mohou týkat konkrétních odvětví, přičemž se plně zohlední vzájemný vztah s požadavky vyplývajícími z jiných ustanovení unijního nebo vnitrostátního práva.

2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 45 tohoto nařízení za účelem doplnění tohoto nařízení dalším upřesněním základních požadavků stanovených v odstavci 1 tohoto článku ve vztahu k těm požadavkům, které ze své podstaty nemohou přinést zamýšlený účinek, pokud nejsou dále upřesněny v závazných právních aktech Unie, a to i s náležitým ohledem na technologický a tržní vývoj.

Při přijímání aktů v přenesené pravomoci Komise zohlední doporučení Evropského sboru pro datové inovace v souladu s čl. 42 písm. c) bodem iii).

3. Má se za to, že účastníci v datových prostorech, kteří nabízejí data nebo datové služby jiným účastníkům datových prostorů, které splňují harmonizované normy nebo jejich části, odkazy na něž jsou zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie*, splňují základní požadavky stanovené v odstavci 1 v rozsahu, v jakém se uvedené harmonizované nebo jejich části na tyto požadavky vztahují.
4. Komise na základě článku 10 nařízení (EU) č. 1025/2012 požádá jednu nebo více evropských normalizačních organizací o vypracování harmonizovaných norem, které splňují základní požadavky stanovené v odstavci 1 tohoto článku.
5. Komise může prostřednictvím prováděcích aktů přijmout společné specifikace vztahující se na některé nebo všechny základní požadavky stanovené v odstavci 1, pokud jsou splněny tyto podmínky:
 - a) Komise podle čl. 10 odst. 1 nařízení (EU) č. 1025/2012 požádala jednu nebo více evropských normalizačních organizací o vypracování harmonizované normy, která splňuje základní požadavky stanovené v odstavci 1 tohoto článku a:
 - i) tato žádost nebyla přijata,
 - ii) harmonizované normy, které tuto žádost řeší, nejsou dodány ve lhůtě stanovené v souladu s čl. 10 odst. 1 nařízení (EU) č. 1025/2012, nebo
 - iii) harmonizované normy této žádosti nevyhovují; a

- b) odkaz na harmonizované normy vztahující se na příslušné základní požadavky stanovené v odstavci 1 tohoto článku není zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie* podle nařízení (EU) č. 1025/2012 a neočekává se, že tento odkaz bude v přiměřené lhůtě zveřejněn.

Tyto prováděcí akty se přijímají v souladu s přezkumným postupem podle čl. 46 odst. 2.

6. Před vypracováním návrhu prováděcího aktu podle odstavce 5 tohoto článku Komise informuje výbor uvedený v článku 22 nařízení (EU) č. 1025/2012 o tom, že se domnívá, že podmínky uvedené v odstavci 5 tohoto článku byly splněny.
7. Při vypracování návrhu prováděcího aktu podle odstavce 5 zohlední Komise doporučení Evropského sboru pro datové inovace a názory dalších příslušných subjektů nebo skupin odborníků a řádně konzultuje všechny příslušné zúčastněné strany.
8. Má se za to, že účastníci v datových prostorech, kteří nabízejí data nebo datové služby jiným účastníkům v datových prostorech, které splňují společné specifikace stanovené prováděcími akty uvedenými v odstavci 5 nebo jejich části, splňují základní požadavky stanovené v odstavci 1 v rozsahu, v jakém se uvedené společné specifikace nebo jejich části na tyto požadavky vztahují.

9. Pokud evropská normalizační organizace přijme harmonizovanou normu a navrhne Komisi, aby na ni zveřejnila odkaz v *Úředním věstníku Evropské unie*, posoudí Komise tuto harmonizovanou normu v souladu s nařízením (EU) č. 1025/2012. Pokud je odkaz na harmonizovanou normu zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie*, Komise zruší prováděcí akty uvedené v odstavci 5 tohoto článku nebo jejich části, které se týkají stejných základních požadavků jako požadavky uvedené v této harmonizované normě.
10. Pokud se členský stát domnívá, že určitá společná specifikace zcela nesplňuje základní požadavky stanovené v odstavci 1, informuje o tom Komisi s uvedením podrobného vysvětlení. Komise toto podrobné vysvětlení posoudí a případně může změnit prováděcí akt, který dotýčnou společnou specifikaci stanoví.
11. Komise může přijmout pokyny s přihlédnutím k návrhu Evropského sboru pro datové inovace v souladu s čl. 30 písm. h) nařízení (EU) 2022/868, kterým se stanoví interoperabilní rámce společných norem a postupů pro fungování společných evropských datových prostorů.

Článek 34

Interoperabilita pro účely paralelního využívání služeb zpracování dat

1. Požadavky stanovené v článcích 23, 24, čl. 25 odst. 2 písm. a) bodech ii) a iv) a písm. e) a f) a čl. 30 odst. 2 až 5 se použijí obdobně i na poskytovatele služeb zpracování dat s cílem usnadnit interoperabilitu pro účely paralelního využívání služeb zpracování dat.
2. Je-li služba zpracování dat využívána souběžně s jinou službou zpracování dat, mohou poskytovatelé služeb zpracování dat uložit poplatky za přesun dat, avšak pouze za účelem přenesení vzniklých nákladů na přesun, aniž by tyto náklady překročily.

Článek 35

Interoperabilita služeb zpracování dat

1. Otevřené specifikace pro interoperabilitu a harmonizované normy pro interoperabilitu služeb zpracování dat:
 - a) musí dosahovat, pokud je to technicky proveditelné, interoperability mezi různými službami zpracování dat, které pokrývají stejný druh služby;
 - b) musí zvyšovat přenositelnost digitálních aktiv mezi různými službami zpracování dat, které se vztahují na stejný druh služby;
 - c) pokud je to technicky proveditelné, musí usnadňovat funkční rovnocennost mezi různými službami zpracování dat uvedenými v čl. 30 odst. 1, které pokrývají stejný druh služby;

- d) nesmí mít nepříznivý dopad na bezpečnost a integritu služeb zpracování dat a dat;
 - e) musí být navrženy tak, aby umožňovaly technický pokrok a začlenění nových funkcí a inovací do služeb zpracování dat.
2. Otevřené specifikace pro interoperabilitu a harmonizované normy pro interoperabilitu služeb zpracování dat musí adekvátně řešit:
- a) aspekty interoperability cloudových služeb, pokud jde o interoperabilitu přenosu, syntaktickou interoperabilitu, sémantickou interoperabilitu dat, behaviorální interoperabilitu a interoperabilitu politik;
 - b) aspekty přenositelnosti dat uložených na cloudu, pokud jde o syntaktickou přenositelnost dat, sémantickou přenositelnost dat a přenositelnost datové politiky;
 - c) aspekty cloudové aplikace týkající se syntaktické přenositelnosti aplikací, přenositelnosti instrukcí aplikací, přenositelnosti metadat aplikací, přenositelnosti chování aplikací a přenositelnosti aplikační politiky.
3. Otevřené specifikace pro interoperabilitu musí být v souladu s přílohou II nařízení (EU) č. 1025/2012.

4. Po zohlednění relevantních mezinárodních a evropských norem a samoregulačních iniciativ může Komise v souladu s čl. 10 odst. 1 nařízení (EU) č. 1025/2012 požádat jednu nebo více evropských normalizačních organizací o vypracování harmonizovaných norem, které splňují základní požadavky stanovené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku.
5. Komise může prostřednictvím prováděcích aktů přijmout společné specifikace na základě otevřených specifikací interoperability zahrnujících všechny základní požadavky stanovené v odstavcích 1 a 2.
6. Při vypracování návrhu prováděcího aktu podle odstavce 5 tohoto článku zohlední Komise názory relevantních příslušných orgánů uvedených v čl. 37 odst. 5 písm. h) a dalších příslušných subjektů nebo skupin odborníků a řádně konzultuje všechny příslušné zúčastněné strany.
7. Pokud se členský stát domnívá, že určitá společná specifikace zcela nesplňuje základní požadavky stanovené v odstavcích 1 a 2, informuje o tom Komisi s uvedením podrobného vysvětlení. Komise toto podrobné vysvětlení posoudí a případně může změnit prováděcí akt, který dotyčnou společnou specifikaci stanoví.
8. Pro účely čl. 30 odst. 3 Komise prostřednictvím prováděcích aktů zveřejní odkazy na harmonizované normy a společné specifikace v centrálním registru norem Unie pro interoperabilitu služeb zpracování dat.

9. Prováděcí akty uvedené v tomto článku se přijímají přezkumným postupem podle čl. 46 odst. 2.

Článek 36

Základní požadavky týkající se inteligentních smluv pro realizaci dohod o sdílení dat

1. Dodavatel aplikace využívající inteligentní smlouvy, nebo neexistuje-li, osoba, jejíž obchodní, podnikatelská nebo profesní činnost zahrnuje využívání inteligentních smluv pro jiné strany v souvislosti s prováděním dohody nebo její části za účelem zpřístupnění dat, zajistí, aby tyto inteligentní smlouvy splňovaly tyto základní požadavky:
- a) robustnost a kontrola přístupu: zajištění toho, aby inteligentní smlouva byla navržena tak, aby nabízela mechanismy kontroly přístupu a velmi vysoký stupeň robustnosti s cílem zabránit funkčním chybám a odolávat manipulaci třetími stranami;
 - b) bezpečné ukončení a přerušení: zajištění toho, aby existoval mechanismus pro ukončení trvající realizace transakcí a aby inteligentní smlouva zahrnovala interní funkce, které mohou obnovit nebo dát pokyn k ukončení nebo přerušení operace, zejména aby se zabránilo budoucím náhodným realizacím;
 - c) archivace dat a kontinuita: zajištění toho, aby v případech, kdy musí být inteligentní smlouva ukončena nebo deaktivována, byla k dispozici možnost archivovat údaje o transakcích, logiku a kód inteligentní smlouvy za účelem vedení záznamů o operacích provedených s daty v minulosti (auditovatelnost);

- d) kontrola přístupu: zajištění toho, že inteligentní smlouva je chráněna prostřednictvím přísných mechanismů kontroly přístupu na úrovni správy a inteligentní smlouvy; a
 - e) soudržnost: zajištění souladu s podmínkami dohody o sdílení dat, kterou inteligentní smlouva provádí.
2. Dodavatel inteligentní smlouvy, nebo neexistuje-li, osoba, jejíž obchodní, podnikatelská nebo profesní činnost zahrnuje využívání inteligentních smluv pro jiné strany v rámci provádění dohody o zpřístupnění dat nebo její části, provede posouzení shody s cílem splnit základní požadavky stanovené v odstavci 1 a při splnění uvedených požadavků vydá EU prohlášení o shodě.
3. Vypracováním EU prohlášení o shodě dodavatel aplikace využívající inteligentní smlouvy, nebo neexistuje-li, osoba, jejíž obchodní, podnikatelská nebo profesní činnost zahrnuje využívání inteligentních smluv pro jiné strany v rámci provádění dohody o zpřístupnění dat, nebo její části, odpovídá za splnění základních požadavků stanovených v odstavci 1.
4. Má se za to, že inteligentní smlouva, která splňuje harmonizované normy nebo jejich příslušné části, na něž jsou zveřejněny odkazy v *Úředním věstníku Evropské unie*, je v souladu se základními požadavky stanovenými v odstavci 1 v rozsahu, v jakém se tyto harmonizované normy nebo jejich části na tyto požadavky vztahují.

5. Komise podle článku 10 nařízení (EU) č. 1025/2012 požádá jednu nebo více evropských normalizačních organizací o vypracování harmonizovaných norem, které splňují základní požadavky stanovené v odstavci 1 tohoto článku.
6. Komise může prostřednictvím prováděcích aktů přijmout společné specifikace vztahující se na některé nebo všechny základní požadavky stanovené v odstavci 1, pokud jsou splněny tyto podmínky:
- a) Komise podle čl. 10 odst. 1 nařízení (EU) č. 1025/2012 požádala jednu nebo více evropských normalizačních organizací o vypracování harmonizované normy, která splňuje základní požadavky stanovené v odstavci 1 tohoto článku a:
 - i) tato žádost nebyla přijata,
 - ii) harmonizované normy, které tuto žádost řeší, nejsou dodány ve lhůtě stanovené v souladu s čl. 10 odst. 1 nařízení (EU) č. 1025/2012, nebo
 - iii) harmonizované normy žádosti nevyhovují; a
 - b) odkaz na harmonizované normy vztahující se na příslušné základní požadavky stanovené v odstavci 1 tohoto článku není zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie* podle nařízení (EU) č. 1025/2012 a neočekává se, že tento odkaz bude v přiměřené lhůtě zveřejněn.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 46 odst. 2.

7. Před vypracováním návrhu prováděcího aktu podle odstavce 6 tohoto článku informuje Komise výbor uvedený v článku 22 nařízení (EU) č. 1025/2012 o tom, že se domnívá, že podmínky uvedené v odstavci 6 tohoto článku byly splněny.
8. Při vypracování návrhu prováděcího aktu podle odstavce 6 tohoto článku, zohlední Komise doporučení Evropského sboru pro datové inovace a názory dalších příslušných subjektů nebo skupin odborníků a řádně konzultuje všechny příslušné zúčastněné strany.
9. Má se za to, že dodavatel inteligentní smlouvy, nebo neexistuje-li, osoba, jejíž obchodní, podnikatelská nebo profesní činnost zahrnuje využívání inteligentních smluv pro jiné strany v rámci plnění dohody o zpřístupnění dat, nebo její části, které splňují společné specifikace stanovené jedním nebo více prováděcími akty uvedenými v odstavci 6 nebo jejich části, splňuje základní požadavky stanovené v odstavci 1, v rozsahu, v jakém se tyto společné specifikace nebo jejich části na tyto požadavky vztahují.

10. Pokud evropská normalizační organizace přijme harmonizovanou normu a navrhne Komisi, aby na ni zveřejnila odkaz v *Úředním věstníku Evropské unie*, posoudí Komise tuto harmonizovanou normu v souladu s nařízením (EU) č. 1025/2012. Pokud je odkaz na harmonizovanou normu uveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie*, Komise zruší prováděcí akty uvedené v odstavci 6 tohoto článku nebo jejich části, které se týkají stejných základních požadavků jako požadavky uvedené v této harmonizované normě.
11. Pokud se členský stát domnívá, že určitá společná specifikace zcela nesplňuje základní požadavky stanovené v odstavci 1, informuje o tom Komisi s uvedením podrobného vysvětlení. Komise toto podrobné vysvětlení posoudí a případně může změnit prováděcí akt, který dotýčnou společnou specifikaci stanoví.

Kapitola IX

Provádění a vymáhání

Článek 37

Příslušné orgány a datoví koordinátoři

1. Každý členský stát určí jeden či několik příslušných orgánů odpovědných za uplatňování a vymáhání tohoto nařízení (dále jen „příslušné orgány“). Členské státy mohou zřídit jeden nebo několik nových orgánů nebo využít stávající orgány.

2. Pokud členský stát určí více než jeden příslušný orgán, určí jeden z nich jakožto datového koordinátora, jehož úkolem je usnadňovat spolupráci mezi příslušnými orgány a pomáhat subjektům spadajícím do oblasti působnosti tohoto nařízení ve všech záležitostech souvisejících s jeho uplatňováním a vymáháním. Příslušné orgány při plnění úkolů a výkonu pravomocí, které jim byly svěřeny podle odstavce 5, vzájemně spolupracují.
3. Pokud jde o ochranu osobních údajů, odpovídají za monitorování uplatňování tohoto nařízení dozorové úřady odpovědné za monitorování uplatňování nařízení (EU) 2016/679. Kapitoly VI a VII nařízení (EU) 2016/679 se použijí obdobně.

Evropský inspektor ochrany údajů odpovídá za monitorování uplatňování tohoto nařízení v rozsahu, v němž se týká Komise, Evropské centrální banky nebo subjektů Unie. Obdobně se v příslušných případech použije článek 62 nařízení (EU) 2018/1725.

Úkoly a pravomoci dozorových úřadů uvedené v tomto odstavci se vykonávají ve vztahu ke zpracování osobních údajů.

4. Aniž je dotčen odstavec 1 tohoto článku,
 - a) pokud jde o otázky přístupu k datům a jejich používání v rámci konkrétních odvětví týkající se uplatňování tohoto nařízení, musí být respektována pravomoc odvětvových orgánů;

- b) příslušný orgán odpovědný za uplatňování a vymáhání článků 23 až 31 a článků 34 a 35 musí mít zkušenosti v oblasti dat a služeb elektronických komunikací.

5. Členské státy zajistí, aby úkoly a pravomoci příslušných orgánů byly jasné vymezeny a zahrnovaly:

- a) zvyšování datové gramotnosti a informovanosti uživatelů a subjektů spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení o právech a povinnostech podle tohoto nařízení;
- b) vyřizování stížností podaných na základě údajného porušení tohoto nařízení, včetně porušení v souvislosti s obchodním tajemstvím, a v náležité míře prošetření předmětu stížnosti a pravidelné informování stěžovatelů, je-li to na místě v souladu s vnitrostátními právními předpisy, o vývoji a výsledku šetření v přiměřené lhůtě, zejména v případech, kdy je nezbytné další šetření nebo koordinace s jiným příslušným orgánem;
- c) provádění šetření záležitostí, které se týkají uplatňování tohoto nařízení, mimo jiné na základě informací obdržených od jiného příslušného orgánu či jiného orgánu veřejné moci;
- d) ukládání účinných, přiměřených a odrazujících finančních sankcí, které mohou zahrnovat penále a sankce se zpětným účinkem, nebo zahájení soudního řízení o uložení pokut;

- e) monitorování technologického a relevantního komerčního vývoje, který je relevantní pro zpřístupňování a využívání dat;
- f) spolupráci s příslušnými orgány jiných členských států a případně s Komisí nebo Evropským sborem pro datové inovace s cílem zajistit jednotné a efektivní uplatňování tohoto nařízení, včetně výměny všech relevantních informací elektronickými prostředky bez zbytečného odkladu, i pokud jde o odstavec 10 tohoto článku;
- g) spolupráci s relevantními příslušnými orgány odpovědnými za provádění jiných unijních nebo vnitrostátních právních aktů, včetně orgánů příslušných v oblasti dat a služeb elektronických komunikací, s dozorovým úřadem odpovědným za monitorování uplatňování nařízení (EU) 2016/679 nebo s odvětvovými orgány s cílem zajistit, aby bylo toto nařízení vymáháno v souladu s ostatními právními předpisy Unie a vnitrostátními právními předpisy;
- h) spolupráci s relevantními příslušnými orgány s cílem zajistit, aby články 23 až 31 a články 34 a 35 byly vymáhány v souladu s ostatními právními předpisy Unie a samoregulací vztahujícími se na poskytovatele služeb zpracování dat;
- i) zajištění toho, aby poplatky za změnu poskytovatele služeb byly zrušeny v souladu s článkem 29;
- j) posuzování žádostí o data podaných podle kapitoly V.

Je-li určen datový koordinátor, usnadňuje spolupráci uvedenou v písmenech f), g) a h) prvního pododstavce a na žádost příslušných orgánů je těmto orgánům nápomocen.

6. Datový koordinátor, pokud jím byl určen některý příslušný orgán:
- a) působí jako jednotné kontaktní místo pro veškeré záležitosti související s uplatňováním tohoto nařízení;
 - b) zajišťuje, aby žádosti o zpřístupnění dat podané subjekty veřejného sektoru v případě výjimečné potřeby podle kapitoly V byly veřejně dostupné online a podporuje uzavírání dobrovolných dohod o sdílení dat mezi subjekty veřejného sektoru a držiteli dat;
 - c) každoročně informuje Komisi o zamítnutých žádostech oznámených podle čl. 4 odst. 2 a 8 a čl. 5 odst. 11.
7. Členské státy oznámí Komisi názvy příslušných orgánů a jejich úkoly a pravomoci a případně název datového koordinátora. Komise vede veřejný rejstřík těchto orgánů.
8. Při vykonávání svých úkolů a pravomocí v souladu s tímto nařízením jsou příslušné orgány nestranné a nepodléhají žádnému vnějšímu vlivu, ať již přímému, či nepřímému, a nevyžadují ani nepřijímají pokyny týkající se jednotlivých případů od jakéhokoli jiného orgánu veřejné správy či soukromého subjektu.
9. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány měly k dispozici dostatečné lidské a technické zdroje a relevantní odborné znalosti nezbytné k účinnému plnění svých úkolů podle tohoto nařízení.

10. Subjekty spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení podléhají pravomoci členského státu, v němž je subjekt usazen. Pokud je subjekt usazen ve více než jednom členském státě, má se za to, že spadá do pravomoci členského státu, v němž má hlavní provozovnu, tj. v němž má subjekt své správní ústředí nebo sídlo, z nichž jsou vykonávány hlavní finanční funkce a provozní kontrola.
11. Každý subjekt spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení, který zpřístupňuje připojené výrobky nebo nabízí služby v Unii a který není usazen v Unii, určí svého právního zástupce v jednom z členských států.
12. Za účelem zajištění souladu s tímto nařízením pověří subjekt spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení, který zpřístupňuje připojené výrobky nebo nabízí služby v Unii, právního zástupce, na něhož se budou příslušné orgány obracet ohledně veškerých otázek týkajících se uvedeného subjektu, a to navíc k tomuto subjektu nebo namísto něho. Uvedený právní zástupce spolupracuje s příslušnými orgány a na požádání poskytne, s cílem zajistit soulad s tímto nařízením, komplexní informace o opatřeních a ustanoveních, která přijal subjekt spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení, který zpřístupňuje připojené výrobky nebo nabízí služby v Unii.

13. Má se za to, že subjekt spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení, který zpřístupňuje nebo nabízí připojené výrobky nebo nabízí služby v Unii, spadá do pravomoci členského státu, v němž se nachází jeho právní zástupce. Tím, že subjekt určí svého právního zástupce, nejsou dotčeny jeho odpovědnost a jakékoli právní kroky, které by mohly být podniknuty proti tomuto subjektu. Dokud subjekt neurčí právního zástupce v souladu s tímto článkem, spadá tento subjekt pro účely zajištění uplatňování a vymáhání tohoto nařízení případně do pravomoci všech členských států. Kterýkoli příslušný orgán může vykonávat svou pravomoc, včetně uložení účinných, přiměřených a odrazujících sankcí, pokud daný subjekt není předmětem donucovacího řízení podle tohoto nařízení ohledně týchž skutečností ze strany jiného příslušného orgánu.
14. Příslušné orgány mají pravomoc požadovat od uživatelů, držitelů dat nebo příjemců dat nebo jejich právních zástupců, kteří spadají do pravomoci jejich členského státu, veškeré informace nezbytné k ověření souladu s tímto nařízením. Každá žádost o informace musí být přiměřená plnění příslušného úkolu a musí být odůvodněna.
15. Pokud příslušný orgán v jednom členském státě žádá o pomoc nebo donucovací opatření u příslušného orgánu v jiném členském státě, předloží odůvodněnou žádost. Po obdržení takové žádosti poskytne příslušný orgán bez zbytečného odkladu odpověď, v níž uvede opatření, která byla nebo mají být přijata.

16. Příslušné orgány dodržují zásady důvěrnosti a profesního a obchodního tajemství a chrání osobní údaje v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem. Veškeré informace vyměňované v souvislosti s žádostí o pomoc, která byla poskytnuta podle tohoto článku, se použijí pouze v souvislosti se záležitostmi, v níž bylo o pomoc požádáno.

Článek 38

Právo podat stížnost

1. Aniž jsou dotčeny jakékoli jiné správní nebo soudní opravné prostředky, mají fyzické a právnické osoby právo podat samostatně nebo případně společně stížnost u příslušného orgánu v členském státě svého obvyklého bydliště, místa výkonu práce nebo usazení, pokud se domnívají, že byla porušena jejich práva podle tohoto nařízení. Datový koordinátor na požádání poskytne fyzickým a právnickým osobám veškeré informace nezbytné pro podání jejich stížností u relevantního příslušného orgánu.
2. Příslušný orgán, u něhož byla stížnost podána, informuje stěžovatele v souladu s vnitrostátními právními předpisy o pokroku v řešení stížnosti a o přijatém rozhodnutí.

3. Příslušné orgány spolupracují za účelem efektivního a včasného vyřizování a řešení stížností, včetně výměny všech relevantních informací elektronickými prostředky, bez zbytečného odkladu. Touto spoluprací nejsou dotčeny mechanismy spolupráce stanovené v kapitolách VI a VII nařízení (EU) 2016/679 a v nařízení (EU) 2017/2394.

Článek 39

Právo na účinnou soudní ochranu

1. Bez ohledu na jakékoli správní nebo jiné mimosoudní prostředky nápravy má každá dotčená fyzická nebo právnická osoba právo na účinnou soudní ochranu, pokud jde o právně závazná rozhodnutí přijatá příslušnými orgány.
2. Pokud příslušný orgán na stížnost nereaguje, má každá dotčená fyzická nebo právnická osoba v souladu s vnitrostátním právem buď právo na účinnou soudní ochranu, nebo právo na přezkum nestranným orgánem s příslušnými odbornými znalostmi.
3. Řízení podle tohoto článku se zahajuje u soudů členského státu, v němž se nachází příslušný orgán, vůči němuž opravný prostředek směřuje, a to jednotlivě nebo případně kolektivně prostřednictvím zástupců jedné nebo více fyzických nebo právnických osob.

Článek 40

Sankce

1. Členské státy stanoví sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.
2. Členské státy do dne ... [20 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost] oznámí tyto sankce a opatření Komisi a neprodleně jí oznámí všechny jejich následné změny. Komise pravidelně aktualizuje a vede snadno přístupný veřejný rejstřík těchto opatření.
3. Členské státy při ukládání sankcí za porušení tohoto nařízení zohlední doporučení Evropského sboru pro datové inovace a zejména tyto aspekty:
 - a) povaha, závažnost, rozsah a doba trvání porušení;
 - b) opatření přijatá porušitelem ke zmírnění nebo nápravě škody způsobené porušením;
 - c) veškerá předchozí porušení ze strany porušitele;
 - d) finanční prospěch, který porušitel v důsledku porušení získal, či ztráty, kterým zamezil, pokud tyto zisky nebo ztráty mohou být věrohodně zjištěny;

- e) jakákoli jiná přítěžující nebo polehčující okolnost vztahující se k danému o případu;
 - f) roční obrat porušitele v předchozím účetním období v Unii.
4. Za porušení povinností stanovených v kapitolách II, III a V tohoto nařízení mohou dozorové úřady odpovědné za monitorování uplatňování nařízení (EU) 2016/679 v rámci svých pravomocí uložit správní pokuty v souladu s článkem 83 nařízení (EU) 2016/679 až do výše uvedené v čl. 83 odst. 5 uvedeného nařízení.
5. Za porušení povinností stanovených v kapitole V tohoto nařízení může Evropský inspektor ochrany údajů v rámci svých pravomocí uložit správní pokuty v souladu s článkem 66 nařízení (EU) 2018/1725 až do výše uvedené v čl. 66 odst. 3 uvedeného nařízení.

Článek 41

Vzorová smluvní ujednání a standardní smluvní ustanovení

S cílem pomoci stranám při vypracovávání a sjednávání smluv se spravedlivými, přiměřenými a nediskriminačními smluvními právy a povinnostmi před ... [20 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost] Komise vypracuje a doporučí nezávazná vzorová smluvní ujednání týkající se přístupu k datům a jejich používání, včetně podmínek týkajících se přiměřené kompenzace a ochrany obchodního tajemství, a nezávazná standardní smluvní ustanovení pro smlouvy o cloud computingu.

Článek 42

Úloha Evropského sboru pro datové inovace

Evropský sbor pro datové inovace zřízený Komisí podle článku 29 nařízení (EU) 2022/868 jako expertní skupina, v níž jsou zastoupeny příslušné orgány, podporuje jednotné uplatňování tohoto nařízení tím, že:

- a) poskytuje Komisi poradenství a pomoc, pokud jde o rozvoj jednotné praxe příslušných orgánů při vymáhání kapitol II, III, V a VII;
- b) usnadňuje spolupráci mezi příslušnými orgány prostřednictvím budování kapacit a výměny informací, zejména stanovením metod pro efektivní výměnu informací týkajících se vymáhání práv a povinností podle kapitol II, III a V v přeshraničních případech, včetně koordinace při stanovování sankcí;
- c) poskytuje Komisi poradenství a pomoc, pokud jde o:
 - i) otázku, zda požádat o vypracování harmonizovaných norem uvedených v čl. 33 odst. 4, čl. 35 odst. 4 a čl. 36 odst. 5;
 - ii) vypracování návrhů prováděcích aktů uvedených v čl. 33 odst. 5, čl. 35 odst. 5 a 8 a čl. 36 odst. 6;
 - iii) vypracování aktů v přenesené pravomoci uvedených v čl. 29 odst. 7 a čl. 33 odst. 2; a

- iv) přijetí pokynů, kterými se stanoví interoperabilní rámce společných norem a postupů pro fungování společných evropských datových prostorů uvedených v čl. 33 odst. 11.

Kapitola X

Zvláštní právo podle směrnice 96/9/ES

Článek 43

Databáze obsahující určitá data

Zvláštní právo stanovené v článku 7 směrnice 96/9/ES se nepoužije, pokud jsou data získána nebo vytvořena z připojeného výrobku nebo související služby spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení, zejména ve vztahu k článkům 4 a 5 tohoto nařízení.

Kapitola XI

Závěrečná ustanovení

Článek 44

Další právní akty Unie upravující práva a povinnosti týkající se přístupu k datům a jejich využívání

1. Zvláštní povinnosti týkající se zpřístupňování dat mezi podniky, mezi podniky a spotřebiteli a ve výjimečných případech mezi podniky a veřejnými subjekty v právních aktech Unie, které vstoupily v platnost ke dni ... [datum vstupu tohoto nařízení v platnost], a v aktech v přenesené pravomoci nebo prováděcích aktech na nich založených, zůstávají nedotčeny.

2. Tímto nařízením nejsou dotčeny právní předpisy Unie, které s ohledem na potřeby odvětví, společného evropského datového prostoru nebo oblasti veřejného zájmu stanoví další požadavky, zejména pokud jde o:
 - a) technické aspekty přístupu k datům;
 - b) omezení práv držitelů dat na přístup k určitým datům poskytovaným uživateli nebo na jejich využívání;
 - c) aspekty, které jdou nad rámec přístupu k datům a jejich využívání.
3. Tímto nařízením, s výjimkou kapitoly V, nejsou dotčeny unijní ani vnitrostátní právní předpisy, které stanoví přístup k datům pro účely vědeckého výzkumu a povolují jejich používání.

Článek 45

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 29 odst. 7 a 33 odst. 2 je svěřena Komisi na dobu neurčitou ode dne ... [datum vstupu tohoto nařízení v platnost].

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 29 odst. 7 a čl. 33 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 29 odst. 7 nebo čl. 33 odst. 2 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o tři měsíce.

Článek 46

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor zřízený nařízením (EU) 2022/868. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 47

Změna nařízení (EU) 2017/2394

V příloze nařízení (EU) 2017/2394 se doplňuje nový bod, který zní:

- „29. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/... ze dne ... o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice (EU) 2020/1828 (nařízení o datech) (Úř. věst. L ...)+.“

Článek 48

Změna směrnice (EU) 2020/1828

V příloze I směrnice (EU) 2020/1828 se doplňuje nový bod, který zní:

- „68. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/... ze dne ... o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice (EU) 2020/1828 (nařízení o datech) (Úř. věst. L ...)+.“

⁺ Pro Úřední věstník: Vložte číslo, datum a odkaz na Úř. věst. nařízení obsaženého v dokumentu PE-CONS 49/23 (2022/0047(COD)).

Článek 49
Hodnocení a přezkum

1. Do dne ... [56 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost] provede Komise hodnocení tohoto nařízení a předloží zprávu o hlavních zjištěních plynoucích z tohoto hodnocení Evropskému parlamentu a Radě, jakož i Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru. Hodnocení posoudí zejména:
 - a) situace, které je třeba považovat za situace výjimečné potřeby pro účely článku 15 tohoto nařízení a uplatňování kapitoly V tohoto nařízení v praxi, zejména zkušenosti s uplatňováním kapitoly V tohoto nařízení subjekty veřejného sektoru, Komisí, Evropskou centrální bankou a subjekty Unie; počet a výsledky řízení zahájených u příslušného orgánu podle čl. 18 odst. 5 v souvislosti s uplatňováním kapitoly V tohoto nařízení, jak je oznámí příslušné orgány, dopad jiných povinností stanovených v unijním nebo vnitrostátním právu pro účely vyhovění žádostem o přístup k informacím; dopad dobrovolných mechanismů sdílení dat, jako jsou mechanismy zavedené organizacemi pro datový altruismus uznané podle nařízení (EU) 2022/868, na plnění cílů kapitoly V tohoto nařízení a úlohu osobních údajů v souvislosti s článkem 15 tohoto nařízení, včetně vývoje technologií zvyšujících ochranu soukromí;

- b) dopad tohoto nařízení na využívání dat v ekonomice, včetně inovací v oblasti dat, postupů zpeněžení dat a služeb zprostředkování dat, jakož i na sdílení dat v rámci společných evropských datových prostorů;
- c) dostupnost a využívání různých kategorií a druhů dat;
- d) vyloučení určitých kategorií podniků jako příjemců podle článku 5;
- e) absenci jakéhokoli dopadu na práva duševního vlastnictví;
- f) dopad na obchodní tajemství, včetně ochrany před neoprávněným získáním, použitím a zpřístupněním, jakož i dopad mechanismu umožňujícího držitelé dat zamítnout žádost uživatele podle čl. 4 odst. 8 a čl. 5 odst. 11 při zohlednění v rámci možností jakékoli revize směrnice (EU) 2016/943;
- g) zda je seznam nepřiměřených smluvních ujednání uvedený v článku 13 aktuální s ohledem na nové obchodní praktiky a rychlé tempo inovací na trhu;
- h) změny smluvních praktik poskytovatelů služeb zpracování dat a to, zda vedou k dostatečnému souladu s článkem 25;
- i) snížení poplatků účtovaných poskytovateli služeb zpracování dat za změnu poskytovatele v souladu s postupným rušením poplatků za změnu poskytovatele v souladu s článkem 29;
- j) vzájemnou interakci tohoto nařízení s jinými právními akty Unie relevantními pro ekonomiku založenou na datech;

- k) předcházení protiprávnímu přístupu orgánů státní správy k neosobním údajům;
 - l) efektivitu režimu vymáhání požadovaného podle článku 37;
 - m) dopady tohoto nařízení na malé a střední podniky s ohledem na jejich inovační schopnost a dostupnost služeb zpracování dat pro evropské uživatele, jakož i zátěž spojenou s plněním nových povinností.
2. Do dne ... [56 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost] provede Komise hodnocení tohoto nařízení a předloží Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o hlavních zjištěních plynoucích z tohoto hodnocení. V hodnocení se posoudí dopad článků 23 až 31 a článků 34 a 35, zejména pokud jde o tvorbu cen a rozmanitost služeb zpracování dat nabízených v rámci Unie, se zvláštním zaměřením na poskytovatele z řad malých a středních podniků.
 3. Členské státy poskytnou Komisi informace nezbytné pro vypracování zpráv uvedených v odstavcích 1 a 2.
 4. Komise může na základě zpráv uvedených v odstavcích 1 a 2 případně předložit Evropskému parlamentu a Radě legislativní návrh na změnu tohoto nařízení.

Článek 50

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne ... [20 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost].

Povinnost vyplývající z čl. 3 odst. 1 se vztahuje na připojené výrobky a s nimi související služby uvedené na trh po dni ... [32 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost].

Kapitola III se vztahuje pouze na povinnosti zpřístupnit data podle práva Unie nebo vnitrostátních právních předpisů přijatých v souladu s právem Unie, které vstoupí v platnost po ... [20 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost].

Kapitola IV se použije na smlouvy uzavřené po ... [20 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost].

Kapitola IV se použije od ... [44 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost] na smlouvy uzavřené dne ... [20 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost] nebo před tímto datem, pokud tyto smlouvy:

- a) jsou uzavřeny na dobu neurčitou nebo
- b) pozbydou platnosti nejdříve 10 let od ... [datum vstupu tohoto nařízení v platnost].

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne ...

Za Evropský parlament
předsedkyně

Za Radu
předseda nebo předsedkyně